

Gostilna s prenočišči Čendak
POD SLAVNIKOM
 POSKUSITE MEDVEDJE KOSILO
 Idealno za praznovanja!
 PONEDELJEK IN
 TOREK ZAPRTO
 MEDVEDJE JEDI SAMO PO
 PREDHODNEM NAROČILU!

Tudi v Trstu
 izredno zanimanje
 za Marca Bellocchia
 in njegov film
 Bella addormentata

8

Sertubi, cevi... ukuli riti v garžet!

4

Gostilna s prenočišči Čendak
POD SLAVNIKOM
 Ta teden priporočamo:
 Domači ravioli z jurčki
 Pečenka divjega prašiča s prilogo
 Dnevna sladica in kava
 Podgorje 1,
 Izvor Kastelec - Socerb
 +386 5 687 01 70,
 podslavnikom@gmail.com
 Cena: 23,00 €

Primorski dnevnik

SREDA, 10. OKTOBRA 2012

Št. 239 (20.562) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEČAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI
 Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 €

CENA V SLOVENIJI 1,20 €

9 771124 666007

Odbornik brez zavor in dlak na jeziku

SANDOR TENCE

Odbornik De Anna je včeraj priznal, da je krčenje državnih prispevkov slovenski manjšini spravilo v veliko zagato Deželo Furlanijo-Juljsko krajino. In to iz dveh razlogov. Prvič, ker se je italijanska vlada s proračunskimi rezi izneverila obvezam do deželne uprave in do manjšine, in drugič, ker bo sedaj aktivnejše »vstopila v igro« Slovenija. To je njena legitimna poteza, pravi De Anna, ki pa bo Deželo porinila na stranski tir.

De Anna je hote ali neho te odprl kar nekaj kočljivih vprašanj, začenši s priznanjem, da glede prispevkov Slovencem med Trstom in Rimom ni bilo prave komunikacije. Predsednik FJK Tondo je že spomladi opozoril Montija na težave slovenskih kulturnih ustanov. Njegovo pismo je ostalo brez odgovora, brez odziva je ostalo tudi drugo Tondovo poletno pismo predsedniku osrednje vlade. Stvar s prispevki se je premaknila šele na umestitveni seji vladnega omizja, več mesecev po prvem Tondovem pismu Montiju.

Odbornik je pravilno podčrtal, da mora svoje državljane slovenske narodnosti najprej zaščititi Italija, kot mora Slovenija poskrbeti za svojo italijansko skupnost. Matični državi sta dolžni poseči takrat, ko Rim in Ljubljana nočeta ali ne moreta zadostiti svojim ustavnim dolžnostim do manjšin.

De Anna ni diplomat in govori direktno, kar za politike ni ravno običajno. Včeraj je vsekar povedal kar nekaj kritičnih in samokritičnih resnic.

SLOVENSKA MANJŠINA - Ugotovitev odbornika Elia De Anne

Zadrega FJK zaradi krčenja prispevkov

GORICA - Vloga Dijaškega doma

**V jezikovno mešanem okolju
ključ vzgoje otrok in mladine
v kvaliteti govornega jezika**

GORICA - V obšolski ponudbi na Goriškem odigrava nezamenljivo vlogo slovenski Dijaški dom. Poleg osnovnega programa prevoza iz šol, kosa in malice ter varstva zagotavlja predvsem pomoč pri opravljanju šolskih obveznosti. Z namenom kvalitetnega preživljanja časa in glede na starost gojencev ponujajo tudi ustvarjalne, prostoračasne in dodatne izobraževalne aktivnosti. Ključna pa je vloga Dijaškega doma na področju jezikovne vzgoje v slovenščini. Učenci slovenskih šol, ki prihajajo iz različnih jezikovnih družinskih okolij, se vse bolj pogosto

soočajo s slovenščino samo v šoli, ki pa ne more ponuditi vseh govornih situacij. Za otroka, ki obiskuje manjšinsko (slovensko) šolo v italijanskem okolju, ravno te raznovrstne govorne situacije odločujoče vplivajo na usvajanje slovenščine. Na dlani je, da v takšnem okolju prevladuje »zamejščina«, mešanica slovenskega in italijanskega jezika. Kjer pa nihče od staršev ne obvlada slovenščine, je pogovorni jezik izključno italijanščina. Dejavnosti Dijaškega doma so zato osredotočene na izboljševanje kvalitete pogovornega jezika.

Na 13. strani

TRST - »Proračunski rezi na škodo slovenske manjšine so spravili v veliko zadrego deželno upravo,« meni odbornik Elio De Anna, ki je včeraj predstavil sobotno deželno konferenco v Gorici o zaščiti Slovencev. De Anna je prepričan, da se je Montijeva vlada izneverila obvezam do Slovencev in do Furlanije-Juljske krajine. Boji se tudi, da bodo pogovori med Rimom in Ljubljano glede slovenske manjšine izrinili FJK na stranski tir.

Slovenska ministrica za zamejce Ljudmila Novak računa, da bodo pristojni organi čim prej izplačali slovenskim ustanovam prispevke ter da bo manjšina dobila vse, kar ji pravzaprav pritiče.

Na 3. strani

FARA - Po trčenju

**Zgorel
v avtu**

Slovinci v DS o
nelahkih odnosih s SSK

Na 3. strani

Kdo bo zmagal: Tondo
ali Serracchiani?

Na 3. strani

Tržaška univerza na
lestvici priloge Timesa

Na 4. strani

Pokrajinska uprava
obiskala občini
Zgonik in Repentabor

Na 5. strani

Zbil nosečo mamico
in petletno hčer

Na 12. strani

ITALIJA - Za združitev desne sredine

**Berlusconi pripravljen
podpreti Montija**

RIM - Nekdanji premier Silvio Berlusconi je včeraj dejal, da je pripravljen na odhod iz politike in tudi podpreti svojega naslednika, sedanjega premiera Maria Montija, če bi bil ta desnosredinski kandidat na volitvah prihodnje leto.

V pogovoru za televizijsko postajo v njegovi lasti, Canale 5, je Berlusconi dejal, da če je cena za ponovno združitev desnosredinski strank v Italiji njegova izključitev, potem je »pripravljen na umik«. Na vprašanje, ali bi lahko bil Monti pravi alternativni kandidat, pa je odgovoril: »Tega ne bi izključil, absolutno ne bi. Monti je vedno pripadal temu političnemu prostoru.«

Na 11. strani

**OVREDNOTIMO
VAŠE ZLATO**

Odkupujemo zlato in srebro

Prodajamo
investicijsko zlato

2 AGENCIJI V TRSTU:
 AG.1 Ulica Giulia, 25/A
 AG.2 Ulica Dell'Istria, 17

SI&K
 STUDIO18 KARATI
www.studio18karati.net

**SANIVET
MULTISERVICE**

TRST - Ul. T. Luciani 4
 TEL. 380 3787140

- DRUŽBENO-ZDRAVSTVENE STORITVE 24 ur na dan •
- BOLNIČARSKA OSKRBA •
- ZDRAVSTVENA OSKRBA •
- OSKRBA OSTARELIH •
- OSKRBA NA DOMU •
- PREVOZNA STORITEV v Italiji in tujini za zdravniške preglede, sprejeme v bolnišnico in izhode iz bolnišnice •
- MASAŽA •

Član **FEDERSEVIZI**

MARIBOR - Zunanja ministra Slovenije in Avstrije Erjavec in Spindelegger

»Pozivi provincialnega politika ne morejo ogroziti odnosov«

MARIBOR - Zunanja ministra Slovenije in Avstrije Karl Erjavec in Michael Spindelegger sta včeraj v Mariboru soglasno poudarila, da izjava Haralda Doberniga ne odraža dejanskih stanja odnosov med državama. »Slovenija in Avstrija imata zelo dobre sosedske odnose, ki jih pozivi nekega provincialnega politika ne morejo ogroziti,« je dejal avstrijski gost. Do srečanja prihaja ob 20-letnici vzpostavitve diplomatskih odnosov med državama in dan pred 92. obletnico koroškega plebiscita, ki je zakoličil mejo med tedanjo kraljevino SHS ter Avstrijo.

Pri tem se ministra nista mogla izogniti odzivu na izjave koroškega svobodnjaškega deželnega odbornika za finance Doberniga, ki je v soboto izjavil, da koroški Slovenci »niso pravi Korošci« in da bi bilo treba okrepiti boj proti slovenščini.

Odnosi med državama so po besedah Erjavca »prijateljski in odprti, ne glede na incident, ki se je zgodil te dni«. »Neki lokalni politik Dobernig je uporabil zelo neustrezno besedišče in zelo zadovoljen sem, da se je zunanji mini-

Karl Erjavec in Michael Spindelegger

ANSA

ster in tudi aktualna avstrijska oblast ogradiła do izjav tega lokalnega politika, katerega izjave ne sodijo v ta sodoben čas in tudi ne v nivo odnosov med Avstrijo in Slovenijo,« je povedal v izjavi za medije po srečanju.

Izjava slovenskega veleposlanika na Dunaju Aleksandra Geržine, za katero je

deželni glavar avstrijske Koroške Gerhard Dörfler zahteval opravičilo, se Erjavcu ne zdi sporna. »Bila je običajna v diplomatskem stilu. Veleposlanik mora v takšnih primerih reagirati. Vesel pa sem, da sta reagirala tudi zunanji minister in avstrijska vlada,« je dejal.

Na vprašanje, koliko so izjava Do-

berniga in odzivi nanjo povezani s predvolilnim bojem na avstrijskem Koroškem, je Spindelegger poudaril, da so takšne izjave, ne glede na vzroke, »nesprejemljive in ne odražajo tega, kar želi avstrijska zvezna vlada izraziti v povezavi s Slovenijo. Nam so vsi v Avstriji dobrodošli, ne glede na njihovo poreklo. To velja tudi za tiste, ki s slovensko preteklostjo živijo na Koroškem,« je zatrdil.

Ministra sta na svojem tretjem srečanju - prvič sta se sestala marca na Dunaju, drugič pa maja v Sarajevu - govorila tudi o gospodarskem sodelovanju med državama. To je po besedah Erjavca »zelo uspešno, kar pa ne pomeni, da ga ni moč še okrepiti«. Spomnil je, da je Avstrija največji tuji investitor v Sloveniji, v zadnjem času pa se je močno okrepila tudi trgovinska menjava. Dobro sodelovanje na gospodarskem področju je potrdil tudi Spindelegger, po besedah katerega si obe državi na tem področju želita rasti. Kot je dejal, se je treba zavzemati, da bo več investicij z obeh strani in da bosta oba naroda bolj povezana.

Spindeleggerja je zanimalo, ali bo Slovenija potrebovala mednarodno denarno pomoč. Erjavec mu je predstavil najnovejše ukrepe, ki jih je pripravila vlada, in poudaril, da bo Slovenija, če bodo ti sprejeti, lahko sama rešila svoje težave.

Avstrija se zaenkrat kljub krizi dobro drži. Razlog za to po besedah Spindeleggerja leži v tem, da so pravočasno sprejeli petletni varčevalni program, v katerem so bremena enakomerno porazdeljena med prebivalstvom.

Beseda je tekla še o regionalnem sodelovanju v različnih pobudah, kot sta donavska in alpska pobuda, ter o razmerah na Zahodnem Balkanu. Avstrijskega gosta so po besedah Erjavca zanimala tudi odprta vprašanja med Slovenijo in Hrvaško. »Problem v zvezi z Ljubljansko banko bi rešili v okviru baselske banke za poravnave torej v okviru nasledstva. To je za Slovenijo sprejemljiva rešitev, pod pogojem da Hrvaška umakne pooblastila za tožbe proti LB pred hrvaškimi sodišči,« mu je povedal vodja slovenske diplomacije. »V interesu obeh držav, tako Slovenije kot Avstrije, je, da celoten Zahodni Balkan preide čim prej v evropske integracije.«

Ministra sta si v Mariboru, ki letos nosi naziv Evropska prestolnica kulture (EPK), ogledala razstavo v okviru Kulturne ambasade Avstrije.

Kulturna izmenjava je po besedah Spindeleggerja zelo pomembna. (STA)

Največ brezposelnih v Ljubljani, Mariboru in Celju

LJUBLJANA - Največ registriranih brezposelnih je na območnih službah zavoda za zaposlovanje v Ljubljani, Mariboru in Celju.

Septembra se je na mesečni ravni število brezposelnih v Ljubljani povečalo za odstotek na okoli 27.700, v Mariboru in Celju pa se je znižalo, za 2,7 odstotka na 14.000 in za 1,1 odstotka na 11.000. Kot kažejo podatki za september, ki jih je Zavod RS za zaposlovanje objavil v petek, Ljubljani, Mariboru in Celju po številu brezposelnih sledijo območne enote Murska Sobota (7900), Kranj (7400), Velenje (6900), Koper (6600), Novo mesto (6250), Nova Gorica (5200), Sevnica (4300), Ptuj (4200) in Trbovlje (3700). Septembra se je na mesečni ravni število registriranih brezposelnih poleg Ljubljane povečalo še na območni enoti Koper, in sicer za 3,3 odstotka, v ostalih pa se je znižalo. Največji padec so beležili v Velenju (-2,8 odstotka), Mariboru in Murski Soboti (-2,6 odstotka).

Letos je bilo na območju Ljubljane največ brezposelnih januarja in februarja, nekaj več kot 27.900, nato je njihovo število upadalo in se junija spustilo do skoraj 26.800, v poletnih mesecih pa znova naraslo do okoli 27.500.

Na območju Maribora so leto začeli z nekaj manj kot 17.000 brezposelnimi, nato pa je njihovo število vseskozi upadalo, in sicer junija pod 15.000, septembra pa do nekaj več kot 14.000.

Na območju Celja je bilo januarja in februarja nekaj manj kot 11.800 brezposelnih, nato se je njihovo število zniževalo in junija padlo pod 11.000. Julija in avgusta je znova naraslo prek te vrednosti, septembra pa se znova znižalo na okoli 11.000. (STA)

Nova prodajalna Pivke

SEŽANA - Pred kratkim je na Partizanski cesti 70 v Sežani, v neposredni bližini Agrooskrbe in križišča cest za železniško postajo in Vrhovlje, vrata odprla Mesnica in diskont Pivka. Številne kupce so ob odprtju prodajalne razveselile posebne ugodnosti, zadišalo pa je tudi po Pivkinih sveže pečenih perutninskih pleskavicah in čevapčičih, ki so navdušili tudi najbolj zahtevne gurmane. Prodajalci vabijo, da se o okusni in pestri ponudbi ljudje prepričajo na lastne oči. Poleg bogate izbire piščančjega mesa in izdelkov Pivke ter svežega rdečega mesa slovenskih dobaviteljev ter rib z zelenjavo Delamaris so odjemalcem na razpolago prijazno osebje, dostopne cene in visoka kakovost. (OK)

CELOVEC - Ob številnih obsodbah spornih Dobernigovih izjav

Sprenevedanja FPK

CELOVEC - Škandalozne in rasiistične izjave deželnega svetnika svobodnjakov Haralda Doberniga (FPK), ki je na zborovanju nemškonaacionalnih brambovcev preteklo soboto v Celovcu trdil, da koroški Slovenci niso »pravi Korošci«, minimalno ureditev vprašanja dvojezičnih tabel pred letom dni pa označil za »vstopno drogo za nove zahteve radikalcev znotraj slovenske manjšine«, še naprej burijo koroško in avstrijsko javnost.

Včeraj se je na nezasišane izjave odzval tudi avstrijski kander Werner Faymann, ki je ostro obsodil politika FPK in poudaril, da gre za »žalitev vseh koroških Slovencev«. Faymann je ob tem poudaril, da avstrijska zvezna vlada ostro zavrača Dobernigove izjave, da Slovenci niso pravi Korošci ter da so dvojezični krajevni napisi vstopna droga. K besedi se je včeraj javila tudi generalna konzulka Republike Slovenije v Celovcu Dragica Urtelj. Tudi ona je ostro obsodila izjave Doberniga ko je dejala, da je bila presenečena nad Dobernigovim besednjakom. Dodala je še, da je bi-

la v tem smislu potrjena s številnimi ostrimi kritikami tako rekoč vseh najpomembnejših koroških in avstrijskih političnih akterjev. Hkrati je Urtelj povzela izjavo deželnega glavarja Dörflerja, da nihče od članov deželne vlade od časa takih imenovane rešitve dvojezičnih krajevnih napisov le-te ni postavljaj pod vprašaj. V tem smislu računa generalna konzulka s skorajšnjo izpolnitvijo vseh točk memorandumu. Predvsem da ima pri tem v mislih sistemsko rešitev financiranja Slovenske glasbene šole.

Vseavstrijska nevladna organizacija »Iniciativa manjšine« (Initiative Minderheiten) pa je medtem na svoj spletni portal postavila petico za odstop Doberniga. Petico je že v prvih urah podpisalo daleč nad tisoč podpisnikov, med njimi ugledne osebnosti iz cele Avstrije, veliko podpisnikov in podpisnic pa je tudi iz vrst koroških Slovencev.

Dobernig sam pa se tudi včeraj ni hotel opravičiti za svoje škandalozne izjave. Drugače kot deželni glavar Gerhard Dörf-

ler (FPK), ki pa je za javno opravičilo tudi potreboval kar dva dni, je »provincialni politik s Koroške« (zunanji minister Spindelegger) namreč izjavil, »da se nima kaj in se tudi ne namerava opravičiti«.

Doberniga ob tem podpirajo vsi vidni politiki iz svobodnjaške stranke, tako da je več kot očitno, da FPK v tem vprašanju načrtno vodi dvojno strategijo. Dörfler je prevzel pomirjevalno vlogo, ostali svobodnjaki pa naj s podporo Doberniga »točkujajo« pri skrajnih nemško nacionalnih krogih. Dokaz za to je napad vodje koroških svobodnjakov Kurta Scheucha na slovenskega veleposlanika na Dunaju Aleksandra Geržino.

Scheuch kot Dörfler sta k takojšnemu opravičilu pozvala ne strankinega kolega zaradi škandalznih izjav, temveč slovenskega veleposlanika, ker je le-ta dejal, da Dobernig in njegovi bojovníki niso prešli miselnosti masovnega gibanja iz 30. in 40. let prejšnjega stoletja, ki je povzročilo veliko gorja.

Ivan Lukan.

SLOVENSKA MANJŠINA - Polemika

Gabrovec očita Novelliju, da grobo potvarja številke

TRST - Deželni svetnik Ljudstva svobode Roberto Novelli glede državnih prispevkov slovenski manjšini grobo potvarja številke. To ga obtožuje deželni svetnik Slovenske skupnosti Igor Gabrovec, potem ko se je Novelli pritožil, da Slovenci dobivajo iz Rima preveč denarja. To je storil v sozvočju z vladnim dekretom, ki je ravnokar znižal prispevke manjšini, ugotavlja zastopnik SSK. Ni slučaj, da je čedajski politik glasno protestiral proti dvojezičnemu praporu Zveze občin Nadiških dolin prav na dan obiska slovenske ministrice Ljudmile Novak v Čedadu.

Gabrovec poziva kolego iz vrst desnice (Novelli izhaja iz Nacionalnega zavezništva) naj prislunne svojemu somišljeniku, deželnemu odborniku Eliu De Anni, ki je obžaloval klestenje podpor slovenskim ustanovam in organizacijam. Novelli je že večkrat protesti-

ral zaradi »pretirane finančne pomoči« Beneškim Slovincem, tokrat pa se je spril na vso manjšino, »ki šteje 50 tisoč pripadnikov, iz Rima pa letno dobiva 17 milijonov evrov prispevkov.« Gabrovcu se takšne in podobne izjave zdijo škodljive, neodgovorne in popolnoma v nasprotju z resnico.

Novelli, ki se je včeraj popoldne odzval na stališče SSK, vsekakor vztraja pri polemiki z Gabrovcem in s Slovenci, čeprav v isti sapi podčrtuje, da se je vedno prizadeval za razvoj Nadiških dolin. »Nimam nobenih polemičnih namenov, od predsednika Dežele Renza Tonda želim le izvedeti koliko javnega denarja dobivajo Slovenci od italijanskih oblasti,« dodaja Novelli. Še enkrat pojasnjuje, da seveda nima nič proti Slovincem. Škoda, da se toliko ukvarja z njimi in nikoli z dobrimi nameni, prav nasprotno.

IZOLA - Včeraj slovesno odprtje

Bolnišnica energetska prenovljena in zato varčnejša

IZOLA - V Splošni bolnišnici Izola so slovesno odprli energetska prenovljene prostore. S tem bodo po besedah ministra Tomaža Santarja privarčevali 30 odstotkov pri stroških energentov oziroma okoli pol milijona evrov letno. Gantar ni želel komentirati ugotovitev upravnega nadzora, direktor SBI Dernič pa je dejal, da evropskih sredstev ne bo treba vračati. Energetska sanacija bo »brez dvoma« pomagala tudi poslovanju Splošne bolnišnice Izola (SBI), je ocenil minister za zdravje, pri čemer bolnišnico čaka še nekaj korakov, da se reši trenutnih težav.

Izolska bolnišnica je bila med energetske najbolj potratni bolnišnici, je ugotavljal minister. K sreči pa so lahko izkoristili priložnost črpanja kohezijskih sredstev za energetska sanacija bolnišnic, iz tega naslova pa je SBI tudi največji prejemnik sredstev v višini skoraj 6,3 milijona evrov, katerim je treba prističi še dodatne tri milijone evrov, za katere se je bolnišnica sama zadolžila, je še navedel Gantar.

Bolnišnica je denimo lani za energente porabila 1,35 milijona evrov, je navedel Dernič. Kot je ob tem opozoril, bo morala SBI

dokazovati uspešnost projekta vse do leta 2015. V tem času bodo potekala merjenja, ali so dosegli načrtovane cilje, v nasprotnem primeru lahko sledijo odškodnine. Je pa Dernič tako kot projektanti in izvajalci prepričan, da bodo ti cilji doseženi.

Glede navedb v medijih, da je upravni nadzor nad to investicijo ugotovil več-

je nepravilnosti, je Gantar pojasnil, da je vodstvo SBI prejelo ugotovitve šele v petek, zato je prav, da zadev še ne komentira in da Derničevi ekipi dovolj časa, da se nanje odzove. Minister je dodal le to, da nekaterih nepravilnosti, ki se omenjajo v medijih, v poročilu o upravnem nadzoru sploh ni. (STA)

DEŽELA - Stališče odbornika Elia De Anne

»Rim nas je s krčenjem prispevkov Slovincem spravil v veliko zagato«

»V prid manjšini bo sedaj upravičeno nastopila Slovenija, kar nas bo porinilo na stranski tir«

Od leve: Devan Jagodic (Slori), odbornik FJK Elio De Anna in deželna funkcionarja Giuseppa Napoli in Pavel Slamič

TRST - Deželni odbornik Elio De Anna je človek brez dlak na jeziku in tudi v javnosti navadno govori, kar misli. Proračunski rez na škodo slovenske manjšine, za katerega se je odločila italijanska vlada, ga je spravil v slabo voljo. Svojega razpoloženja De Anna ni skrival na večerajšnji predstavitvi sobotne deželne konference o zaščiti Slovincem, na kateri je priznal, da je zadržanje Rima ustvarilo nemajhne težave v odnosih med Deželo in slovensko manjšino.

Na koncu dobili na pol prazne kozarce

»Rim nam je sprva obljubil tri polne kozarce mineralne vode, nato se je zaradi krize premislil in nam ponudil dva polna kozarca, na koncu pa smo dobili le tri na pol prazne kozarce,« je pogajanja o »slovenskem,« denarju ocenil De Anna. Odbornik je razočaran in ne ve kako se bo sedaj zadeva razpletla in razvila. Furlanija-Juljska krajina ni Južna Tirolska, kjer se manjšinske pravice urejujejo tudi na osnovi meddržavnih dogovorov, v našem primeru gre za odnose med slovensko manjšino ter državo in deželno oblastjo. S tem je De Anna hotel povedati, da je »slovensko vprašanje« zanj stvar notranje italijanske ureditve, na kar je Rim v tem primeru »pozabil«.

Slovince mora zaščititi Italija in ne Slovenija

De Anna pričakuje, da se bo sedaj za manjkajoče prispevke manjšini kot v preteklosti angažirala Slovenija. V tem ne vidi nič slabega, takšno angažiranje sosednje države pa bo po njegovem (spet) porinilo na stranski tir Deželo. Za zaščito svojih državljanov slovenskega jezika in narodnosti mora skrbeti Italija, kot mora Slovenija skrbeti za zaščito pripadnikov svoje italijanske manjšine, je dejal De Anna.

Napoli: čimprej denar v slovenske roke

Giuseppe Napoli, ki skupaj s Pavlom Slamičem, skrbi dejansko za odnose med Deželo in manjšino, računa, da bodo slovenske ustanove čimprej dobile 4,7 milijona evrov letošnjih prispevkov. Deželni aparat se je vedno trudil za pospešitev postopkov izplačevanja prispevkov, težave se pojavljajo na politični ravni v odnosih med deželno in državno oblastjo, za kar niso krivi funkcionarji. Do stvarnega izplačila pri-

spevkov naj bi prišlo novembra, postopek pa je kar zapleten. Deželni odbor se odloči za porazdelitev denarja, predlog nato oceni posvetovalna komisija za Slovence, nakar odbor odobri izvršilni sklep o izplačilih. Prispevki lokalnim upravam pa morajo še skozi dodatno »rešeto« paritetnega odbora.

De Anna se je na predstavitvi goriške deželne konference večkrat

pohvalno izrazil o slovenski manjšini in Sloveniji. Manjšino je označil za nosilni steber za evropske čezmejne projekte in za pridobivanje sredstev iz evropskih skladov. Odnose med Furlanijo-Juljsko krajino je ocenil kot odlične, pri čemer je navedel dejavnost raznih omizij in delovnih teles, na katerih sodelujejo predstavniki FJK in Slovenije.

S.T.

POLITIKA - Deželna skupščina s Tamaro Blažina in Deboro Serracchiani

Demokrati bodo evidentirali svoje kandidate Težave v odnosih s Slovensko skupnostjo

NABREŽINA - Deželna skupščina Slovincem Demokratske stranke (DS) je bila posvečena pripravam na parlamentarne in deželne volitve, ki bodo prihodnjo pomlad. Poleg številnih članov so se zasedanja udeležili tudi deželna tajnica in kandidatka za predsednico Dežele Debora Serracchiani ter pokrajinska tajnika za Gorico in Trst Omar Greco in Francesco Russo.

Sestanek je uvedla senatorka Tamara Blažina, ki se je zaustavila pri splošni politični situaciji, s posebnim ozirom na vse večji razkorak med politiko (strankami) in državljanji. Večji del posega je namenila vlogi Slovincem v DS ter evidentirala nekaj ključnih vprašanj, vezanih na volilno zakonodajo in na potrebo, da DS potrdi dolgoletno tradicijo prisotnosti slovenskih kandidatur s konkretno možnostjo izvolitve, tako na vsedržavnih, kot na deželnih volitvah.

Senatorica Tamara Blažina

Glede na verjetno znižanje števila deželnih svetnikov in parlamentarcev (če se seveda ustavna reforma premakne z mrtve točke v poslanski zbornici) postaja to vse težje. Dotaknila se je še odnosov s stranko Slovenske skupno-

Tajnica DS Debora Serracchiani

sti, ki je zastopana v deželnem svetu preko volilnega dogovora z DS izpred petih let. Nenazadnje je senatorka Blažina izpostavila doprinos, ki ga lahko komponenta prispeva pri oblikovanju vsebinskih smernic volilnega programa

DS predvsem na področjih, ki zadevajo neposredno specifične aspekte tukajšnjega teritorija.

V razpravi - kot izhaja iz tiskovnega poročila stranke - je izstopala potreba, da pride do izbire kandidatur na podlagi široke udeležbe strankarske baze, ki želi sodelovati pri teh ključnih izbirah. Slovenski kandidati Demokratske stranke naj bodo, kot so vedno bili v preteklosti, predstavniki celotnega teritorija in vseh njegovih realnosti.

Programska izhodišča levosredinske koalicije naj primerno ovrednotijo prisotnost slovenske narodne skupnosti v deželi FJK in upoštevajo velike spremembe in priložnosti, ki jih je to območje doživelo v zadnjih letih; prepotrebna reforma krajevnih uprav naj bo v sozvočju z zaščitnimi določili za slovensko manjšino, hkrati pa naj ne enači zaščite manjšine z akričnim ohranjanjem sedanje upravne ureditve. V razpravi je bilo omenjeno tudi vprašanje odnosov s stranko Slovenske skupnosti. Mnogi so poudarili nedorečenosti in težave, ki so predvsem posledica številnih vsebinskih razlik med strankama, ki stalno prihajajo na dan, piše v sporočilu za javnost.

Debora Serracchiani je prikazala dokaj težko splošno politično sliko, tako na državni kot na deželni ravni ter naštel nekaj konkretnih posegov, ki jih volilci pričakujejo in jih mora Demokratska stranka nujno udejaniti. Izpostavila je med drugim doprinos, ki so ga in ga morajo dati Slovenci v stranki na vseh nivojih in v tem smislu je podprla izneženje predloge. Zagotovila je, da bo upoštevala razmišljanja in ugotovitve, ki so bila izpostavljena na skupščini, v sklopu priprav na bližajoče volilne preizkušnje. Tudi glede morebitne volilne povezave s stranko Slovenske skupnosti bo potrebno na podlagi dosedanjih ne ravno pozitivnih izkušenj preveriti programske skladnosti, ki mora predstavljati osnovni predpogoj dogovarjanja, pravijo Slovenci DS.

LJUBLJANA - Ministrica Ljudmila Novak

»Manjšina naj čimprej dobi denar, ki ji pritiče«

LJUBLJANA - V uradu vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu so v odzivu za Slovensko tiskovno agencijo dejali, da urad z zadovoljstvom sprejema na znanje izplačilo omenjenih sredstev ter poziva Italijo in Deželo FJK, da čim prej izvedeta ustrezne potrebne postopke za prenakazilo sredstev na račune deželnih in manjšinskih institucij.

Za nemoteno delovanje manjšinskih institucij urad, ki ga vodi ministrica Ljudmila Novak, opozarja na nujnost izplačila preostalega zneska za letošnje leto. V skladu s tem si bo urad vlade skupaj z ministrom za zunanje zadeve, slovenskim veleposlaništvom v Rimu, generalnim konzulatom v Trstu in predstavniki slovenske manjšine v Italiji, pri italijanski sogovornikih tvorno prizadeval in opozarjal na potrebnost izplačila preostalih 2,1 milijona evrov. Urad je tudi izrazil pričakovanje, da se bo v okviru stalnega manjšinskega omizja za slovensko manjšino pri italijanski vladi našla ustrezna sistemska rešitev

Ministrica Ljudmila Novak

za nemoteno izplačevanje potrebnih sredstev slovenski manjšini v Italiji.

O finančnem položaju Slovincem v Italiji bo govor na bližnjem zasedanju ministrov Italije in Slovenije, ki bo v Ljubljani. Vprašanje bo gotovo odmevalo tudi na drugi seji italijanskega vladnega omizja o slovenski manjšini, ki se bo menda sestalo v prihodnjih tednih.

POLITIKA - Polemika o volilnih anketah

Serracchiani je prva, v resnici pa vodi Tondo...

RIM - Po anketi, ki jo je po naročilu Demokratske stranke izdelalo specializirano podjetje Ipr Marketing, naj bi se na prihodnjih deželnih volitvah v Furlaniji Juljski krajini zanjo opredelilo 33 odst. volilcev, stranka Ljudstva svobode pa naj bi prejela le še 18 odst. glasov.

Gibanje Pet zvezd (M5S) Beppeja Grilla »velja« po anketi 9 do 10 odstotkov, Severna liga pa 11 odstotkov. Levosredinska koalicija za odtonek prevladuje pred desnosredinsko. Kar zadeva predsedniškega kandidata bi Debora Ser-

racchiani tesno premagala aktualnega predsednika Renza Tonda s 44 odstotki glasov proti 43. Na to anketo je odgovarjalo 1.000 po posebnem ključu izbranih polnoletnih prebivalcev iz FJK.

Deželni koordinator Ljudstva svobode Isidoro Gottardo pa razpolaga z anketo (ne pojasnjuje kdo je jo izvedel), po kateri naj bi Tondo trenutno užival precejšnjo prednost pred tekmico iz vrst leve sredine. Anketa (pri njej naj bi sodelovalo dva tisoč anketirancev) naj bi tudi pričala o volilni prednosti desne sredine pred levo sredino.

POLITIKA

Riccardo Illy ne bo kandidiral Podpora Renziju

BENETKE - Riccardo Illy je v intervjuju za dnevnik Il Gazzettino povedal, da ne misli kandidirati ne za deželo in parlament ter tudi ne za ministra v novi vladi. Bivši župan Trsta in predsednik Furlanije-Juljske krajine danes kot danes za predsednico FJK podpira Deboro Serracchiani, dokončno oceno pa bo dal ko bo videl njen program in načrte za koalicijo.

Illy je v intervjuju potrdil simpatijo za Mattea Renzija na novembrskih primarnih volitvah v levi sredini.

GOSPODARSTVO - Na Borznem trgu že mesec dni vztraja šotor delavcev podjetja v krizi

Sertubi, »ukuli riti u garžet«

Podjetje že mesece ne proizvaja več cevi - Grobe 1000-milimetrske cevi prihajajo iz Indije v Trst, v tovarni Sertubi jih prebarvajo, nato pa jih z ladjami prepeljejo v Irak - Na Fernetičih skladišče cevi

Nekaj čudnega, protislovnega se te dni dogaja v Trstu. Na nabrežju se mrzlično nadaljuje postavljanje, urejanje in opremljanje prodajnih šotorov za nedeljski veliki jadralski spektakel, Barcolano. Nekaj sto metrov stran, na Borznem trgu, že mesec dni dežura šotor delavcev podjetja Sertubi. Tam ob morju športno-marketingški praznik; tu, pred sedežem trgovinske zbornice, delavsko-socialna drama.

Včeraj ob osmih zjutraj je bil delavski šotor že odprt. Na transparentu sindikalnega predstavništva tovarne Sertubi je bil pripet bel list s številko 30. »Že mesec dni smo tukaj,« je številko pojasnil Massimiliano De Simone, »dežurni« za mizo pred šotorom. Pod številko so delavci pripisali to, kar se je v tem mesecu konkretnega zgodilo: »Un mese di bufale.« Mesec praznih marenj, bi lahko prosto prevedli. Nato še jezni sklep: »Basta!!!« Dovolj!

Mesec dni dežuranja v šotoru, da bi s svojo prisotnostjo v mestnem središču opozorili na njihov delovno vse bolj majav položaj, ni malo. »Ponoči smo spali tu,« je dodal De Simone.

Na plastični mizici, prekriti z italijansko zastavo, je bila odprta velika knjiga, ob njej rumena delavska čelada. Listi knjige so bili popisani s podpisi solidarnosti Tržčanov. Do včeraj zjutraj se jih je nabralo 3.480.

Desno delavska postojanka Sertubi na Borznem trgu: z leve Vito Calabrese, Massimiliano De Simone in Sergio Fior; spodaj: 30. dan na Borznem trgu

MK

Dosti? Malo?

Povprečno več kot sto na dan. De Simone je bil s tolikšnim odzivom ljudi zadovoljen. »Ljudje prihajajo, ustavijo se, sprašujejo, se pozanimajo. Skušamo jim predstaviti, kako je z nami, in kaj nas čaka. Ljudje so solidarni, njihova toplota nas krepi.«

Kaj pa politiki? »Ah, malo jih je videti. Z izjemo dveh.« De Simone le po dolgem prigovarjanju izusti imeni. »Decarli nam pomaga pri pripravljanju potrebnih papirjev. Bandelli je bil z nami pod prefekturo, ko so tam razpravljali, kaj storiti.« In drugi? »Od drugih, Savinove, Brandijeve, smo slišali le besede, obljube. Konkretnega nič!«

Po nekaj minutah se je delavska dežurna ekipa okrepila. Prispela sta Vito Calabrese in Sergio Fior. Oba zaposlena v podjetju Sertubi. Od ponedeljka visi na šotoru transparent zaposlenih v podjetju Duke. Tudi njim, kakih 60 jih je, grozi izguba delovnega mesta; skupna usoda jih je na Borznem trgu združila s kolegi iz podjetja Sertubi.

Kriza podjetja Sertubi je postavila pod vprašaj delovno usodo 208 zaposlenih. 180 jih je vpisanih v dopolnilno bla-

gajno. Izmenjujejo se, ker je treba v tovarni opraviti nekaj del. Proizvodnja je že zdavnaj zastala. Podjetje je nekdanje proizvajalo cevi za cevovode, za kanalizacijo. Od 60 do 800 milimetrov premera. Sedaj imajo tisti, ki so izmenično izvzeti dopolnilne blagajne, opraviti s 1000-milimetrskimi cevmi. Proizvajajo jih v Indiji, v tovarni matičnega podjetja Jindal, ki je pred leti prevzela tržaško Sertubi. Grobo izdelane cevi, uskladiščene v zabojnike, pripeljejo z ladjami v tržaško pristanišče, od tu s tovornjaki do tovarne Sertubi, kjer jih delavci prebarvajo. »Ko bo delo končano, bodo cevi spet uskladiščili v zabojnike, prevozno podjetje iz Tržiča jih bo prepeljalo na Sedmi pomol, od koder bodo z ladjami za prevoz zabojnikov odplove v Irak,« je pojasnil De Simone.

»Ukuli riti u garžet!« bi temu noremu potovanju cevi iz Indije v Trst in iz Trsta v Irak rekli na Proseku in Kontovelu, kjer se na tovrstne žargonske cvetke spoznajo, saj je eden od njihovih pustnih vozov zmagal na Kraškem pustu na Opčinah prav s tem imenom.

A indijsko-tržaške cevi za Irak niso edina norost modernega, globalnega go-

spodarstva, ki dan za dnem žre in uničuje tovarno Sertubi. Iz Indije prihajajo na Tržaško tudi popolnoma izdelane cevi. Vse z vtisnjeno znamko Sertubi. Te prepeljejo iz pristanišča s tovornjaki na Fernetiče, od koder potem nadaljujejo svojo pot do kupcev: v Evropo, a tudi nazaj v Azijo. Kratek postanek na Fernetičih je dovolj, da ponesejo v svet cevi z znamko tovarne, ki cevi ne proizvaja več in za katero sploh ni znano, ali jih bo kdaj še proizvajala.

De Simone, Calabrese in Fior se bodo danes z delovnimi tovariši sestali na skupščini pred vhodom v tovarno Sertubi. Izbira dne ni naključna. Danes naj bi podjetje Jindal imenovalo novo vodstvo tržaške tovarne po odstopu dosedanjega pooblaščenega upravitelja Leonarda Montesija. Možnosti, da bi se z novim vodstvom kaj spremenilo, je malo. Obstaja vsaj upanje, da bodo novi upravitelji sedli s predstavniki krajevnih uprav, institucij in sindikalnih organizacij za pogajalsko mizo. Dotlej bo delavska miza pred šotorom na Borznem trgu vztrajala. Manj praznična od pultov na nabrežju, a mnogo bolj človeška.

M.K.

ŽELEZARNA Plavž bo nekaj dni ustavljen

Zaradi ponedeljkovega požara bo plavž v škedenjski železarni nekaj dni ustavljen. Ker se je ogenj razvnel v silosu, kjer so hranili koks, se je slednji pri gašenju premočil, tako da bo pred njegovo uporabo potrebno počakati, da se posuši. Tehniki, ki so v teh dneh preverjali škodo na objektu, ki ga je zaobjel ogenj, so se soglasno z upravo železarne odločili začasno prekinitev delovanja.

Pri podjetju Lucchini, ki je lastnik obrata, so nam včeraj potrdili, da bo prekinitev le nekajdnevna, saj je potrebno najprej oceniti škodo in plavž temeljito pregledati ter poskrbeti, da se podobni dogodki ne prijetijo več. Prizadevajo si, da bo škoda tako za obrat kot za delavce v njem čim manjša, saj si ne morejo dovoliti, da bi zavlačevali z naročili; preverjanj so se zato lotili takoj. Nikakor pa nočejo zganjati panike - vse se bo uredilo v nekaj dneh, so nam zagotovili. (sas)

TRŽAŠKA UNIVERZA - Na seznamu priloge Times Higher Education

Prestiščna uvrstitev

Med svetovnimi univerzami je naša na 271. mestu, med italijanskimi pa celo na tretjem

Sedež tržaške univerze na Trgu Evropa

Na seznamu 400 univerz na svetu, ki ga vsako leto sestavi priloga prestižne angleške revije Times Higher Education, se je med italijanskimi univerzami tržaški univerzitetni pol uvrstil na tretje mesto (na skupno 271. mesto), takoj za milansko Statale (261. mesto) in Bicocca (262. mesto). Za njimi najdemo še univerze v Bologni, Trentu in Turinu. Tržaška univerza se lahko ponaša z visokim točkovanjem gle-

de znanstvenih navedkov in pa t.i. international outlook oz. s svojo mednarodno podobo. Prav gotovo pa so za visoko uvrstitev pripomogle tudi vse spodbudnejše povezave tržaške univerze s podjetniškim svetom. Rektor Francesco Peroni včeraj ni skrival zadovoljstva, hkrati pa je ugotavljal, da se iz leta v leto vse manj italijanskih univerz znajde na seznamu, kar pomeni, da premalo vlagamo v raziskovanje.

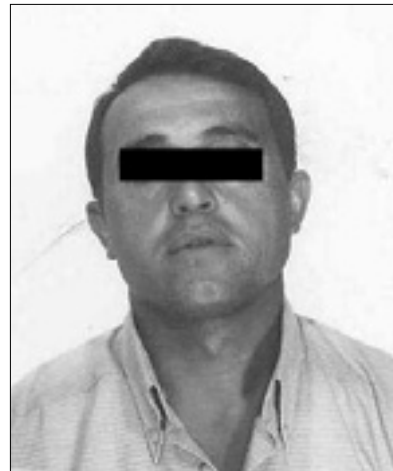
ČRNA KRONIKA - Operacija Okan

Za zapahi še en turški tihotapec ljudi

Državna policija je v ponedeljek zvečer aretirala 40-letnega turškega državljana Yilmaza Tokdemirja. Gre za domnevnega člana »italijanske celice« kriminalne združbe, ki se je še do lanskega avgusta, ko so tržaški obmejni policisti po poldrugem letu prekinili njeno delovanje, posvečala nezakonitemu tihotapljenju ljudi. Moškega so ujeli v Reggio Emiliji in sedaj je v hišnem priporu.

Tokdemirju je na sled prišla tržaška obmejna policija, ki je v sodelovanju s slovenskimi, hrvaškimi in avstrijskimi kolegi ter misijo Eulex s Kosovega preiskovala poti nezakonitih priseljencev. Operacija, ki so jo poimenovali Okan je nazadnje razkrinkala čezmejno organizacijo, ki je spodbujala nezakonito priseljevanje iz Turčije v Italijo oz. ostale države Evropske unije po t.i. balkanski poti - iz Turčije mimo Srbije, Črne gore in Kosova do Hrvaške oz. Slovenije in dlje v obljubljene evropske države.

Italijanski sklop preiskav je vodil namestnik tržaškega tožilca Pietro Mon-

Aretirani Yilmaz Tokdemir

trone, ki je naznanil, da so od začetka preiskav aretirali 17 tihotapcev in 46 nezakonitih pribežnikov ter zasegli več vozil in najrazličnejšega materiala. Še vedno pa iščejo tri turške državljane, ki naj bi bili na samem čelu kriminalne združbe.

REPENTABRSKA OBČINA - Srečanje na županstvu na Colu

Občinski in pokrajinski upravitelji »za pokrajino«

Pokrajinski odbor gost repentabske uprave - Kaj storiti s prometom na Fernetičih?

Tržaška pokrajinska uprava je včeraj obiskala repentabsko občino in se srečala s tamkajšnjim občinskim odborom, da bi po enem letu upravi preverili, kaj je bilo v zadnjem obdobju storjeno in kaj bo treba še storiti. Obisk je potekal v času, ki je za pokrajino zelo delikaten: državne in deželne institucije strežejo pokrajinam po življenju, češ da so nepotrebne, pokrajine pa skušajo dokazati, da niso za v koš, ker je njihovo delo za skupnost dragoceno.

Pokrajinski biti ali ne biti je bil v ospredju tudi srečanja na županstvu na Colu. Tako predsednica pokrajinske uprave Maria Teresa Bassa Poropat kot župan Marko Pisani sta si bila edina v mnenju, da »je prav, da pokrajina obstaja.« Ocenio sta podkrepila z delom, ki ga pokrajina opravlja. Omenila sta cel kup servisov in služb, ki so v domeni pokrajine in so v službi ozemlja in ljudi. Nenazadnje ima tudi pri evropskih čezmejnih projektih pokrajina svojo besedo, poleg tega pa sodeluje pri številnih projektih. Torej: pokrajine ne gre ukiniti.

Pokrajinski in občinski upravitelji so ocenili in preverili nekatere »skupne zadeve«. Ena od teh je promet na Fernetičih. Vprašanje ostaja nerešeno, kljub preštevilnim pozivom repentabske občine, da je treba kaj storiti, preden se bo na tistem odseku zgodilo »kaj nepopravljivega.« Doslej pa so občinski upravitelji naleli na gluha ušesa.

Tesno povezano s prometom na tistem območju je tudi vprašanje tovornega terminala na Fernetičih. Tako pokrajina kot občina sta delničarja družbe, ki upravlja terminal, zato pozorno sledita, kakšna prihodnost čaka terminal. V preteklih mesecih je bil govor o terminalu kot nekakšni logistični postojanki tržaškega pristanišča, a doslej zadeva še ni dozorela.

Na srečanju so občinski in pokrajinski upravitelji razpravljali tudi o promociji kraškega ozemlja in njegovih proizvodov. Na tem področju je bilo mnogo že storjenega, predvsem odkar je prevzela upravo v svoje roke levosredinska koalicija. Slednja je izkazala večjo pozornost do kraškega ozemlja in do ljudi, ki na njem živijo, kot prejšnja, Scoccimarrova uprava. Treba bo nadaljevati po tej poti, je bilo ugotovljeno, za dobrobit Krasa, njegovih ljudi in dejavnosti, ki na tem predelu tržaške pokrajine uspevajo.

M.K.

Pokrajinske upravitelje je na županstvu na Colu pozdravil župan Marko Pisani

KROMA

OBČINA ZGONIK - Srečanje s pokrajinsko upravo

Kdaj krožišče pri Rouni?

Dežela ni še nudila prispevka - Divji prašiči šiba božja tudi na zgoniškem Krasu

Včerašnje srečanje tržaškega pokrajinskega odbora z zgoniško upravo je bilo zelo operativno. Zadevalo je konkretna odprta vprašanja, tako na področju prometa kot tudi upravljanja ozemlja.

Zgoniški župan Mirko Sarđoč je spet spomnil na nujno potrebno ureditev križišča v bližini trgovine Lanza na proseški Rouni. Križišče nekdanje trbiške ceste s cesto, ki s Proseka pelje do zgoniške obrtne cone, je nevarno. Zato je zgoniška občina predlagala ureditev križišča, za kar se je svojčas, že za časa predsednikovanja Bruna Rupla izrekel tudi zahodno-kraški rajonski svet. Okvirni načrt je bil že pripravljen, zatem pa je zadeva zastala. Na včerašnjem srečanju je postalo jasno, kje tiči zajec: deželna uprava ni še dodelila potrebnega prispevka za prepotrebno javno delo. Zato je vprašljivo, kdaj bo krožišče urejeno.

Drugeče je z drugim križiščem, tistim v Gabrovcu, kjer se cesta od-

MIRKO SARĐOČ

KROMA

cepi proti Zgoniku. Za ureditev tega križišča je bilo treba odkupiti del zemljišča ob sedanjem križišču. To je bilo storjeno, prav tako je bil izdelan načrt. Dela se bodo začela spomladi 2013.

Naslednja skupna točka uprav predsednice Pokrajine Marie Terese Bassa Poropat in zgoniškega župana Mirka Sarđoča zadeva divjad, predvsem divje prašiče, ki so se tako razpasli tudi v zgoniški občini, da so postali za tamkajšnje kmetovalce, pred-

vsem vinogradnike, prava šiba božja. Sarđoč je bil pri obravnavi tega vprašanja zelo pragmatičen. Območje, na katerem rijejo divji prašiči, je zaščiteno z evropskimi normami. Zaščita pa ne more veljati le za človeka, mora obveljati tudi za divjad, če slednja povzroča naravnemu okolju škodo. Zato bi bili potrebni primerni ukrepi. Na primer povečati odstrel, kot so to že storili v pordenonski pokrajini. Nadalje je bil govor o koordiniranju javnih prevozov, pa tudi o nadgradnji možnih projektov na evropski ravni. V času vse večjih krčenj finančnih sredstev bi to bila velika uteha za občinsko blagajno.

Zgoniški upravitelji so se ob koncu zahvalili Pokrajini za podporo, ki je je bila občina deležna na kulturnem področju, pri čemer sta bila izrecno omenjena koncert za mir in razstava del likovnega umetnika Bogdana Groma.

M.K.

TRŽAŠKA PREFEKTURA

SDGZ predstavilo projekt Transarmon

Za pomoč slovenskim oz. italijanskim podjetjem

Ponedeljkovega srečanja na prefekturi s člani parlamentarne komisije za varnost na delu so se med drugimi udeležili tudi člani Slovenskega deželnega gospodarskega združenja. Medtem ko je bil dopolndanski del v glavnem sindikalne narave, so v popoldanskem prišli na vrsto predstavniki organizacij podjetnikov - industrijcev, trgovcev, obrtnikov in drugih gospodarskih panog.

V imenu SDGZ je nastopil direktor Andrej Šik, ki je ocenil, da je varnost pri delu vse prej kot marginalen problem. Poslušalcem je predstavil evropski čezmejni projekt Transarmon, pri katerem je SDGZ vodilni partner; pri njem sodelujejo tudi številne gospodarske oz. obrtne zbornice obmejnega pasu in organizacije iz Italije (med drugimi tržaški združenji Confindustria in Confcommercio, Zdravstveno podjetje in Pokrajina Trst) in Slovenije. S projektom si poobudniki prizadevajo, da bi pomagali slovenskim podjetjem, ki hočejo poslovati v Italiji, oziroma italijanskim, ki name ravajo poslovati v Sloveniji. Poskrbeli bodo za usklajevanje poslovanja podjetij v skladu s slovensko oz. italijansko zakonodajo. »Gre za projekt, ki je edini postavil za isto mizo inšpektorske službe iz Italije oz. Slovenije in jim omogočil konstruktivno soočanje oz. koordinirano upravljanje podjetij, ki prestopijo nekdano mejo,« nam je včeraj povedal Šik.

Projekt je vreden skoraj 900 tisoč evrov in vodi v reševanje problemov, ki jih občutijo tako podjetja kot kontrolni organi. (sas)

SV. ALOJZIJ

AcegasAps: voda je spet pitna!

Kakor smo včeraj poročali, je v nedeljo več sto občanov otalo brez vode v Škedinju, na Pončani, v Ulici Baiamonti in še pri Sv. Alojziju, kjer je prišlo do okvare na vodni črpalki kjadinskega rezervoarja. Okvaro je osebe družbe AcegasAps kar hitro odpravilo. Na podlagi laboratorijskih preiskav je voda pri Sv. Alojziju zdaj pitna.

Tehniki so preverili količine klora v vodi in vrednosti, ki jih za uporabo vode narekuje Zdravstveno podjetje. Opravili so tudi vse potrebne mikrobiološke preiskave, ki so po 18 urah pokazale, da ni nobene nevarnosti. Včeraj pa so vsekako poskrbeli še za dodatne kemijske analize na terenu, predvsem v šolskih poslopih in vrtcih. Vse so pokazale, da so parametri v normi.

Umaknili so tudi table, ki so mimoidoče opozarjale, naj bodo pozorni in naj vodo zavrejo pred pitjem.

DEŽELNI SVET - COŠ Prežihov Voranc iz Doline

Na deželi in pokrajini

Učenci in učenke so lahko v živo spoznavali stroj in delovanje dveh ustanov

Včeraj so učenke in učenci 5. razreda COŠ Prežihov Voranc iz Doline v spremstvu učiteljic obiskali sedež Deželnega sveta v Trstu, kjer jih je tudi v imenu kolege Kocijančiča sprejel deželni svetnik SSK Igor Gabrovce. Mladim obiskovalcem je predstavil delovanje

zakonodajne ustanove in spregovoril o posebnosti naše dežele, ki sloni na prisotnosti priznanih jezikovnih in narodnih manjšin. Pred tem so osnovnošolci iz Doline obiskali tudi sedež Pokrajine Trst, kjer jih je sprejel predsednik pokrajinskega sveta Maurizio Vidali.

Opereta, večna ljubezen

Nova produkcijska hiša Golden Show je včeraj predstavila novinarjem predstavo Operetta, eterno amore (Opereta, večna ljubezen). Gre v bistvu za peto komedijo, ki sta si jo zamislila Gianni Gori in Alessandro Gilleri - slednji je podpisal tudi režijo. V glavnih vlogah nastopajo Gennaro Cannavacciuolo, Daniela Mazzuccato, Max Renè Cosotti in Andrea Binetti. Premierno bo predstava zaživela na odru gledališča Bobbio v Trstu v sredo, 31. oktobra, ponovitev pa bo na sporedu dan pozneje, se pravi 1. novembra.

Diego Zandel v Lovat

V knjigarni Lovat na Drevoredu XX. septembra bo danes ob 18. uri gost pisatelj Diego Zandel, ki bo predstavil svoje najnovejše delo, knjigo Essere Bob Lang. Z avtorjem se bosta pogovarjala pisatelj Veit Heinichen in pesnik Roberto Dedenaro.

Film Marley v Mieli

V okviru filmskega niza Film outlet bodo drevi ob 19. in 21.30 v gledališču Miela predvajali film Marley, dokumentarec o jamajski glasbeni legendi Bobu Marleyju, delo znanega škotskega režiserja Kevina Macdonalda. Film bo v originalnem jeziku z italijanskimi podnapisi. Za njegov ogled boste morali odšteti 4 evre.

Pietro Grassi - ribič svetlobe

V dvorani Veruda v palači Costanzi na Malem trgu 2 je na ogled razstava Pietro Grassi. Pescatore di luce. Na ogled je 62 likovnih del istrskega slikarja. V okviru regate Barcolane bodo poskrbeli za več vodenih ogledov, in sicer danes, jutri in v soboto ob 17., 18. in 19. uri. Goste bo spremljala Grassijeva hčerka Serena.

Razstave v starem pristanišču

V hidrodinamični centrali v starem pristanišču bodo danes ob 10.30 odprli dve razstavi: I trabaccolo in Il restauro del dragone aretusa. V istih prostorih je na ogled tašče se razstava maket Modellini che passione!

Javno srečanje v Podlonjerju

Krožek 1. maj Stranke komunistične prenovе vabi drevi ob 19.30 v Ljudski dom Canciani v Podlonjer (Ul. Massaccio 24) na javno srečanje oziroma predstavitev kampanje za zbiranje podpisov za delo - referendum proti odpuščanju delavcev oz. proti ukinitvi državne kolektivne pogodbe (predstavila ga bo Erika Innerdorfer), za pokojnine - referendum proti podaljšanju pokojninske dobe (nastopil bo Antonio Saulle), za dohodnine - predlog na ljudsko pobudo za jamčenje minimalne dohodnine brezposelnim (predstavitel Julije Alicai).

DSI - Umetniška vodja SSG Diana Koloini na ponedeljkovem večeru

»V Trstu sem se lepo vživela, tu je delo živahno in intenzivno«

S predsednico upravnega sveta Majo Lapornik sta predstavili novo gledališko sezono

Potem ko je lansko umetniško vodstvo dalo odpoved za novo sezono, je moral upravni svet Slovenskega stalnega gledališča razpisati novo mesto. Na razpis se je prijavila Primorka, dramaturginja po izobrazbi, doma iz Vipave, ki ima za sabo že pestro poklicno pot. Sedem let je bila zaposlena v goriškem gledališču, petnajst let v ljubljanski Drami, dve leti in pol pa je bila vodja gledališkega in plesnega programa v Cankarjevem domu, za kar pravi, da je to pretežno menedžersko delo, pri katerem je pogrešala ustvarjalni proces. Prvega oktobra letos se je mag. Diana Koloini pridružila tržaškemu SSG-ju in se že popolnoma vpegljala. Sama pravi, da je delo živahno in intenzivno.

O tem, kako so jo sprejeli v Trstu in kako se je lotila dela, je s predsednico upravnega sveta Majo Lapornik spregovorila v Peterlinovi dvorani na ponedeljkovem srečanju Društva slovenskih izobražencev. Predsednica je dejala, da so letos uspeli prekiniti zgodovinsko navado sezonskih pogodb. Letos je igralski ansambel gledališča podpisal pogodbe za nedoločen čas s skrajšanim urnikom, kar ponuja igralcem stabilnost in gotovost, gledališču pa drugačne perspektive delovanja.

Z leve:
Diana Koloini in
Maja Lapornik

KROMA

»Ker se naš teritorij spreminja, bomo tudi v poletnih mesecih ponudili predstave in kulturne oddihe tako v središču mesta kot na Krasu. Poteka pa tudi dogovarjanje za poletne prireditve na gradu sv. Justa v slovenskem jeziku,« je dejala Maja Lapornik in se obenem zahvalila obema krovnima organizacijama

ter Dragu Štoki, saj izhaja gledališče iz ene najtežjih kriz. Lani sta vodenje prevzela dva komisarja, odvetnik Berdon pa jima je pomagal. Obenem je bil lani sprejet statut, ki narekuje smernice delovanja gledališča.

Mag. Diana Koloini se je naprej zahvalila za gostoljubje in dodala, da vsto-

pa v SSG z radostjo in vznesenostjo nad prihodnostjo. »Letošnji program, kot tudi naslovnica brošure s člani ansambla, je posebno slavnosten, saj je zelo bogat, vključuje tudi gledališka in plesna gostovanja iz Slovenije«. Nato je predstavila prvo abonmajsko uprizoritev, novo slovensko dramo Vinka Möderndorferja Vaje za tesnobo, ki je bila nagajena na lanskem Tednu slovenske drame in velja za zelo kvalitetno besedilo. Prvič bo na odru 16. novembra, ko bodo tudi obeležili 110. obletnico začetkov Dramskega društva. Režiser predstave je mlad režiser Jaka Andrej Vojevec. Najambicioznejši projekt sezone je gotovo dokumentarna uprizoritev Srce v breznu, ki ga bo režiral Sebastijan Horvat ob dramaturški pomoči Luke Golca in Nataše Gaši. Tretja predstava bo komedija Burundanga katalonskega avtorja Jordija Galcerána, sledila pa ji bo Handkova predstava Še vedno vihar v sodelovanju z ljubljansko Dramo. Zadnja predstava osnovnega abonmaja, v katerega pa bo vključena tudi Hitchcockova igra 39 stopnic, je Brechtova in Weillova Mahagonny, za svobodno oblikovano uprizoritev pa je zadolžen Igor Pison. To je le osnovni abonma, drugače pa je program bogat tudi z drugimi glasbenimi in kulturnimi dogodki. (met)

Včeraj danes

Danes, SREDA, 10. oktobra 2012

DANIJEL

Sonce vzide ob 7.15 in zatone ob 18.28
- Dolžina dneva 11.13 - Luna vzide ob 1.19 in zatone ob 15.34

Jutri, ČETRTEK, 11. oktobra 2012

MILAN

VREME VČERAJ: temperatura zraka 18,1 stopinje C, zračni tlak 1011 mb ustaljen, vlaga 50-odstotna, veter 3 km na uro severo-vzhodnik, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 20,8 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 13. oktobra 2012

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Trg Ospedale 8 - 040 767391, Ul. Commerciale 21 - 040 421121, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040 274998, Opčine - Ul. di Prosecco 3 - 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Trg Ospedale 8, Ul. Commerciale 21, Capo di Pzza Mons. Santin 2, Milje - Lungomare Venezia 3, Opčine - Ul. di Prosecco 3 - 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Capo di Pzza Mons. Santin 2 - 040 365840.

www.farmacititrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnice: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka ob 8. do 18. ure, ob sobotah ob 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih sto-

TRŽAŠKA OBČINA - Projekt v sodelovanju z jamarsko sekcijo CAI

Učencem bodo razkrivali skrivnosti podzemskega sveta

V tem šolskem letu bodo v tržaških šolah prve in druge stopnje izvajali zanimiv okoljevarstveni projekt, za katerim stoji jamarski odsek tržaškega kluba Club Alpinistico Triestino, ki deluje že več kot 40 let. Podrobnosti projekta, ki so ga idejni snovatelji poimenovali Orizzonti ipogei (Podzemna obzorja), so na včerajšnji novinarski konferenci predstavili občinska odbornica za šolstvo Antonella Grim ter koordinatorja projekta Sergio Dolce in Franco Gherlizza.

Da je cilj projekta spodbujanje preživljanja prostega časa v naravi ter večja skrb za okolje, je povedala odbornica Grimova, ki je spomnila, da je Občina Trst rade volje pristopila k projektu. V sklopu projekta bodo izdali tudi brošuro, s pomočjo katere bodo otroci spo-

znali podzemni kraški svet in tudi bitja, ki živijo v podzemnem svetu. Več o projektu, ki bo namenjen učencem osnovnih in nižjih srednjih šol, je povedal Franco Gherlizza, ki je razložil, da bodo vsem šolam že jutri (danes) poslali gradivo v pdf formatu, v naslednjih tednih pa bodo šole dobile material tudi v papirnati obliki. Naj na tem mestu povemo, da bodo slovenske šole dobile gradivo v slovenskem jeziku. Vsaka šola bo nato lahko stopila v stik s Tržaškim alpinističnim klubom in se dogovorila, kdaj bi lahko koordinatorji prišli predavat. Po teoretičnem delu, v sklopu katerega bo govor o okoljevarstvu, pomenu živih bitij v jamah, jamarstvu na sploh in podobnih temah, bodo udeleženci projekta imeli tudi možnost terenskega dela, otroci in učitelji pa si bo-

do lahko ogledali približno šest kraških jam, možen pa bo tudi obisk podzemnih hodnikov Kleine Berlin. Obiski jam bodo prilagojeni starostnim skupinam. Kot je na včerajšnji predstavitvi še dejal Franco Gherlizza, so s projektom zadovoljni tako organizatorji kot njegovi sodelavci, nadejajo pa se dobrega odziva s strani tržaških šol. O pomenu tovrstnih vzgojno-izobraževalnih projektov je včeraj spregovoril tudi Sergio Dolce, ki je ocenil, da današnji otroci vse premalo zahajajo v naravo. Ko pa pridejo v naravo, tam odkrijejo povsem nov in neznan svet, ki jih fascinira in navdušuje, meni koordinator projekta Dolce.

Več informacij o celotnem projektu lahko zainteresirani dobijo na spletni strani www.cai.ts.it ali na telefonski številki 040/3498239. (sč)

LAJNARJI - V nedeljo popoldne tradicionalno druženje

Domačija Perič je tudi tokrat sprejela lepo skupino Rojančanov

Tudi letos ni šlo brez gasilske fotografije

MM

Okrog štirideset Rojančanov in njihovih prijateljev se je v nedeljo popoldne zbralo pri Lajnarijih, na domačiji gospe Anite Perič, in tako nadaljevalo tradicijo, ki so jo pred enajstimi leti uvedli mladi člani KŠD Rojanski Krpan.

Gostje so s seboj prinesli domače pecivo, vino, velik lonec golaža in glasbila, tako da je bilo vzdušje v vseh smislih prijetno. Zlasti pa po zaslugi radodarne Anite, ki je tudi tokrat odprla vrata svojega doma in vsakogar sprejela z nasmehom na ustih.

ritvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.45, 18.30, 20.15, 22.00 »L'era glaciale 4 - Continenti alla deriva«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »Un sapore di ruggine e ossa«.

CINECITY - 19.20 »Magic Mike«; 16.30, 21.50 »Prometheus«; 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »L'era glaciale 4 - I continenti alla deriva«; 17.00, 19.10 »L'era glaciale 4 - I continenti alla deriva 3D«; 16.40, 20.05, 22.15 »Resident Evil: Retribution 3D«; 21.10 »Reality«; 16.30, 20.00, 22.15 »Ted«; 16.00, 20.10 »Step Up 4 Revolution«; 18.05, 22.15 »Step Up 4 Revolution 3D«; 16.40 »Ribelle - The Brave«; 19.15, 21.30 »Something from nothing - The art of rap«.

FELLINI - 17.00, 20.15 »Monsieur Lazhar«; 18.40, 22.00 »Elles«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.10, 20.00, 21.45 »Un giorno speciale«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Padroni di casa«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Reality«.

KOPER - PLANET TUŠ - 16.00, 21.00 »Divjaki«; 18.40, 21.10 »Kako začiniti zakon«; 16.05, 18.05 »Madagaskar 3«; 20.35 »Nevidno zlo: Maščevanje«; 16.20 »Pogum«; 16.10, 18.25 »Pogum 3D«; 18.30, 21.10 »Rimu z ljubeznijo«; 16.50, 21.35 »Straža«; 19.20 »Ti-stega lepega dne«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »L'era glaciale 4 - Continenti alla deriva 3D«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Step Up 4 Revolution«; Dvorana 3: 18.15, 22.15 »Resident Evil: Retribution«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Ted«; 16.30, 20.30 »Magic Mike«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.45, 19.45, 21.45 »L'era glaciale 4 - Continenti alla deriva«; Dvorana 2: 17.40, 20.00, 22.00 »Ted«; Dvorana 3: 18.00, 21.00 »L'era glaciale 4 - Continenti alla deriva 3D«; Dvorana 4: 17.30, 20.10, 22.10 »Un giorno speciale«; Dvorana 5: 20.00, 22.15 »Reality«; 18.00 »Resident Evil: Retribution«.

Izleti

IZLET IN SV. MAŠA v nedeljo, 14. oktobra, ob 16. uri na Pečah. Odhod iz Boljunca (Gorica) ob 15. uri. V primeru slabega vremena, se prenese na nedeljo, 21. oktobra. Ljubitelji fizičnega in duhovnega urjenja, vabljeni!

KMEČKA ZVEZA prireja 14. oktobra tradicionalni jesenski izlet na Praznik kostanja v Bardu. Odhod avtobusa iz Boljunca, ki bo peljal po običajnem voznem redu, ob 7. uri. Informacije na tel. 040-362941 ali v uradih Kmečke zveze.

SKD IGO GRUDEN sporoča, da je izlet v Škofljico, Turjak, Velike Lašče in na Raščico v Trubarjev mlin preložen na nedeljo, 21. oktobra. Odhod izpred cerkve v Nabrežini ob 8.30 in povratek ob 19.30. Vpisi v Kavarni Gruden ali pri Sergiju Kosmini v Nabrežini. Info na tel.: 339-5281729.

KRU.T nadaljuje se vpisovanje na voden ogled razstave »Tibet - zakladi strehe sveta« z več kot 300 zbranimi eksponati od Gingis Khanovega obdobja dalje in obisk sejma obrtništva na bližnjem trgu Pola, v soboto, 17. novembra. Pojasnila in prijave na sedežu, Ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

Osmice

DRUŽINA ŠUC je odprla osmico, Briški 18.

FRANC IN TOMAŽ FABEC sta v Mavhinjah odprla osmico. Vabljeni na domačo kapljico in prigrizek! Tel. št. 040-299442.

OSMICO je odprl Škerk v Praprothu št. 20. Tel.: 040-200156.

OSMICO sta odprla Nini in Stano v Medji Vasi št. 14; tel. 040-208553.

PRI DAVIDU v Samatorci št. 5 je odprta osmica. Tel. 040-229270. Vabljeni!

Spet jesen nas je obdarila,
Sava sestrico je dobila.

Irina Olga

se je rodila,
Bredo in Matijo razveselila.
Presrečni družinici iskreno
čestitamo, novorojenki pa želimo
vsega dobrega

vsi domači.

Čestitke

Mali Savi se je pridružila sestra IRINA OLGA. Srečnima staršema Bredi in Mattiji in ponosnim nototom iskreno čestitamo, novorojenki pa želimo obilo sreče v življenju. Vsi pri TFS Stu ledi.

Ob rojstvu male IRINE OLGE ARMANI iskreno čestitajo Savi, Bredi, Mattiji in nototom SKD Lonjer - Katinara, KK Adria in Zadruga Lonjer - Katinara.

Obvestila

BALETNO DRUŠTVO SEŽANA vabi nove člane k delovanju društva. Baletna rekreacija poteka v dopoldanskem in večernem času v prostorih Kosove-lovega doma v Sežani pod vodstvom baletnega pedagoga Eugena Todorja. Primerna je za vse starostne skupine. Informacije na tel. 0039(0)41524310.

KRD DOM BRIŠČIKI obvešča, da poteka vadba pilatesa za redne in nove člane pod vodstvom prof. Mateje Šajna: ob ponedeljkih ob 9.30 in ob 18.30; ob četrtnkih ob 19.15. Vpis in pojasnila: Alenka 040-327053, 346-9520796 in Mateja 00386-40303578.

PILATES - SKD IGO GRUDEN obvešča, da poteka vadba ob torkih od 18. do 19. ure ter od 19. do 20. ure, ob četrtnkih od 17. do 18. ure ter od 18. do 19. ure. Info.: 349-6483822 (Mileva).

PSIHOMEOTORIČNA VADBA - Dunajska cesta 12, Opčine. Tečaji za otroke: za dojenčke in starše (4-12 mesecev: četrtek 16.00-16.50); za malčke in starše (12-36 mesecev: četrtek 17.00-17.50); za predšolske otroke (4-5 let: sredo 15.45-16.40); za 6-letne otroke (1. razred o.š.: sredo 16.45-17.45). Za odrasle: delavnica za dobro počutje v zlati dobi (70-80 in več let); delavnica in sproščanje za preprečevanje izgo-relosti zaradi delovnega stresa (za učitelje, vzgojitelje, socialno in zdravstveno področje ipd). Vpis in info na tel. 0039 380 3224745 ali 00386 (0)51 221054 (Loredana Kralj).

SKD ŠKAMPERLE (Stadion 1. Maj) vabi na tečaj kitajske vadbe »QiGong« ob sredah 16.30-17.30. Informacije in prijave na tel. 348-8607684 (Vesna Klemše).

QIGONG - tečaj v dvorani SKD Igo Gru-den v Nabrežini, ob torkih od 19.00 do

20.15. Informacije in prijave na tel.: 335-5926889 (Elizabet).

60-LETNIKI iz vzhodnega Krasa se srečamo v soboto, 27. oktobra, na večerji. Javite se (in povabite še druge!) do danes, 10. oktobra, v večernih urah na tel. št.: Neva 040-212403, Lučka 040-211889, Darko 040-226386, Valter 349-5984337 ali 040-226461.

BARCOLANA ZA OTROKE - ŠČ Melan-
ie Klein prireja do 14. oktobra pobu-
de v sklopu letošnje Barcolane na lad-
ji med Pomorsko postajo in nekdanjo
ribarnico: danes, 10. oktobra, baby
painting; četrtek 17.00-20.00 animaci-
je za otroke; petek 16.30-19.30 vsake
pol ure pravljica Peter Pan na gusarski
ladji, naslednjega dne pa z istim urni-
kom pravljica Gusarji v zalivu; nede-
lja 11.00-19.30 animacija za otroke.

PROGRAMI IZOBRAŽEVANJA za tretje
življenjsko obdobje: predstavitev pro-
jekta danes, 10. oktobra, ob 11.00 v Trža-
ški knjigarni (Ul. San Francesco 20, Trst)
po srečanju Na kavi s knjigo. Pokrovi-
telj pobude je SKGZ, sodelujejo ZTT,
KRUT, NŠK, SLORI, Ad Formandum in
Slovik. Vabljeni vsi zainteresi.

SLAVISTIČNO DRUŠTVO Trst-Gorica-
Videm vabi na jezikovni tečaj, ki bo v
Narodnem domu v petek, 12., v petek,
19. ter v ponedeljek, 29. oktobra, od 16.
do 19. ure. Če bo dovolj vpisov za dve
skupini, bo prva sledila predavanju od
16.00 do 17.30, druga od 17.30 do 19.00.
Vodil bo dr. Hotimir Tivadar, docent na
Univerzi v Ljubljani. Število mest je
omejeno, obvezna predhodna najava do
danes, 10. oktobra, na tel. št. 349-
6141774 (Neva) ali 333-4546847 (Eva).

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS
se bo sestal v četrtek, 11. oktobra, ob
20.00 na svojem sedežu (Prosek št.
159).

50-LETNIKI dolinske občine bomo
skupno nazdravili Abrahamu v sobo-
to, 27. oktobra. Prijave najkasneje do
petka, 12. oktobra, na tel.: 335-5465636
(Fausto), 320-0717920 (Ksenja).

V MARIJANIŠČU na Opčinah se bo v
petek, 12. oktobra, ob 20. uri pričel
sklop predavanj o družini in vzgoji.
Predavanja bodo mesečna in jih bo vo-
dil dr. prof. Jože Bajzek. Vabljeni so tu-
di vsi starši doraščajočih otrok, še po-
sebnost pa so vabljeni otroci v verou-
čnem obdobju. Naslov prvega predava-
nja »Družina posreduje otrokom tem-
eljne vrednote/samospoštovanje in
samozavest«.

OBČINA DOLINA in večstopenjska šo-
la Dolina v sodelovanju z vaškimi or-
ganizacijami vabijo na otvoritveno
slovesnost ob koncu obnovitvenih del
poslopja nižje srednje šole Simona
Gregorčiča v Dolini v soboto, 13. okt-
obra, ob 11. uri.

SKD VIGRED prireja v nedeljo, 14. okt-
obra, ob 16.00 v Praprothu pod šotorom
»17. kraški Muzikfešt«. Vabljeni so
godci in pevci, ki igrajo na različne in-
štrumente, le da so v postavi od dua do
številne skupine. Srečanje je razdelje-
no v dve kategoriji otroci do 14. leta in
odrasli, skupina je lahko tudi mešana.
Prijave do sobote, 13. oktobra, na tel.
št.: 380-3584580, tajnistvo@skdvi-
gred.org.

SOCIALNA SLUŽBA občin Devin Na-
brežina, Zgonik in Repentabor, ter Za-
druga La Quercia, organizirata za os-
novnošolske otroke bivaajoče v treh ob-
činah v soboto, 13. oktobra, od 15. do
18. ure delavnici: »Jesenske barve«, Bri-
ščiki 77 (Občina Zgonik), v prostorih
Krd Doma Brišičiki; »Kreativni obe-
šalniki«, Naselje Sv. Mavra 124, (Se-
sljan). Prost vstop.

ANPI - TRST: s 1. oktobrom smo na no-
vem sedežu, Largo Barriera Vecchia št.
15, 1. nad. Urnik: ponedeljek, sredo,
petek od 9. do 12. ure, tel. in fax: 040-
661088.

SKD VIGRED, vaška skupnost Tublje,
razvojno društvo Pliska, jamarsko dru-
štvo Grmada in planinski odsek SK
Devin vabijo v nedeljo, 14. oktobra, na
17. pohod na Krasu je krasno, zbira-
lišče v Praprothu od 9.00 do 9.40.

70-LETNIKI iz občine Devin-Nabreži-
na se srečamo na večerji v petek, 26.
oktobra, v društveni gostilni v Križu.
Javite se do 15. oktobra na tel. št. 040-
200122 ali v večernih urah na tel. št.
040-200812 (Rožica).

VINCENCIJEVA KONFERENCA vabi na
obisk skupnosti za zdravljenje zasvo-
jenosti v Bertokih (Zavod Pelikan - Ca-
ritas) v sredo, 17. oktobra; zbiranje ob
9. uri na mejnem prehodu na Škofijah
oz. ob 9.15 pred cerkvijo v Bertokih.

**ZADRUGA KULTURNI DOM PROSEK
KONTOVEL** prireja tečaj karibskega

TRST

skupinskega plesa v kulturnem domu
na Proseku enkrat tedensko. Prvo po-
kusno srečanje bo v sredo, 17. okt-
obra, od 20.30 do 21.30. Informacije in
prijave na tel. št. 327-1952267.

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, pri-
reja v petek, 19. oktobra, večer o »Aro-
materapiji«. Predavatelj Barbara Lokar.
Začetek ob 20.30. Vljudno vabljeni.

JUS NABREŽINA vabi člane in prijate-
lje, da se udeležijo vzdrževalnega čiš-
čenja Brščic. Začetek v soboto, 20. okt-
obra, od 9. ure dalje. Zbirališče »Za Vo-
dico«. S seboj prinesite tudi potrebno
orodje. Udeleženci naj se javijo pri od-
borniku Nikotu Jazbecu na tel. 338-
2825523 ali pri odborniku Milivoju
Pertotu na tel. 349-5289593 za infor-
macije in navodila. V primeru slabega
vremena čiščenje odpade.

KAKO LEP JE TRST; ZTT in ZSKD va-
bita na sprehod po slovenskem Trstu
z avtoricama vodnika Eriko Bezin in
Poljanko Dolhar: v soboto, 20. oktobra,
od 16. do 18. ure; v nedeljo, 18. no-
vembra, od 10.30 do 12.30. Štartna to-
čka pri gledališču Miela. Pobuda v
okviru niza S\paesati-Raz\seljeni.

SKLAD MITJA ČUK obvešča, da bo de-
lavnica naravne kozmetike, ki jo vo-
di Barbara Lokar (izdelava 7 različnih
izdelkov, ki jih boste odnesli domov),
v soboto, 20. oktobra, od 9. do 15. ure
v Večnamenskem središču, Repenta-
brska ul. 66, Opčine. Prijave do 15.
oktobra (število mest je omejeno). In-
fo na tel. 040-212289, aromati-
hic@gmail.com.

TEČAJ DEKORACIJETORT - Cake design
pod mentorsvom Nastje Milič v sode-
lovanju s SKD Primorec bo v soboto, 20.
oktobra, od 10. do 18. ure, v Ljudskem
domu v Trebčah. Za prijave in infor-
macije pokličite na tel. št. 338-4482535
(Giuliana) ali pišite na skdprimor-
ec@yahoo.it. Skupina ima omejeno šte-
vilo mest. Zainteresirani pohitite.

KRU.T prireja delavnico »Razgibavaj-
mo možgane«, ki jo bosta vodili
prof. Vali Tretnjak in psihologinja Ja-
na Pečar. Prvo srečanje bo v pone-
deljek, 22. oktobra, na društvenem
sedežu. Obvezna predhodne prijave!
Info: Ul. Cicerone 8/B, tel. 040-
360072, krut.ts@tiscali.it.

SRENJA BOLJUNEC vabi člane, da vlo-
žijo prošnjo za sečnjo drvi v l. 2012/13.
Prošnjo zbiramo na sedežu Srenje
vsak torek od 9. do 12. ure do 30. okt-
obra. Tel. št.: 040-8325175.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabreži-
na, Zgonik in Repentabor) in Zadruga
L'Albero Azzurro obveščajo, da bo
brezplačna ludoteka, namenjena otro-
kom od 1 do 6 let, delovala v Igralnem
kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra ob
sredah in petkih od 16. do 18. ure, ob
sobotah od 10. do 12. ure. Delavnice v
otobru: Prazne buče in Halloween
prihaja. Informacije na tel. št. 040-
299099 (od pon. do sob., od 8. do 13.
ure).

OTROŠKE URICE ob torkih v NŠK, Ul.
S. Francesco 20, ob 17. uri: 6. novem-
bra »Dirka formule Čiračara«; 27. no-
vembra »Čarovnica Mica in severna
zvezda«. Pripoveduje Biserka Cesar.
Vabljeni otroci od 3. do 7. leta!

Prireditve

OBČINA ZGONIK vabi danes, 10. okt-
obra, ob 18.00 v sejno dvorano na pred-
stavitve knjige Pasji dnevi. Ob prisot-
nosti avtorice Jasne Jurečič bo knjigo
predstavila prof. Wilma Purič. Na ogled
bodo tudi originalne ilustracije, ki jih je
za knjigo prispevala Jasna Merku.

**ANTROPOZOFSKO ZDRUŽENJE FOR-
TUNATO PAVISI**, Ul. Mazzini 30, or-
ganizira dve srečanju na temo Živčna
šibkost sodobnega človeka: v petek, 12.
oktobra, ob 20. uri »Tesnoba in strah:
je to epidemija?«, predaval bo Sergio
Maria Francardo; v soboto, 13. okt-
obra, ob 20. uri »Antropozofija - pot
k notranji harmoniji«. Obvezna rez-
ervacija. Informacije na tel.: 040-
280533, 339-7809778.

SKD VIGRED vabi v Praproth od 12. do
14. oktobra na »17. kraški Oktoberfešt«
pod šotorom. Petek: ob 17.00 OPS in
mladinska glasbena skupina Vigred -
Kraški fenomeni, mladinski orkester
GD Nabrežina in ansambel Rock na
Bndimi; ob 19.00 koncert dalmatinskih
pesmi z žensko klapo Fritule in moško
klapo Semikanta, ples z ansamblom
Kraški ovčarji. Sobota: od 15.00 ex
tempore, taborniški kotiček, turnir v
briškoli, turnir v šahu; 16.00-18.00 ple-
sna delavnica; ob 18.00 nastop plesnih

skupin Vigred in AŠKD Vipava; od
19.00 ples z ansambloma Domači
zvoki, Ne bojsega in Djem Jan Kava-
lom. Nedelja: 9.00-9.40 zbirališče za 17.
pohod »Na Krasu je krasno«; ob 13.00
ples z ansambлом Domači Zvoki;
15.00-18.00 otroški kotiček; ob 15.00
kabaret (Irene Pahor in Tatjana Mala-
lan), nastop ladinskega dua Cock; ob
16.00 muzikfešt, ples z ansamblom
Kraški muzikanti.

SKLAD MITJA ČUK sporoča, da je v Ga-
leriji Milko Bambič na ogled likovna
razstava »Pojoče kolo, kolo spominov«,
ki so jo pripravili gojenci Vzgojno za-
poslitvenega središča Mitja Čuk. Raz-
stava je na ogled do 12. oktobra, od
9.30 do 12.30. Toplo vabljeni!

ZSKD in Slovenski klub vabita na lite-
rarni večer Živeti na Krasu med po-
ezijo in prozo. Srečanje z Robertom
Dedenarom, Miroslavom Košuto, Jol-
ko Milič in Markom Sosičem bo po-
tekalo v okviru pobude »Moj Kras -
100 let 100 podob, vezilo Scipiu Sla-
taperju« v Magazzino delle Idee na
Corso Cavour, Trst v petek, 12. okt-
obra, ob 18. uri. Vabljeni!

V GALERIJ umetniškega in kulturnega
centra Škerk v Trnovci 15, je na ogled
razstava »1. svetovna vojna pri nas«.
Urnik: petek, sobota in nedelja 10.30-
13.00 in 16.00-19.30 (do 14. oktobra);
sobota in nedelja 10.30-18.00 (od 20.
oktobra do 4. novembra).

KRAŠKI MUZIKANTI vas bodo zabava-
li v soboto, 24. novembra, pri Avseni-
ku. Info in vpis na tel. št.: 339-7619017,
389-9651104 (med 17. in 19. uro). Rok
vpisnine najkasneje do ponedeljka,
15. oktobra. Pohitite!

GLASBENA MATICA v sodelovanju s
SSG, prireja v sklopu Mednarodnega
festivala sodobne glasbe »Kogojevi
dnevi 2012« (v torek, 16. oktobra, ob
20.30 v Kulturnem domu v Trstu, kon-
cert posvečen 85-letnici skladatelja
Pavleta Merkuja. Nastopil bo Slove-
nski komorni zbor; zborovodkinja Ma-
rina Batič. Vabljeni.

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM
vabi na predavanje Marije Merljak, di-
plomirane izvedenke za prehrano, na
temo »Zdravje je naša odločitev« v sre-
do, 17. oktobra, ob 20. uri v Marijinem
domu v Rojanu (Ul. Cordaroli, 29).

DJECA, BUON ANNO SARAJEVO;
ZSKD vabi na ogled filma Aide Begić,
v četrtek, 18. oktobra, ob 20.30 v gle-
dališču Miela v okviru niza S\paesati-
Raz\seljeni.

IL SEGRETO DI ESMA - GRBAVICA;
ZSKD vabi razrede višjih srednjih šol
na ogled filma Jasmine Žbanič v četr-
tek, 18. oktobra, ob 9.00 v gledališču
Miela. Srečali se bodo z novinariko Evo
Čuk (RAI). Pobuda v okviru niza
S\paesati-Raz\seljeni v sodelovanju z
RAI FVG.

OD PRETEKLOSTI DO SEDANJOSTI -
Kakšna bo prihodnost Bosne? Srečanje
z novinarji Azro Nuhefendić, Christia-
nom Elio, Ervinom Hladnikom Mil-
harčičem in moderatorjem Markom So-
sičem v okviru niza Raz\seljeni-S\pae-
sati v sodelovanju z ZSKD bo v četrtek,
15. novembra, ob 18.00 - Magazzino del-
le idee, Korzo Cavour v Trstu.

Poslovni oglasi

IŠČEM

delo kot gospodinjska pomočni-
ca ali negovalka starejših oseb
24/24.

Tel. 00386-31672309

Mali oglasi

**33-LETNA SLOVENKA IZ ZAMEJ-
STVA**, prijazna in poštena, išče delo kot
hišna pomočnica, izkušena v negova-
nju starejših in otrok. Urnik po dogo-
voru. Tel. št. 333-2499085.

DIATONIČNO HARMONIKO Prostor
prodam za 1300 evrov; tel. 335-
5387249.

GOSPA išče delo kot varuška starejših
oseb od 12. ure dalje. Tel. št.: 335-
6445419.

IŠČEM ZAPOSLETEV kot varuška otrok
ter pomagam pri pisanju šolskih nalog.
Tel. 340-2762765.

PODARIM orehov hlod tistemu, ki ga
pride iskat in ga odpelje. Tel. 340-
5962459.

POTREBUJETE varstvo otrok in pomoč
pri domačih nalogah? Pokličite na
340-9483588 (Nicole).

Sreda, 10. oktobra 2012

7

PRODAM skoraj novo peč na kurilno
olje (carosene). Telefonirati ob uri ko-
sila na tel. št. 347-8955108.

PRODAM sušilnik za sadje. Tel. 333-
4219540.

RENAULT KANGOO, diesel, 1900 cc,
bele barve, letnik 2002, v zelo dobrem
stanju, edini lastnik, revizija do maja
2014, prodam po zelo ugodni ceni.
Tel. 040-2916051.

V KRIŽU dajemo v najem delno oprem-
ljeno stanovanje. Tel. št.: 040-220729
(v večernih urah).

Prispevki

V spomin na dragega Robija Oto da-
rujeta Claudio in Marino Kofol 50,00
evrov za AŠD Breg.

Namesto cvetja na grob Norme Fodhe
daruje družina Mulas Žagar 50,00
evrov za Me.P.Z. Lipa iz Bazovice.

V spomin na Stano Husu darujeta Ne-
da in Zmago 30,00 evrov za Kulturni
dom Prosek - Kontovel.

† Zapustil nas je naš dober mož,
oče in nono

Radovan Zorn (Rado)

Za njim žalujejo

žena Ileana, hčerki Liviana s
Pierom, Ingrid s Francom, sin Erik
z Martino, vnuki Eugenio, Dean,
Kristina in Ivana, sestri Slava in
Marija

Pogreb bo v petek, 12. oktobra, od 12.00
do 13.20 v ulici Costalunga.

Trst, Toronto, 10. oktobra 2012

Pogrebno podjetje Alabarda

Žalovanju Ileane in družine
se pridružujejo

Grozdana, Mirja in David

† Zapustil nas je naš dragi

Nereo Bullo

Žalostno vest sporočajo

hči Alenka z Ivanom in ostali
sorodniki

Od pokojnika se bomo poslovili v so-
boto, 13. oktobra, od 10.30 do 11.40 v
ulici Costalunga.

Kontovel, 10. oktobra 2012

Pogrebno podjetje Alabarda

Ob bridki izgubi dragega očeta
izrekamo Alenki iskreno sožalje.

Uprava in uslužbenci občine
Repentabor

10.10.2002

10.10.2012

Marija Stepančič Bandi

Čeprav te ni več med nami, si in boš
vedno z nami v naših srcih in mislih.

Cinzia z družino

GLEDALIŠČE MIELA - Veliko zanimanje za Bellocchiov film Speča lepota

»V Eluanini zgodbi sem pogrešal spoštovanje«

Bellocchio odgovarja na vprašanja Marinelle Chirico, ob njej Englaro

KROMA

Gledališče Mielà je bilo v ponedeljek premajhno ...

KROMA

Gledališče Mielà je bilo v ponedeljek zvečer premajhno, da bi lahko sprejelo vse, ki so si želeli ogledati film *Bella addormentata* in prisluhniti režiserju Marcu Bellocchiju ter Beppinu Englaru. Uro pred predvidenim pričetkom se je pred gledališčem ustvarila dolga vrsta, ki je izginila šele takrat, ko so organizatorji sporočili, da je dvorana razprodana. Župan Roberto Cosolini je nekaj minut kasneje zadovoljno komentiral, da zadnje čase zanimivi dogodki spet polnijo dvorane, kar ga sicer ne čudi, saj je Trst »civilizirano, laično in izobraženo mesto« ...

Italijanski filmski režiser Marco Bellocchio je film *Bella addormentata* (Speča lepota) postavil v februar 2009, ko se je vsa Italija soočala z epilogom zgodbe, ki je več mesecev polnila časopisne stolpce in televizijske oddaje. Sodniki so končno dovolili družini Englaro, da hčerko Eluano prepelje v videmski zdravstveni dom La Quiete in po sedemnajstih letih globoke kome izključi aparate, ki so ji omogočali dihanje. Njene zadnje dneve so spremljali protesti, molitve, bedenja, politične špekulacije ...

Bellocchio je bil, tako kot številni državljani, šokiran ob ugotovitvi, da si politika in javnost lastita tako zasebno, intimno zadevo: Berlusconijsva vlada je skušala celo na vrat na nos sprejeti zakon, ki bi preprečil izvršitev sodbe. »Okrog sebe sem videl zlasti veliko cinizma,« je v Mielà dejal Bellocchio; predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat je kasneje pristavila, da je to bil oportunistem politične koalicije, ki je hotela Eluani odvzeti še zadnji kanček svobode.

Eluanini zadnji dnevi so filmsko ozadje, na katerem se prepletajo razne zgodbe: to je drama, v kateri je govor bolj o življenju kot o smrti, pravi režiser. V njej pa je predvsem veliko ljubezni: med senatorjem Ljudstva svobode, ki se upira novemu zakonskemu osnutku, in njegovo hčerko - katoliško aktivistko; med senatorjevo hčerko in aktivistom, ki zagovarja Eluanino pravico do smrti; med zasvojenko - nesojeno samomorilko in mladim zdravnikom. In tiste ljubezni, ki bivšo igralko spremeni v versko fanatikinjo, ki hoče prebuditi iz kome bolno hčerko.

»Nisem verjel, da bi me lahko filmska govorica tako prevzela. To je zelo eleganten in izreden film, Eluana bi rekla, da je super,« je dejal njen oče Beppino, ki je po sili razmer postal javna osebnost in odločen zagovornik pravice do svobodnega odločanja o koncu življenja. »Ta film na spoštljiv način odpira univerzalna vprašanja, gledalcem omogoča razmislek o zadevah, o katerih bi se morali pogovarjati na spoštljiv način. V Eluanini zgodbi pa sem pogrešal in še danes pogrešam ravno spoštovanje.«

Debatu, ki je sledila projekciji mestoma morda nekoliko stereotipsko prikazane filmske fabule, je uvedel pisatelj Pino Roveredo in prebral odlomek iz svoje najnovejše knjige *Mio padre votava Berlinguer*. Ganljivi odlomek, ki pripoveduje o tistem februarju 2009, o pravici vsakega posameznika do za-

sebnega doživljanja bolečine, o absurdni usodi, ki je mlado dekle prisililo v sedemnajst let (ali skoraj devet milijonov minut) dolgo zgodbo, kateri ni mogla pripisati niti vrstice ...

Znanstvenica Margherita Hack je še enkrat ponovila, da se ne boji smrti: boji se, da bi morala živeti kot ameba. »Upam, da bo film ozavestil politične predstavnike, ki bi morali delovati v splošno dobro državljanov, ne glede na to, kaj meni Vatikan.« Nespodbuden odgovor je dobila že nekaj minut kasneje, ko je senatorka Tamara Blažina dejala, da v Italiji trenutno ni predpogojev za izglasovanje dobrega zakona o biološki oporoki: takega besedila, kot je trenutno v obravnavi v senatu, Italijani ne zaslužijo.

Marinella Chirico, ki je vodila ponedeljkov večer, je bila med redkimi, ki so Eluano Englaro videli še »živo«: od nasmejanega dekleta, ki se je pojavljal na časopisnih fotografijah in televizijskih posnetkih, je ostajal le človeški klobčič, iz katerega sta visela vrat in jezik. Določene zadeve bi morali najprej videti, šele nato bi lahko govorili o njih, je dejala novinarka, s katero se je strinjal tudi Pierluigi Di Piazza: kako lahko skorumpiran politični razred odloča o tako pomembnih vprašanjih, ne da bi prej slišal mnenja bolnikov, njihovih družin, zdravnikov, znanstvenikov, duhovnikov? O Eluani se razpravlja na podlagi ideoloških kalupov, v Italiji pogrešam laične vsebine in laično govorico, je dejal Pierluigi Di Piazza - furlanski duhovnik.

Poljanka Dolhar

BARKOVLJE - Roženvenška procesija

Spomin na kugo izpred 200 let

Takrat so se po pomoč zatekli k Mariji in ji še vedno izkazujejo hvaležnost s procesijo vsako prvo oktobrsko nedeljo

Prijetno nedeljsko vreme je v Barkovlje privabilo lepo število vernikov, ki so se udeležili roženvenške procesije, katere začetki segajo v 18. stoletje, ko je pri nas razsajala kuga. Takrat so se ljudje po pomoč zatekli k Mariji, hvaležnost za konec epidemije pa ji že dve stoletji izkazujejo s procesijo, ki se vsako prvo oktobrsko nedeljo vije ob morskimi obali.

Množica ljudi se je pri slavnostni maši tokrat izjemoma zbrala ob 8. uri, mašo pa je daroval msgr. Vončina. Na koru je pel domači pevski zbor pod taktirko Aleksandre Pertot, na orglah pa je pevce spremljal Giuseppe Zudini. Množica vernikov, med katero je bilo mnoge opaziti tudi v narodnih nošah, se je nato odpravila proti borovemu gozdičku. Na čelu procesije so bili mašnik in godba iz Trebč, sveče in križ pa so nosili tako slovenski kot tudi italijanski verniki. Naključni mimoidoči so občudovali procesijo (mimogrede - gre za edino slovensko procesijo v me-

RAZSTAVA - V Muzeju Carà in občinski dvorani Negrin

Samo do nedelje vas v Miljah pričakujejo Yoko, Lennon in Tito

Mirovniškim prizadevanjem in ljubezni do fotografije treh osebnosti svetovnega kalibra je posvečena razstava, ki je samo še do nedelje na ogled v miljski občinski dvorani Negrin in bližnjem Muzeju Carà.

Razstavo prireja občini Milje in Piran, nosi pa naslov »Yoko Lennon Tito - konceptualna akcija«. Zamisel zanjo pa je nastala v Srbiji, saj so tu odkrili korespondenco in druge dokumente, na podlagi katerih so rekonstruirali doslej redkim poznano zgodbo. Konec 60. let prejšnjega stoletja sta se zagrizena mirovnika John Lennon in Yoko Ono odločila za svojevrsten projekt: številnim svetovnim državljanom sta poslala dva želoda in jih zaprosila, naj ju posadijo. Ti hrasti sestavljajo danes svojevrsten svetovni spomenik miru; med njimi sta tudi hrasta, ki raste nedaleč od beograjske Hiše cvetja.

Razstava je na ogled do 14. oktobra (do petka med 10. in 12. ter med 17. in 20. uro, v soboto in nedeljo pa med 10. in 13. ter med 17. in 20. uro). O njej je na svoji spletni strani (<http://imaginepeace.com>) poročala tudi edina še živeča protagonistka, Yoko Ono.

Eno od mirovniških sporočil, ki so na ogled v Miljah

KROMA

V narodnih nošah po barkovljanski obali ...

KROMA

stu), ki se je ustavila pri fontani, kjer je sledil blagoslov kraja. Tam so vsi skupaj zapeli pesem Marija skoz' življenje, nakar se je kolona vernikov

vrnila v cerkev sv. Jerneja, kjer so zapeli še dve Marijini pesmi.

Nazadnje pa so se vsi skupaj preselili na sedež barkovljanskega

NABREŽJE - Danes Odprtje naselja Barcolana

Na tržaškem nabrežju bo danes zaživeo naselje Barcolana, ki letos zaobjema preko 150 manjših in večjih šotorov z najrazličnejšo ponudbo. Tu bodo tudi razni kulturni dogodki, danes ob 15. uri na primer predstavitev knjige »Storie scritte sull'acqua. 20 anni di Barcolana e altri mari«, ki jo je napisala Gabriella Carli. Prisoten bo tudi Mauro Pelaschier. Od 18.30 pa bodo prišli na svoj račun tudi ljubitelji džeza, saj bosta nastopila Barbara Errico in Magris 4tet.

Med Pomorsko postajo in bivšo ribarnico je tačas mogoče obiskati tudi gusarsko ladjo Študijskega centra Melanie Klein, kjer potekajo razne animacije in druge dejavnosti za otroke. Danes je predviden »baby painting«, jutri animacija s klovnii in akrobati (med 17. in 20. uro), v petek in soboto popoldne pa animirane pravljice v družbi Petra Pana in gusarjev.

društva, kjer so sledili prijetni družabni trenutki, ki so ponujali tudi pokušnjo domačih dobrot, ki so jih spekle domačinke. (sč)

O NAŠEM TRENUTKU

Cena kulture

ACE MERMOLJA

V krajevnem tisku sem lahko bral, da je deželni svet FJK odobril sklep, s katerim je odpisal milijon evrov posojila Fundaciji opernega gledališča Giuseppe Verdi iz Trsta. Pred tem je Dežela Verdiju že odpisala dva milijona evrov dolga. Dodati je treba, da je taista Dežela leta 2007 (pred krizo torej) odobrila tržaški operni hiši Verdi 20 milijonov posojila. Sedaj jih je odbila tri, ker opera očitno ne more vračati dolga. Sumim, da bo morala Dežela odbiti Verdiju še kak milijon, ker bo to potrebno.

Predlog, da se Verdiju odbijajo dolgovi, so predstavili svetniki pozicije in opozicije. Podpisniki za milijon odbitka so bili Piero Camber (Ljudstvo svobode), Franco Codega (Demokratska stranka), Roberto Antonaz (Mavrična levica) in Piero Colussi (občani). Odpis dolgov kulture se lepo sliši, vendar bi se podpisniki morali zamisliti nad nekaterimi vprašanji, kot so:

- Kakšna je pravzaprav deželna kulturna politika?
- Katere so prioritete?
- Kaj z drugimi subjekti, ki so prav tako v krizi, čeprav za izrazito manjše vsote?
- Dodal bom še manjšinski lonček: do kolikšne mere Dežela upošteva etnične in narodne kulturne specifikke in kaj naredi za kulturne izraze, ki niso nacionalno italijanski?

Sam odbornik De Anna je dal v javnosti razumeti, da je odpis dolgov Verdiju dolžnost, saj je Verdi in ne more usahniti. Vemo, da je za Italijo opera paradni konj. Iz sredstev, ki jih država namenja predstavam (sklad FUS), ki gredo od gledališča do cirkusa, gre levji delež opernim hišam in od tega največ uporabi milanska Scala.

Opera so pač Verdi, Puccini, Rossini, Caruso, Del Monaco, Maria Callas, Luciano Pavarotti, Toscanini in mnogi drugi svetovno znani umetniki. Podpora nacionalni gloriiji je razumljiva.

Ob umetniškem elementu obstaja še nacionalni princip, ki vidi v operi, v Verdiju in v lepem petju simbol narodnega preporoda. V tem smislu ima opera v Trstu dodatno nacionalno vrednost, saj tu pojejo »Va pensiero« na meji s slovanskim svetom. Ulakotiti tržaško opero bi pomenilo svetoskrunstvo. Narodni dolg pa ima svojo dodatno težo in ceno.

Tržaška operna hiša ni zabredla v dolgove le zaradi slabega upravljanja. Špilati srednje-visoko kvalitetno

opero zahteva ogromna sredstva. Opera so namreč orkester, zbor, dragi pevci, dirigenti, režiserji, kulise in kostumi in torej likovniki, kostumerke in kostumerji, številni specializirani delavci, vse tja do mojstrov luči in odrskih delavcev. Veliko mašinerijo mora voditi uprava z direktorjem, z umetniškim vodjo, z upravnim svetom. Skratka, opera je velik stroj, ki nima smisla, če so njegovi deli tretjerezredne proizvodnje. Vse to stane. Zato sem zastavil vprašanje o deželni kulturni politiki. K temu bi pridružil vprašanje o kulturni politiki Občine Trst, ki ima (mesto) v svojem središču opera Verdi.

Vprašanje o kulturni politiki je enostavno: je možno v tej krizi podpirati več gledaliških hiš, razne festivale, vzdrževati muzeje, od vile Manin do kitajskega muzeja v Trstu, ter imeti v kulturni garaži še ferrarija, kar operna hiša je? Če je dragocena hiša nedotakljiva, ima smisel, da toliko manjših kulturnih ust hlasta za kisikom?

Politika je v FJK podedovala tradicijo, da je na kulturnem področju vsakdo prejel svoj delež. To pomeni, da je potrebno razpršeno deliti sredstva po pokrajinah, občinah in prijateljskih vaseh. V tej praksi »a pioggia« se je v preteklosti že zgodilo, da je morala Dežela mašiti luknje gledaliških hiš in opere. Spominjam se (bila so leta prve republike), ko je Dežela poravnala znatne dolgove vseh gledališč v FJK in torej tudi slovenskega, kar je bilo hvalevredno. Gledališča so morala obljubiti, da bodo nadaljevala delo z zdravim bilančno politiko, kar se seveda ni zgodilo. Danes so bilance gledališč na rdečem polju, tudi druge pomembne ustanove in opube beležijo težave, vendar je Dežela našla denar samo za Verdi.

Osebnostno ne škandaliziram, saj je tudi to izbira, vendar bi pred volitvami za nov deželni svet in za novega predsednika rad slišal, vsaj iz kortuaznosti do kulturnih delavcev, kaj kandidati menijo o postavkah za kulturo. Če je za Deželo in Trst operna hiša jasna prioriteta, naj vsi poskrbijo, da bo lahko nemoteno delovala. Možen je odpis celotnega dolga, ob tem pa je potrebno povedati, česa jutrišnja deželna vlada ne bo podpirala. Vsaka pobuda ima svoj pomen, vendar pomenijo investicije v kulturo izbire. Ker ni dodatkov, pomeni izbris dolgov Verdiju nekaj manj za ostale in tu se stvari nujno zapletejo.

Približujem se vprašanju manjšin in izrecno slovenske manjšine. Pričnem

naj kar pri Slovenskemu stalnemu gledališču, ki je pomembna slovenska kulturna ustanova v FJK in je v preteklosti doživelo marsikatero krivico, ko mu javne uprave niso namenile nekaterih zakonsko predvidenih podpor. Izgovorov sem slišal ničkoliko, ko pa sem zasebno vprašal »tehnike«, jim je bilo nerodno. Taisto gledališče je doživelo komisarsko upravo za bilanco, ki je bila negativna za kakih sto ali dvesto tisoč evrov. Nihče ni SSG-ju odpisal evra dolga, upravitelji pa so bili deležnih najostrejših kritik (tudi v sami manjšini). Poznejše bilance so dokazale, da niti komisarji ne delajo čudežev, ker produkcijsko gledališče stane. SSG tako kot ostala gledališča potrebuje jasno umetniško, organizacijsko in finančno podobo. Finančno podobo določa tudi tržišče, saj slovenski igralci, režiserji in scenaristi ne prihajajo v Trst za stonj. Materiala za sceno ne najdeš na odpadu in če mojster vari cevi za sceno, zahteva toliko na uro.

Gledališče stane in delo v neki stalni začasnosti ne rodi rezultatov. Gledališčniki se borijo za preživetje, Slovenci a tudi javne uprave, začenši z deželno, morajo povedati, če želimo in želijo kot partnerji imeti produkcijsko slovensko gledališče, ali pa naj se najdejo alternativne rešitve. Ob začetku sezone želim SSG-ju vse najboljše, vendar potrebuje v širšem kontekstu tudi ta ustanova neko vizijo prihodnosti, kot jo potrebujejo ostale manjšinske organizacije. Vizija pa ni možna brez sodelovanja javnih ustanov in Dežele, saj ona v marsičem odloča tudi o Slovencih.

Od gledališča do celotnega kulturnega ustroja manjšine je torej pot kratka. Slovenci v FJK nismo Verdi, smo pa del deželne kulturne stvarnosti, ki zmore kak »acuto« iste intenzitete kot kak Verdijev tenor. Vsaj mislim, da je tako. Drugi morda menijo drugače in s to zlo mislijo dvomim, da nam bo Dežela FJK odpisala kak dolg, čeprav veliko manjšega od Verdijevega. V Rimu se FJK ni potegovala za rešitev manjšinske finančne stiske. Letošnja obljuba o predjumu slovenskim organizacijam je bila šala ali poizkus, kako lahko nekoga povlečeš z njega. Sedaj se nam obeta deželna konferenca, kjer naj bi »filozofirali« s praznimi žepi.

PS.: Zapis in v njem zaobjeta vprašanja mi potrjuje branje dokaj pompoznega, torej opremljenega s citati in z vsem potrebnim balastom, deželnega zakonskega osnutka o kulturni politiki.

PISMA UREDNIŠTVU

Prežihov Voranc koroški plebiscit in ...

Kako lepo je bilo, poslušati pisatelja Toneta Partljiča, ko nam je prve dni septembra na šolskem seminarju govoril o Primorcih v Mariboru. Res je to bilo krasno jutro. Pisatelj nas je tudi povabil, naj po predavanju stopimo do njega, če se nam zdi. Pa sem to vzela dobesedno in začela sva se pogovarjati o tem, kako je leta 1920 ob koroškem plebiscitu pisatelj Prežihov Voranc ravnal. O tem namreč slišimo marsikaj. V naslednjih tednih sva si izmenjala tudi nekaj e-pisem. Sedaj, v dneh okrog 10. oktobra, na obletnico plebiscita, pa je prilika, da kaj tega tudi zapišemo. Predvsem pišem kolegom učiteljem, ki so bili na seminarju, a seveda tudi vsem bralcem.

Svoji nekdani učenki sem se morala zahvaliti, ko se je pred kakima dvema letoma za maturo lotila koroškega plebiscita in me tako spodbudila, da sem si tudi sama kaj več pogledala. Pod drobnogled je seveda prišel tudi Voranc, a nekako nam ni bilo jasno, kaj je vendar takrat storil, ali naravnost povedano: kako je Voranc takrat volil? V roke nam je prišla tudi lepa drobna knjižica iz leta 1981 izpod peresa profesorja Jožeta Koruze: »Prežihov Voranc in koroški plebiscit«. Knjižica je res bogata, a o tem, kako naj bi bil vendar Voranc – volil, tudi tu ni bilo najti kaj jasnega.

Pa se je izkazalo, da se nam v šoli ni zatikalo le pri poznavanju zgodovine, pač pa že tudi pri zemljepisu. Voranc je oktobra 1916 na fronti pri Asiegu kot avstrijski vojak prebegnil v italijansko ujetništvo, italijanska oblast pa ga je večkrat selila in ga lep čas ni izpustila, šele februarja 1919 mu je uspelo oditi, ko je menda iz Pulje po morju ušel v Dubrovnik. O tem lahko beremo npr. v zborniku »Prežihov Voranc - Lovro Kuhar: pisatelj, politik, patriot« iz leta 2010. Že pred vojno je bil politično sumljiv, podal se je bil tudi že na prve pisateljske korake. V plebiscitnem času pa je spet živel v rodnih Kotljah in v bližnjih Ravnah delal v železarni. Ta del Koroške, Mežiška dolina, pa je že po Saint-Germainski mirovni pogodbi, sklenjeni septembra 1919, pripadel Kraljevini Srbob, Hrvatov in Slovencev in zato sploh ni spadal k plebiscitnemu področju. Tako! Voranc, če smo pravilno sklepali, zato enostavno ni bil med volilnimi upravičenci. Vključil pa se je v plebiscitno volilno kampanjo. Le zakaj tega nikjer nismo našli jasno napisanega? Morda je bilo le samo po sebi umevno.

Kateri pa so bili Vorančevi pogledi na plebiscit? Voranc je takrat že

bil komunist, član KP Jugoslavije (o marsikaterih kasnejših resničnih ali domnevnih zapletih, tu ne bi razglabljali). Obe partiji, tudi avstrijska, sta takrat pozivali k bojkotu plebiscita, v njem sta videli le veliko igro veselil in podžgani meščanski nacionalizem. Slovenska Koroška bi morala, po Vorančevi presoji, brez plebiscita pripadati Jugoslaviji, a boriti bi se morali za drugačno Jugoslavijo. Pred koroškim plebiscitom je Voranc v strankinem glasilu Rdeči prapor objavil nekaj člankov, v katerih je ob drugem poudarjal, če naj kratko povemo, da se s svojo socialno politiko Jugoslavija delavstvu odtuji in da bi morala, če si želi pridobiti naklonjenost ljudstva, drugače ravnati. Pri tem je obsojal tudi politiko in volilno kampanjo obeh socialdemokratskih strank, avstrijske in slovenske.

Velja še omeniti, da je Kraljevina Italija takrat podprla mlado Republiko Avstrijo. Le nekaj tednov po koroškem plebiscitu in avstrijski zmagi je bila 12. novembra 1920 v ligurskem mestu Rapallo podpisana Jugoslaviji nenaklonjena pogodba o razmejitvi z Italijo. Spomin pa gre tudi delavski vstaji, septembra 1920, v tržaški četrti Sv. Jakoba, katere protagonisti so bili mnogi slovenski delavci. In vendar upam, da bo prihajajoča obletnica prve svetovne vojne le prilika za srečevanja in učenje, predvsem pa za nove, pomnožene skrbi za svetovni mir. To o Vorancu pa sem res želela povedati.

Prof. Marta Ivašič

Slaba in dobra novica

Slaba novica: kriza je huda; tako huda, da je v krizi tudi humor na Radiu Trst A.

Dobra novica: na radijskem sprejemniku imam tudi gumb, s katerim lahko radio ugasnem.

Miloš Pahor

P.S. Ne vem kako lahko komentiram dejstvo, da naši »humoristi« na Radiu Trst A vpletajo v svoje šale tudi kardinala Rodeta, Boga Očeta in pisatelja Borisa Pahorja. Zaljenje čustev drugače mislečih je nasilje, čeprav ga prodajamo kot svobodo govora. Frans Brueggjen je zapisal: »Svoboda brez dobre bruega okusa je nekaj grozljivega!« Čeprav je bilo to mišljeno v drugačnem kontekstu, pa velja to tudi za besedo, za arhitekturo, itn.

TRIESTENEXT - Dr. Franja Šulek, raziskovalka ortopedske klinike Valdoltra

Vpliv hrane na naše počutje

Prejšnji teden se je v Trstu kar vrstilo radovednih obiskovalcev, kjer so prisostvovali zanimivemu zaporedju dogodkov iz področja aplikativne znanosti za vsakogar. TriesteNext, ki v eni besedi združuje moč inovativnosti in uporabo proizvodov znanstveno-raziskovalnega dela v vsakdanjem življenju, je postal atraktiven za mnoge ljudi, tudi mlade znanstvenike na čezmejnem območju iz projekta Trans2Care, kjer so javnosti z velikim entuziazmom in vso radodarnostjo, ki jo znanstvenik premore, predstavili svoje znanstvene in tehnološke rešitve za boljše razumevanje diet in zdravega staranja.

Kot pravijo, prevzemanje zdravega načina življenja je zelo pomembno za zagotavljanje zdravega in aktivnega staranja. Pravilna dieta, ki je bila tudi osrednja tema dogodka TriesteNext, je ena izmed najpomembnejših zaščitnih dejavnikov proti številnim boleznim kot so debelost, sladkorna bolezen, kronične srčno-žilne in nevrodegenerativne bolezni ter navsezadnje tudi rakave bolezni, ki vse pogostejše prizadenejo starostnike. Zato so teme, ki zagovarjajo pravičen življenjski slog in zdrave prehranjevalne navade, še kako dobrodošle, saj so ključ do ohranjanja zdravja in vi-

Dr. Franja Šulek, ki je predavala na sedežu tržaške trgovinske zbornice (prva z desne na fotografiji) je zaposlena v Ortopedski bolnišnici Valdoltra kot raziskovalka na čezmejnem projektu Trans2Care.

talnosti tudi v pozni starosti. Tudi raziskovalci projekta Trans2care so prepričani, da je zelo dobro vedeti kakšno hrano uživamo in njen vpliv na naše počutje. Na vprašanje, ali je možno s sodobnim znanjem in tehnologijami zdravo živeti, razi-

skovalka iz Ortopedske bolnišnice Valdoltra, dr. Franja Šulek, odgovarja pritrdilno. Nekatere rešitve na področju prehrane in z njo povezane bolezni ponuja projekt Trans2Care, v katerem se raziskovalci in tehnologi odlično dopolnjujejo z bolnišni-

čnimi sodelavci. Klinik določi problem, tehnologi in raziskovalci pa ponudijo rešitev, ali je ta neposredno povezana z boleznijo ali le s tehnologijo kako kaj pozdraviti.

Tehnologi se skupaj z raziskovalci projekta Trans2Care ukvarjajo z iskanjem

tehnoloških rešitev tudi iz področja prehrane in zgodnjega odkrivanja bolezni, ki so posledica genske napake ali le slabega načina prehranjevanja. V ta namen se trudijo razviti natančne analize tehnike na osnovi biosenzorske in laserske tehnologije za natančno odkrivanje nezdruhlivih primesi v hrani in bioloških tekočinah, ter za zgodnje odkrivanje bolezni kot je celiakija. Podpora tehnologov pri razvoju novega proizvoda ali tehnologije je torej ključna, če želimo na inovativen in neboleč način odpraviti izvor problema, to je pojav bolezni.

Dr. Franja Šulek, ki je predavala na sedežu tržaške trgovinske zbornice je doktorirala na Univerzi v Mariboru leta 2011 iz področja biokompatibilnih nanomaterialov. Znanje iz nanotehnoloških materialov je izpopolnjevala tudi v tujini, med drugim na uglednih Univerzah v Italiji in na Nizozemskem. Po doktorskem študiju se je zaposlila v Ortopedski bolnišnici Valdoltra kot raziskovalka na čezmejnem projektu Trans2Care, kjer razvija nove nanokompozitne materiale za uporabo v ortopediji. Poleg raziskovalnega dela, je zadolžena za strateško koordiniranje projekta na čezmejnem območju.

KONCERT - V tržaškem opernem gledališču Verdi

Občuteno izvajanje Rudolfa Buchbinderja

V sporedu izbor del tržaškega skladatelja Eugenia Visnoviza

Eugenio Visnoviz je bil v začetku 20. stoletja kratka, a svetla meteora v tržaškem glasbenem življenju: rojen 14. decembra 1906 v skromni družini (oče se je imenoval Giovanni, mati pa Anna Pregar, slovenskega rodu), krščen 30. decembra - botra sta bila Anton Miklavc in Angela Zuban -, je svoje življenje s tragično odločitvijo sklenil 1. novembra 1931. Ob 100-letnici rojstva mu je Massimo Favento posvetil zajetno biografijo, iz katere lahko razberemo bliskovit vzpon med najimenitnejše tržaške glasbenike.

Svoj talent je Eugenio pokazal že kot enajstletni deček, ko je v glasbenem krogu vse presenetil z improvizacijami, kot pianist si je že v najstniških letih prislužil spoštovanje in občudovanje vseh, komaj dvajsetleten je postal profesor klavirja na konservatoriju, študiral pa je tudi kompozicijo in tudi na tem področju zapustil nekaj biserčkov, še posebej samospelve, ki so ubrani na pesimistične poznoromantične strune.

Prekratko življenje ni moglo obroditi večjega opusa, spomin na otožnega mladeniča je počasi zbledel, operno gledališče Verdi pa je želelo počastiti nesrečnega someščana s simfoničnim koncertom, ki je bil v prvem delu v celoti posvečen njegovim skladbam. Mladi komponist je bil močno navezan na romantično tradicijo in ni vsrkal novih tokov, ki so korenito preobrazili glasbo v začetku 20. stoletja: Gavotta in Musette je zazvenela brez presenečenja, pokazala kompozicijsko spretnost in lep občutek za orkestralne barve. Pod vodstvom Francesca Lanzillotte so nato godalci mehko podali Hochzeitmusik (Svatheno glasbo), ki je nastala v poslednjem letu Visnovizevega življenja, najbolj zanimivo pa je zazvenela Uvertura v a-molu, ki je doživela svojo praiizvedbo. Dokaj bogata orkestracija, čigar modele gre iskati v Richardu Straussu, deloma tudi v Brahmsu in Mendelssohnu, je idejam vtila sporočilnost, ki je bila sicer mestoma obremenjena z retoriko.

Polnoštevilno občinstvo je z naklonjenostjo sprejelo zanimivo ponud-

Pianist Rudolf Buchbinder in mladi dirigent Francesco Lanzillotta

VERDI

bo, zelo vabljev pa je bil tudi drugi del koncerta, v katerem je blestel eden največjih pianistov našega časa, Rudolf Buchbinder. Mojster ima za seboj izredno bogato in uspešno kariero in v takih primerih se je bati, da bo izvedba rutinska in brez notranjega žara. 1. koncert za klavir in orkester v d-molu op. 15 Johannes Brahmsa je skladba, v kateri se solist in orkester soočata v izredno napeti dialektiki: orkester ni spremljevalec, temveč sooblikovalec klenih idej, ki se krešejo v čudovitem sosledju, to pa se žal ni zgodilo. Buchbinder se je interpretaciji predal z globokim občutkom, muziciranje je bilo vseskozi na visoki ravni, okusno a ven-

dar možato, orkester pa bi za svojo vlogo potreboval znatno bolj odločno in temperamentno vodstvo, da bi se lahko enakovredno kosal s solistom.

Lanzillotta je mlad in očitno še ne dovolj samozavesten ter izkušen dirigent, ki je svojo nalogo izpeljal previdno-brez spodrsrlajev, a tudi brez zanoša, ki bi muziciranje spremenil v pravi užitek. Škoda, kajti tržaški orkester je večkrat dokazal, da se ne boji vrhunskih izzivov, tokrat pa je ostal v senci solista, ki je vsekakor poskrbel za zlahen rezultat. Dolgi in navdušeni aplavzi so Buchbinderja večkrat priklicali na oder, niso pa iztržili dodatka.

Katja Kralj

ZGODOVINA - Pri Cankarjevi založbi

Monografija o Hitlerju

Avtor spremne besede je Jože Pirjevec

Pri Cankarjevi založbi je izšla 1000-stranska biografija o Hitlerju izpod peresa britanskega zgodovinarja Iana Kershawa. Knjiga prinaša celostni vpogled v Hitlerjevo življenje in zgodovinski kontekst, ki je omogočil njegov vzpon. Toda kot je na včerajšnji predstavitvi dejal avtor spremne besede Jože Pirjevec, ima monografija tudi pomanjkljivosti.

V biografiji Kershaw podrobno opisuje Hitlerjevo življenje od otroških let do razvoja v agitatorja in fuhnerja na čelu tretjega rajha ter dokončnega poraza in samomora. Med drugim bralec dobi odgovore na vprašanja, ali je bil Hitler povprečnež in zguba, ki je hotel živeti kot mitski junak, ali bi se Nemčija brez Hitlerja zapletla v vojno in ali bi tudi brez Hitlerja prišlo do genocida Judov.

Sprva je delo izšlo na več kot 2000 straneh, a ga je nato avtor na željo bralcev leta 2008 skrajšal za polovico, predvsem na račun znanstvenega aparata. A bistvo po mnenju urednika knjige Tineta Logarja ostaja: Hitlerjeva biografija, zgodbe ključnih sodelavcev in spremljevalcev, podkrepljene z dokumenti in dnevniki, vse umeščene v nemško in svetovno zgodovino.

Slovenska izdaja je v primerjavi z drugimi posebna v tem, da se edina ponša s spremno besedo, z "lokalnim uvodom". Kershaw naj bi bil sprva nad Logarjevo idejo začuden, toda ko je prebral zapis zgodovinarja Pirjevca, je bil zadovoljen, saj da je izvedel marsikaj novega v luči JV Evrope in Balkana.

Pirjevca je knjiga, ki med mednarodnimi kritiki sicer velja za najboljše Hitlerjevo biografijo doslej, prav zaradi tega tudi malo razočarala. Po njegovih besedah je avtor premalo prostora namenil dogajanju v Severni Afriki, Italiji in Balkanu. »Tito je omenjen le enkrat, partizanov v tej knjigi ni, to me moti,« je dejal.

Pirjevec je se poudaril, in v tem piše tudi v spremnem besedilu, da

Hitler nikjer, razen morda na Slovenskem, ni imel »ideološko tako bliskih sodelavcev kot pri nas«. Pirjevec je imel v mislih idejo križarske vojne proti boljševizmu, ki jo je s podporo škofa Gregorja Rožmana snoval duhovnik Janez E. Kalan. S Hitlerjem so imeli istega sovražnika, zato so mu obljubili zvestobo.

Pirjevec je povzel še nekaj ključnih razmišljanj za razumevanje celotne zgodbe. Po njegovi presoji »Hitler ne bi mogel biti Hitler, če ne bi bil Avstrijec«. Dunaj, kjer je preživel svoja formativna leta, ni bil le kulturni center, ki so ga gradili večinoma Judi, temveč je potrebno spomniti tudi na tamkajšnji zatohel, sovražen, zaničevalen ambient. Na Dunaju so živeli tudi Judi iz Galicije, ki so bili prepoznani kot »revna umazana raja«, prav dobro je niso odnesli niti Slovani. V takšnem okolju, je poudaril Pirjevec, je zrasel Hitler, »ki je bil faliran človek, ne faliran študent«.

Ko se je Hitler vrnil iz prve svetovne vojne, je v Münchnu razvijal ter utrjeval ideje, ki si jih je pridobil na Dunaju. Za poraz v vojni je bila po Hitlerjevem prepričanju kriva domača opozicija, v resnici naj bi jih torej premagali Judje. Vladala je vsesplošna finančna kriza in Hitler je odgovarjal frustracijam nemškega naroda. Takšne razmere porajajo, in to je po Pirjevčevih besedah najbolj nevarno, neuke demagoge. Hitlerja so podpirali nemški kapitalisti, saj so mislili, da je muha enodnevnik, ki pa bo zadušila socialiste in komuniste. Tudi levica je bila kriva za vzpon Hitlerja, saj se ni znala združiti ob pravem času, je poudaril Pirjevec in dodal, da je bila situacija nadvse podobna današnji.

Monografijo sta prevedla Janko Lozar in Marjana Karer, ki sta pohvalila berljiv in prepričljiv avtorjev slog. V Hitlerjevem bunkerju sem slišala, kako brnijo ventilatorji, je ponzorila Karerjeva. Knjiga je izšla v nakladi 6000 izvodov. (STA)

GLASBA - Nocoj Ameriška skupina Wilco spet v Italiji

Jesenska glasbena sezona je že v polnem teku in zdi se, da bo gledališče Geox v Padovi tudi letos odigralo vidno vlogo na severovzhodni italijanski kulturni sceni. Danes bo namreč moderno strukturo obiskal znameniti ameriški bend Wilco.

Skupina, doma iz Chicaga, bo Padovo obiskala v sklopu daljše evropske turnee, ki se bo začela ravno z današnjim nastopom v gledališču Geox. Bend sestavljajo pevec in kitarist Jeff Tweedy, basist John Stirratt, kitarist Nels Cline, pianist Mikael Jorgensen, bobnar Glen Kotche in glasbenik Pat Sansone. Člani zasedbe bodo v Padovi predstavili zadnji glasbeni izdelek The Whole Love, ki je izšel septembra lani. Ploščo sestavljajo najrazličnejši komadi, sound pa je neke vrste alternativni rok, v katerem so tu pa tam prisotni sintetizatorji zvoka. Pogosto sežejo Tweedy in ostali tudi po akustičnih kitarah, kar daje komadamu intimen pečat.

Vstopnice za nastop ameriškega benda, ki se bo pričel ob 21. uri, so še na razpolago, nabavite si jih lahko kar na licu mesta, njihova cena pa znaša 29 €.

R.D.

FRANKFURT - Danes odpira vrata največji knjižni sejem na svetu

7.300 razstavljalcev iz 100 držav

Letošnja država v fokusu je Nova Zelandija - Za slovensko postavitev bo poskrbela Javna agencija za knjigo

V Frankfurtu bo danes vrata odprl 64. knjižni sejem. Na okrog 169.000 kvadratnih metrih površine se bo predstavilo okrog 7300 razstavljalcev iz več kot 100 držav. Častna gostja je Nova Zelandija. Na sejmu, ki se bo sklenil 14. oktobra, pričakujejo 300.000 obiskovalcev. Za slovensko postavitev bo poskrbela Javna agencija za knjigo RS. V tem času pripravljavci knjižnega sejma v Frankfurtu radi govorijo o prapoku. Je pa res, da so digitalne tehnologije knjigotroško branžo pretresle v temelju. Običajni poslovni modeli ne veljajo več in nemški knjižni trg se je v letošnjem letu še malo zmanjšal. Vendar pa so pripravljavci največjega knjižnega sejma na svetu optimistični. Sejma namreč ne vidijo kot varuha natisnjenih knjig, temveč kot izhodiščno točko za globalne spremembe.

Na letošnjem sejmu bodo poleg novih avtorjev, ki jih je dala internetna doba, predstavljali tudi klasike literature. Tako bodo svoje nove knjige med drugim predstavili Nobelovka Herta Müller, nemški pisatelj Martin Walser in ameriški pisatelj Richard Ford. V Frankfurt bo na sejmu skupaj dopotovalo tisoč pisateljev. Velik podarek bo letos tudi na knjigah za otroke in mladino. Po besedah direktorja sejma Juergena Boosa je prav na tem področju mogoče slediti najhitrejšemu razvoju, velik vpliv digitalnih medijev pa je videti tudi pri medijskih pedagoških izdajah.

Nova Zelandija se na sejmu predstavlja pod motom Preden se pri vas zdani/Medtem ko si spal. Kot so napovedali postavljavci novozelandske predstavitve, bodo v paviljonu pripravili vizualno projekcijo, ki bo v obiskovalcu ustvarila vtis, da se je znašel znotraj neke knjige ali zgodbe. Vodja projekta Tanea Heke obljublja »čarobne dneve« in »resnični praznik za duha in čute«, pri čemer poudarek ne bo le na pisanju in branju, ampak

tudi na glasbi, plesu in filmu, pa tudi hrani in pijači. V Frankfurt bo z Nove Zelandije dopotovalo skoraj 70 pisateljev in še 100 drugih akterjev, med njimi tudi kuharji in vinarji. Največjega pripovedovalca zgodb na svetu - domorodnega ljudstva Nove Zelandije se veseli tudi direktor sejma Boos. Čeprav so Maorom knjige pravzaprav tuje, saj nimajo knjižnega jezika in so se njihove zgodbe prenašale s pripovedovanjem, ki so ga spremljali ples, igra in interakcija z občinstvom, imajo Maori v literaturi Nove Zelandije pomembno mesto. Tudi avtorja štirih najuspešnejših novozelandskih romanov sta Maora - Witi Ihmaera in Alan Duff.

Nova Zelandija je država, ki se ne more pohvaliti z dolgo tradicijo izdajanja knjig. Prva knjiga je izšla leta 1830, prvi roman pa šele pred 150 leti. Knjižna scena je majhna in veliko avtorjev knjige izdaja v samozaložbi. To je sicer le redko dobičkonosno, je pa pogosto edini način, je povedala založnica Robyn Bargh. Tudi na mednarodno prizorišču Nova Zelandija prode le redko. »Na vrhu so Britanci in Američani, mi pa smo kot lososi, ki plavamo proti toku,« je dejal predsednik novozelandskega združenja založnikov Kevin Champman.

Velike preobrate na knjižnem trgu je v zadnjih letih povzročil tudi internet. Vedno več avtorjev se namreč odloča, da svoja dela izda brez pomoči založbe in da tudi njihovo trženje vzame v svoje roke. Podpora najdejo preko različnih platform. Ena takšnih je denimo epubli, ki deluje pod okriljem založniške skupine Holtzbrinck. »Rast je na tem področju zelo strma,« je dejal poslovodja Jörg Dörnemann.

Zvezda tovrstne samozaložniške scene je denimo Američanka Amanda Hocking, ki je s svojimi znanstveno-fantastičnimi romani dosegla večmilijonske naklade, med nemškimi avtorji pa velja omeniti Jonasa

Winnerja. Tako Hockingova kot Winner, ki sta Amazonovo platformo Kindle Direct Publishing izkoristila v začetku, pa sta se pri izdajanju žepnic odločila za uveljavljeno založbo. In takšna pot od samozaložništva do založbe je značilna tudi za druge platforme.

Med državami, ki so letos na sejmu predstavitev zastavile zelo na široko, je Brazilija, ki bo prihodnje leto častna gostja frankfurtskega knjižnega sejma. Na 330 kvadratnih metrih površine bo 50 založb predstavilo 2600 knjižnih naslovov. Brazilija bo po letu 1994 že drugič častna gostja frankfurtskega knjižnega sejma. Dvakrat je bila doslej častna gostja le Kitajska.

Za slovensko postavitev v Frankfurtu bo poskrbela JAK, vendar pa zaradi sprejetja Zakona za uravnoteženje javnih financ in zmanjšanja sredstev agencije predstavitev za založbe ne bodo več brezplačne, so sporočili z JAK. Agencija za letošnji sejem tudi ni pripravila novega izbora avtorjev v fokusu niti novih promocijskih letakov. V fokusu tako ostajajo isti avtorji kot zadnja leta: Andrej Blatnik, Milan Dekleva, Primož Čučnik, Tadej Golob, Maja Haderlap, Stanka Hrastelj, Drago Jančar, Miroslav Košuta, Nataša Kramberger, Maruša Krese, Vlado Kreslin, Mojca Kumerdej, Svetlana Makarovič, Katarina Marinčič, Miha Mazzini, Maja Novak, Boris Pahor, Suzana Tratnik, Urban Vovk, Vlado Žabot, Slavoj Žižek. Slovenska nacionalna stojnica bo že tretje leto zapored gostila tudi mrežo Traduki.

Na predvečer odprtja sejma so podelili tudi nemško književno nagrado, ki jo od leta 2005 podeljuje Združenje nemških knjigotrožcev za najboljši roman v nemškem jeziku. Zanj so lahko potegujejo založbe iz Nemčije, Avstrije in Švice. Letos jo je prejela Ursula Krechel za povojni roman Landgericht (Deželno sodišče). (STA)

ITALIJA - Bivši premier v televizijskem pogovoru potrdil, da ne namerava več kandidirati

Berlusconi pripravljen na umik, če bi to zedinilo desno sredino

Monti bi lahko bil njegov naslednik - V desni sredini previdni - Bersani: Pustimo Montija na miru

ITALIJA - Proračun Rebalans za skoraj 12 milijard evrov

RIM - Vlada je na svoji včerajšnji seji sprejela osnutek stabilizacijskega zakona ter osnutek državnega proračuna za leto 2013 oziroma za triletnje 2013-2015. Kot je pojasnil finančni minister Vittorio Grilli, si vlada zastavlja dva glavna cilja. V prvi vrsti se namerava izogniti zvišanju davka na dodano vrednost IVA, ki je bilo predvideno v prejšnjih finančnih dokumentih za izravnano bilance v letu 2013. Poleg tega bi vlada hotela sprejeti vrsto ukrepov za zvišanje storilnosti in torej za oživiljanje gospodarske rasti.

Za uresničitev teh dveh temeljnih ciljev bo potreben rebalans za 11,6 milijarde evrov. A kako namerava vlada dobiti ta sredstva? Nekaj naj bi navrgel novi davek na finančne transakcije, o katerem so včeraj razpravljali finančni ministri EU, kot pišemo na drugem mestu. A v glavnem namerava vlada pridobiti potrebna sredstva s krčenjem javnih izdatkov. Tako naj bi javne uprave in ustanove v prihodnjem letu ne smele kupovati novih nepremičnin, pa niti novih avtomobilov in opreme, delovne pogodbe javnih uslužbencev naj bi zamrzili do leta 2014, financiranje javnega zdravstva naj bi zmanjšali za 1,5 milijarde evrov v primerjavi z letom poprej ipd.

Minister Grilli je na predhodnem srečanju s sindikati zagotovil, da bodo s stabilizacijskim zakonom našli tudi denar za kritje predčasne upokojitve vseh t. i. odpisanih, ki so z zadnjo pokojninsko reformo ostali brez službe in brez pokojnine. Prav včeraj je državno knjigovodstvo zavrnilo zakonski osnutek za rešitev tega vprašanja, ki je ga s podporo celotne vlade večine pripravil demokrat Cesare Damiano, češ da ni zadostnega finančnega kritja, saj bi za to v prihodnjih desetih letih potrebovali 30 milijard evrov. Sindikat CGIL je zagrozil s splošno stavko, če ne bo prišlo do rešitve.

Silvio Berlusconi

ANSA

ITALIJA - Mafija Vlada razpustila občinski svet Reggio Calabrie

RIM - Na predlog notranje ministrice Annamarie Cancellieri je ministrski svet na svoji včerajšnji seji razpustil občinski svet Reggio Calabrie zaradi sodelovanja z mafijo. Kot je povedala ministrica, je to prvič, da vlada razpusti občinski svet kakega pokrajinskega glavnega mesta, odkar obstaja zakon, ki to omogoča. »Šlo je za zelo težko odločitev. Toda mi hočemo ponovno uveljaviti zakonitost v državi, saj brez nje ni niti razvoja,« je na tiskovni konferenci povedala Cancellierijeva.

Na osnovi ugotovitev protimafijskega tožilstva je občinsko podjetje Reggio Calabria Multiservizi padlo v roke 'ndranghete. Zaradi tega so že leta 2011 aretirali njegovega direktorja Giuseppeja Rechichija, pa tudi občinskega svetnika Ljudstva svobode Giuseppeja Plutina, češ da je referent mafijskega klana. Poleg tega je Občina Reggio Calabria finančno propadla. Občino bodo v prihodnjih 18 mesecih vodili trije izredni komisariji.

RIM - Nekdanji premier Silvio Berlusconi je včeraj dejal, da je pripravljen na odhod iz politike in tudi podpreti svojega naslednika, sedanjega premiera Maria Montija, če bi bil ta desnosredinski kandidat na volitvah prihodnje leto.

V pogovoru za televizijsko postajo v njegovi lasti, Canale 5, je Berlusconi dejal, da če je cena za ponovno združitev desnosredinski strank v Italiji njegova izključitev, potem je »pripravljen na umik«. Na vprašanje, ali bi lahko bil Monti pravi alternativen kandidat, pa je odgovoril: »Tega ne bi izključil, absolutno ne bi. Monti je vedno pripadal temu političnemu prostoru.« Sicer pa je Berlusconi pristavil, da je stopil v stik tudi z drugimi osebnostmi.

V pogovoru za dnevnik Libero, ki velja za povezanega z Berlusconijevo stranko Ljudstvo svobode, pa je še dejal, da sam leta 1994 ne bi bil šel v politiko, če bi »našli koga drugega«, da bi vodil konservativno koalicijo proti levičarskemu taboru.

Berlusconijevo Ljudstvo svobode je trenutno pod udarom zaradi korup-

cijske afere v Laciju in izgublja podporo v javnomnenjskih raziskavah. Oslabljen je tudi zaradi tega, ker so ga zapustili nekdanji zavezniki iz obdobja, ko je bil Berlusconi na čelu vlade.

Bivši premier je k združitvi izrecno pozval UDC Pierferdinanda Casinija, gibanje Italia futura Luca Cordera di Montezemola, Vittoria Sgarbija in Giulia Tremontija ter Severno ligo, na vprašanje voditelja oddaje Maurizioja Belsita pa ni izključil niti Gianfranca Finija.

Berlusconijeve izjave so izzvale vrsto reakcij. Fini je dejal, da je za ponovno združitev desne sredine bistvenega pomena program. Casini se je previdno vprašal, ali je Berlusconijev umik res dokončen. Italia futura je v noti za tisk poudarila, da gre za pomemben in odgovoren Berlusconijev korak. Prvak demokratov Pierluigi Bersani je opozoril, da »kdor hoče kandidirati Montija za predsednika vlade, ne dela usluge ne Montiju ne Italiji«. Prvi mož Italije vrednost Antonio Di Pietro pa je menil, da je Berlusconijev umik »prva dobra stvar, ki jo naredi«.

EU - Postopek za uvedbo se nadaljuje

Finančni davek ima zadostno podporo

LUXEMBOURG - Evropski davek na finančne transakcije ima podporo enajstih članic EU, tudi Slovenije in Italije. To je dovolj, da se lahko nadaljuje proces njegovega uvajanja. Sedmerici, ki je uvedbo davka podprla že pred včerajšnjim zasедanjem finančnih ministrov EU - Franciji, Nemčiji, Avstriji, Belgiji, Portugalski, Grčiji in Sloveniji -, so se včeraj pridružile še štiri države: Italija, Španija, Estonija in Slovaška.

Prvi pogoj za preučitev možnosti zagona mehanizma okrepljenega sodelovanja, v okviru katerega je mogoče tesnejše sodelovanje skupine držav na nekem pomembnem evropskem področju, na katerem se sicer odloča s soglasjem, pa tega ni mogoče doseči, je, da interes za takšno sodelovanje izrazi vsaj devet članic unije.

Najbolj burna je bila sicer včeraj v Luksemburgu razprava o enotnem nadzoru nad bankami v območju evra, ki velja za temelj bančne unije. Možno

je, da bi sistem enotnega nadzora začel delno delovati že 1. januarja 2013, kot predlaga Evropska komisija. Ta ambiciozni načrt podpira večina članic unije, a odprtih vprašanj je še precej, na primer delitev dela med evropskimi in nacionalnimi nadzorniki, katere nove pristojnosti bo dobila Evropska centralna banka in kako bodo v sistem vključene članice unije, ki nimajo evra. Te namreč želijo možnost soodločanja, saj vsaj nekatere odločitve, ki jih sprejema območje evra, zadevajo tudi njih.

To bo po pričakovanjih tudi glavna tema na vrhu EU 18. in 19. oktobra, ko naj bi se razjasnila nekatera odprta vprašanja.

Enoten nadzor nad bankami v območju evra velja za temelj bančne unije, ki je eden štirih stebrov nove strategije za poglobljanje evropske integracije, ki jo pripravljajo štirje predsedniki. Ta vključuje še fiskalno unijo ter krepitev ekonomske in politične unije.

Nikolić znova zanikal genocid v Srebrenici

RIM - Srbski predsednik Tomislav Nikolić je ob svojem včerajšnjem obisku v Rimu v pogovoru za dnevnik Corriere della Sera znova zanikal, da bi se v Srebrenici leta 1995 zgodil genocid. Za vojna zločinca Ratka Mladića in Radovana Karadžića, ki sta glavna odgovorna zanj, pa je dejal, da sta nedolžna in da ju je kot taka treba obravnavati, dokler se jima ne dokaže krivda.

Izbor Italije za svoj prvi obisk v kaki članici EU je Nikolić utemeljil s sodelovanjem med državama, ki traja že desetletja. Dodal je, da je Fiat zgradil tovarno v Kragujevcu, kjer se je rodil, še v času socializma in da je bil Trst takrat »naše okno v svet«. »Vsi smo z avtobusom potovali v Trst, kupovali oblačila na Ponte Rossu ali pili kavo,« je dejal.

Nikolić se je na enodnevnem obisku ločeno sestel z predsednikom Giorgiom Napolitanom in premierom Mariom Montijem. Po pogovoru z Napolitanom je ponovil, da Srbija ne bo nikoli priznala Kosova. Napolitano pa je dejal, da pogoj, da Srbija pred začetkom pristopnih pogajanj prizna Kosovo, ni skupna zunanja politika EU in da mora torej vlada vsake članice EU, ki izpostavlja ta pogoj, prevzeti odgovornost za to stališče.

Romney v anketi centra Pew v prednosti pred Obamo

NEW YORK - V ponedeljek objavljena anketa centra Pew je pokazala na doslej največjo prednost republikanskega predsedniškega kandidata Mitta Romneja pred demokratom Barackom Obamo. Demokrat je sredi septembra med verjetnimi volivci vodil z 51 odstotki proti 43, sedaj pa je v vodstvu Romney z 49 proti 45 odstotkom. Anketa Pew kaže doslej največji skok v podpori Romneju po dobrem nastopu na prvem televizijskem soočenju predsedniških kandidatov preteklo sredo v Denverju, ki je navdušil republikance in spravil v obup demokrate, saj se je Obama tudi po mnenju liberalnih komentatorjev televizije MSNBC zelo slabo odrezal.

Tako velik skok v podpori od enega do drugega kandidata ni običajen, še posebej ne mesec dni pred volitvami, ki bodo 6. novembra. V anketi Pew 66 odstotkov udeležencev meni, da je Romney zmagal na soočenju, le 20 odstotkov pa jih meni, da je zmagal Obama. Največji skok pa je Romney doživel v podpori med ženskami. Septembra je Obama vodil s 56 proti 38 odstotkom, sedaj pa sta kandidata izenačena s po 47 odstotki.

Romney zdaj vodi pred Obamo glede sposobnosti za izboljšanje položaja na trgu delovne sile, in sicer za osem odstotnih točk. O Obami ima sedaj pozitivno mnenje namesto 55 le 49 odstotkov volivcev, ki se nameravajo udeležiti volitev. (STA)

GRČIJA - Nemško kaclerko v Atenah sprejeli množični protesti

Merklova obljubila nadaljnjo pomoč, Samaras zagotovil spoštovanje zavez

ATENE - Nemška kanclerka Angela Merkel je včeraj v Atenah Grčiji obljubila finančno pomoč Nemčije pri reformah uprave in zdravstva. Grški premier Antonis Samaras pa je po pogovorih z nemško gostjo zagotovil, da bo njegova država spoštovala zaveze, ki jih je dala v zameno za mednarodno pomoč.

Merklova je priznala, da je grška vlada pri uresničevanju reform dosegla velik napredek, še posebej v zadnjem času. »Veliko je bilo že doseženega, marsikaj pa je treba še storiti,« je poudarila. Nemška kanclerka je tudi izrazila prepričanje, da se bo pot iz krize Grčiji izplačala, čeprav je zelo težka.

Ob tem je opozorila, da Grčiji ne bo uspelo iziti iz krize čez noč in da krize ne bo konec z izplačilom naslednje tranše pomoči. »To bo dolga pot. A verjamem, da bomo na koncu predora videli luč,« je dejala Merklova.

Samaras pa je obljubil, da bo Grčija izpeljala varčevalne ukrepe in reforme, ki jih je obljubila. Dejal je tudi, da Grki želijo ostati v območju evra. »Vsi, ki so stavili, da bo Grčija potonila ..., bodo izgubili stav,« je poudaril grški premier. Dejal je še, da njegova država ne želi ne dodatnega denarja ne popuščanj.

Željo, da bi Grčija ostala v območju evra, je izrazila tudi nemška kanclerka.

Grški premier je tudi izrazil prepričanje, da svet razume, kako se njegova država bori, da bi premagala krizo, in kako se za to žrtvujejo Grki. Po njegovih besedah EU in območje evra želita pomagati Grčiji. »Naš sovražnik je kriza,« je poudaril. Menil je še, da je treba storiti vse, da bi mladim Grkom zagotovili zaposlitev.

Ob včerajšnjem nekajurnem obisku Merklove v središču Aten so potekale demonstracije proti varčevalnim ukrepom, ki jih zagovarja kanclerka. Gre za dva večja protesta. Pred zgradbo parlamenta se je po prvih ocenah policije zbralo okoli 30.000 ljudi. Ob tem so izbruhnili tudi manjši spopadi med demonstranti in policisti. O več tisoč protestnikov poročajo tudi s trga Omonia, kjer so se zbrali predvsem privrženci komunistične stranke.

Merklova je na nekajurni obisk v Grčijo, v okviru katerega se je sešla tudi s predsednikom Karolosom Papuljasom, prišla v zelo napetem vzdušju. Grška vlada pripravlja nove varčevalne ukrepe, brez katerih ne more računati na dobrih 31 milijard evrov posojil EU in Mednarodnega denarnega sklada, ki jih nujno potrebuje, da bi se novembra izognila bankrotu.

Za Grke je Nemčija glavni krivec za sprejetje tako ostrih varčevalnih ukrepov, kanclerka pa je deležna številnih kritik. (STA)

Protestniki obtožujejo Merklovo, da je »Hitlerjeva hči« ANSA

ZLATO
(999,99 ‰) za kg
44.088,28 € -237,17

SOD NAFTE
(159 litrov)
114,60 \$ +2,49

EVRO
1,2953 \$ -0,00

EVROPSKA CENTRALNA BANKA 9. oktobra 2012

valute	evro (povprečni tečaj)	9.10	8.10
ameriški dolar	1,2953	1,2958	
japonski jen	101,35	101,45	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
češka krona	24,936	24,900	
danska krona	7,4575	7,4569	
britanski funt	0,80790	0,80840	
madžarski forint	283,40	283,75	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latvijski lats	0,6963	0,6962	
poljski zlot	4,0777	4,0780	
romunski lev	4,5675	4,5723	
švedska krona	8,6117	8,6057	
švicarski frank	1,2111	1,2110	
norveška krona	7,4050	7,4020	
hrvaška kuna	7,4865	7,4800	
ruski rubel	40,2740	40,3506	
turška lira	2,3490	2,3494	
avstralski dolar	1,2663	1,2721	
braziljski real	2,6289	2,6348	
kanadski dolar	1,2632	1,2683	
kitajski juan	8,1465	8,1498	
indijska rupija	68,2779	68,1840	
južnoafriški rand	11,3321	11,5770	

FARA - V grozoviti nesreči umrl 74-letni upokojenec

Po trčenju se je vnel bencin, Goričan zgorel v avtomobilu

Bivši avtoprevoznik Giuseppe Russo izsilil prednost 41-letnemu G.G., ki so ga s helikopterjem prepeljali v Videm

Če bi avtomobil ne zagorel, bi jo verjetno odnesel le z ozdravljivimi poškodbami. Usoda pa je bila žal z Giuseppejem Russom, 74-letnim upokojencem, ki je včeraj zjutraj izgubil življenje v prometni nesreči pri Fari, veliko bolj kruta. Po silovitem trčenju, v katerem je bil ranjen še en moški, Goričanu namreč ni uspelo izstopiti iz svojega avtomobila: v njem ga je pred prihodom reševalcev, ki so se znašli pred srhljivim prizorom, požrl ogenj.

Nesreča se je zgodila nekaj minut po 8. uri na Majnicah, nedaleč od vhoda na hitro cesto pri Fari. 74-letni Russo, ki je sedel za volanom svojega avtomobila znamke Fiat punto svetlo sive barve, je po Ulici Ponte Romano pripeljal do križišča z deželno cesto št. 351, po kateri je privozil 41-letni Goričan G.G. z dostavnim vozilom Fiat stilo van. Russo, ki je bil po vsej verjetnosti namenjen v Gorico, je zavil levo na glavno cesto, pri tem pa je izsilil prednost 41-letnemu trgovskemu zastopniku, ki je peljal v smeri Gradišča. G.G. je Fiat punto videl prepozno, da bi se mu lahko izognil: v bočno stran Russovega avtomobila, ki je prečkal deželno cesto št. 351, se je zaletel z vso hitrostjo.

Russov avto se je zavrtel sredi ceste in pri priči zagorel, kot je bilo mogoče sklepati na podlagi znamenj na asfaltu. V silovitem trčenju se je namreč poškodoval rezervoar, iz katerega je začelo uhajati gorivo, ki naj bi se vnelo zaradi iskre ali stika z vročo izpušno cevjo. Avtomobil je s ceste odbilo na bližnji travnik, kjer se je ustavil. »Bil je kot goreča krogla,« je povedal pretresen občan, ki živi tik ob prizorišču nesreče. Nekaj minut kasneje so bili rešilna služba 118, goriški gasilci in karabinjerji iz Gradišča že na kraju, za moškega pa ni bilo več nobene pomoči. Notranjost gorečega avtomobila je bila popolnoma uničena, volan se je stopil, sedeži so zgoreli. Na prvi pogled je bilo težko celo razumeti, da je bilo v vozilu truplo. »Z identifikacijo smo imeli precej težav, saj so zgoreli tudi vsi dokumenti,« je povedal kapetan karabinjerjev iz Gradišča Marco Sutto, po katerem so posmrtni ostanke 74-letnega upokojenca prepeljali v goriško mrtvašnico.

Na travniku ob cesti je ob Russovem vozilu pristal tudi avtomobil podjetja, pri katerem je zaposlen 41-letni G.G., ki ga je nesreča doletela na poti v službo. Fiat stilo se je prevrnil na bok, G.G. pa je sam prišel iz avtomobila. Moškega, ki je poškodovan, a ni v smrtni nevarnosti, so z rešilnim helikopterjem prepeljali v videmsko bolnišnico, kjer so ga sprejeli na zdravljenje.

Russo pušča ženo Eddo, s katero je živel v Ulici Garzarolli v Gorici, za njim pa žalujejo tudi sinovi Elena in Michele

74-letni Giuseppe Russo in njegov Fiat punto po nesreči (zgoraj); avtomobil 41-letnega G.G. se je sredi travnika prevrnil na bok, voznik pa jo je odnesel brez hujših posledic (desno)

BUMBACA

ter vnuki. Russovo ime je znano med goriškimi avtoprevozniki, saj je bil v tem sektorju dejaven vse do upokojitve. Mnogi so ga poznali kot Pina. S časom je ustanovil lastno podjetje, dolgo let pa je bil član goriške zadruge avtoprevoznikov in obrtnikov, kjer so ga imeli za delovnega in dobrosrčnega človeka. Po upokojitvi se

je posvetil kmetovanju, ki mu je bilo v veliko veselje. Tudi včeraj zjutraj se je verjetno odpravil na njivo, ki jo je obdeloval v Fari, ali pa h hčerki Eleni, ki živi v bližini. Na njivo ga je tik pred tem, ko so na njun dom v Ulico Garzarolli prišli karabinjerji, šla zaman iskat žena Edda, ki je bila zaskrbljena, ker ga predolgo ni bilo

domov. Med potjo je opazila uničene avtomobile in karabinjerje, ki so izvajali meritve, da je v nesreči umrl njen mož pa je izvedela šele ob prihodu domov. Datum pogreba še ni bil določen. Po dodatni identifikaciji posmrtnih ostankov bo dovoljenje za pokop odredila državna tožilka Valentina Bossi. (Ale)

GORICA - Jutri

Soočanje manjšin na poti dialoga

Začelo se je marca 2009 ko je bil gost klepetalnice Goriškega loka Rodolfo Ziberna, danes občinski odbornik za kulturo, tedaj pa predsednik goriških nacionalistov iz zveze Lega nazionale in goriške sekcije ezulske organizacije ANVGD, ki se je spustil v odprto soočanje s predsednikom SKGZ za Goriško Livio Semoličem. Novembra istega leta sta v Grand Hotelu Entourage v Gorici SKGZ in ANVGD skupaj priredila javni razgovor z Jasom Gawronskim in Dimitrijem Volčičem z zgovornim dvojezičnim naslovom »Zidovi še padajo; poteza je imela izrazit spraven predznak in je blagodejno vplivala na klimo v mestu. Naslednji korak je bil opravljen aprila 2009, ko sta na tržaški Pomorski postaji nekdanja senatorja Miloš Budin

in Lucio Toth spregovorila o »soočanju spominov«. Dogodek pred nabitno polno dvorano je potekal ob sodelovanju obeh krajevnih dnevnikov, Il Piccola in Primorskega dnevnika.

»Dialog, ki smo ga nastavili med SKGZ in ANVGD, je na simboličen način dosegel vrhunec julija 2010, ko so Trst obiskali predsedniki Italije, Hrvaške in Slovenije Giorgio Napolitano, Danilo Türk in Ivo Josipović,« pravi Semolič in napoveduje novo

potezo na poti dialoga in preseganja preteklosti. Prizorišče bo spet Grand Hotel Entourage v Gorici, kjer bo jutri, 11. oktobra, ob 17. uri mednarodni simpozij na temo »Slovenska manjšina v Italiji in italijanska manjšina v Sloveniji: možnosti dialoga in premagovanje medsebojnih nacionalizmov 19. stoletja«. Organizirata ga ANVGD in SKGZ v sodelovanju z Italijansko unijo pod pokroviteljstvom Il Piccola in Primorskega dnevnika. Po uvodu Ziberne, Semoliča in Maurizia Tremula bodo na vprašanja urednikov obeh dnevnikov odgovarjali Fulvio Salimbeni, Marina Cattaruzza, Kristjan Knez, Branko Marušič in Marta Verginella.

»Dejstvo, da je pristopila tudi Italijanska unija, nas vodi v še bolj konstruktivno sobivanje ravno pred vstopom Hrvaške v EU, kar bo zaključek dolgega procesa ponovnega združevanja našega prostora in hkrati začetek novih razvojnih perspektiv, v katerih ne bo več mesta za konflikte,« je prepričan Livio Semolič.

Rodolfo Ziberna

Livio Semolič

TRŽIČ - Med prečkanjem Ulice Valentinis

Zbil mamico in hčer

Žensko, ki je noseča, in petletno deklico so reševalci odpeljali s helikopterjem v Videm

Avto je včeraj v Trziču povozil 24-letno mamico, ki je noseča in je med prečkanjem ceste imela pri sebi 5-letno hčerkico. Obe so s helikopterjem odpeljali na zdravljenje v videmsko bolnišnico.

Nesreča se je pripetila nekaj minut pred 17.30, ko se je ženska po rodu iz Bangladeša vračala s hčerko domov. Med prečkanjem Ulice Valentinis jo je zbil Fiat stilo, ki ga je na poti v predmestje upravljal domačin. Moški, ki ni hotel razkriti svoje identitete, se je ravno tako vračal domov, potem ko se je udeležil zadnjega sprehoda iz ciklusa »Passeggiate d'argento«, ki ga prirejajo občinska knjižnica, socialne službe in zdravstveno podjetje; cilja včerajš-

njega sprehoda sta bila grič trziške trdnjave in speleološki muzej. Zaradi silovitega trčenja sta se mamica in hčerkica naenkrat znašli ranjeni sredi ceste. Nesreči so bili priča številni ljudje, ki so nemudoma poklicali reševalce. Le nekaj minut kasneje je pristal helikopter službe 118; po ocenitvi poškodb so sklenili, da ponesrečenko odpeljejo v Videm. Ženska je hujše poškodovana, a k sreči ni v življenjski nevarnosti, medtem ko je deklica pri padcu dobila udarce in odrgnine. Promet so preusmerjali policisti, obvezne meritve pa so na kraju opravili mestni redarji, ki jim je avtomobilist zatrjeval, kljub šoku, da ženska ni prečkala ceste na prehodu za pešce.

Kraj nezgode

BONAVENTURA

TRŽIČ - Gostje doma za ostarele so jezne

»Nič več tombole? Šle bomo drugam!«

Problem tombole v trziškem domu za ostarele ostaja nerešen. Gostje doma, za katere je bila ta igra ena izmed redkih priložnosti za druženje in zabavo, se ne nameravajo vdati. »Nič več tombole? V redu, odšle bomo drugam,« so odločne gospe, ki jim pravzaprav niso prepovedali igranja tombole, marveč igranje za denar. Čeprav je bila igra povsem nedolžna - gospe so stavile le nekaj centov na kartelo, prva nagrada pa je znašala nekaj evrov -, je v očeh italijanske zakonodaje to že mogoče primerjati s hazardom. Zadeva je paradoksalna, predvsem če pomislimo, da je v Trziču in drugod vedno več lokalov z igralnimi avtomati, ki ljudi pripeljejo do zasvojenosti z

igrami na srečo. Občina Trzič že nekaj tednov išče primerno rešitev, s katero bi zagotovila spoštovanje zakona in razvedrilo starejšim gospod, a je ni še našla. Namesto denarja bi lahko gostje doma prejele manjšo nagrado, druga možnost ni bila, da bi denar šel v dobrodelne namene, nad predlogoma pa gospe niso navdušene. O tem so razpravljali tudi v občinskem odboru, ki bi želel ugoditi zahtevam občank, a tega ne more narediti. Županja Silvia Altran je povedala, da bodo preverili, ali so se druge javne ustanove že znašle pred podobnim problemom, soočili pa se bodo tudi s silami javnega reda, vodstvom doma za ostarele in njegovimi gostjami.

GORICA - Jezikovna vzgoja ključna v ponudbi Dijaškega doma

Gradijo na kvaliteti pogovornega jezika

Navezali sodelovanje z diplomantko iz psihologije, ki preučuje specifične učne težave

Vrnitev v šolske klopi je za nami. Po prvih dnevih mrzličnega uvajanja v novo šolsko leto so redno stekle tudi obšolske dejavnosti. Med temi odigrava zelo pomembno vlogo delovanje Dijaškega doma v Svetogorski ulici v Gorici, ki ponuja učencem slovenskih šol bogat vzgojno-izobraževalni program.

Poleg osnovnega programa prevoza iz šol, kosila in malice ter varstva do 18.30 - ta predstavlja seveda nezamenljivo oporo za starše, ki so popoldanskem času na delovnih mestih - zagotavlja Dijaški dom predvsem pomoč pri opravljanju šolskih obveznosti. To izvajajo profesionalni vzgojitelji, ki imajo dolgoletno prakso, bogate izkušnje in seveda ustrezno znanje. Za gojence, ki jih je v letošnjem šolskem letu pri Dijaškem domu skoraj 80, sta tako pisanje domačih nalog in učenje prijetnejša, saj potekata v prijetni družbi sovrstnikov, ob strokovni pomoči vzgojiteljev in torej brez večjih težav. Vzgojitelji so jim tudi na razpolago za individualno pomoč ali za dodatno izpopolnjevanje pri posameznih šolskih predmetih. Ob vsem navedenem ponuja Dijaški dom svojim gojencem - občasno pa tudi zunanjim obiskovalcem - še raznovrstne dejavnosti, ki se seveda razlikujejo glede na starost otrok. Za osnovnošolsko stopnjo prevladujejo ustvarjalne in prostočasne dejavnosti (animacija, ples, likovna, ekskurzije, razni projekti), za nižješolce pa so na prvem mestu izobraževalne aktivnosti, predvsem na področju znanja jezikov. S tem v zvezi bodo učenci nižje in višje srednje šole letos deležni še posebno bogatega programa, ki predvideva tudi tečaja angleščine in nemščine. Z Dijaškim domom bo namreč sodelovala diplomirana tolmačica angle-

na«, mešanica slovenskega in italijanskega jezika. Kjer pa nihče od staršev ne obvlada slovenščine, je pogovorni jezik izključno italijanščina. Dejavnosti Dijaškega doma želijo predvsem prispevati k izboljšanju kvalitete pogovornega jezika.

Z ozirom na vse to je obiskovanje Dijaškega doma dragocena priložnost

ne samo zaradi strokovne pomoči pri pisanju domačih nalog, pač pa predvsem zaradi možnosti, da se otroci sproščeno vključujejo v različne govorne situacije, v katerih slovenščino izpopolnjujejo in utrjujejo v konkretnih okoliščinah. Bolj je dejavnost všečna, večja je možnost usvajanja jezika. Te-

mu načelu sledijo vzgojitelji, ki načrtujejo svoje programe: zabavne in ustvarjalne dejavnosti, srečanja in izlete, obiske ter specifične projekte, kot je npr. snemanje filma »Življenje ima svetlo stran«, ki so ga posneli med poletjem domski srednješolci in ki ga bodo v kratkem predstavili v Hiši filma.

V letošnjem šolskem letu obiskuje Dijaški dom skoraj 80 gojencev; posvečajo se jim vzgojitelji z dolgoletno prakso, bogatimi izkušnjami in ustreznim znanjem

VRH - Dobrodelni večer z izrazito kulturnim pečatom

Tudi književnost zbližuje

Manjkajo posredniki med italijansko in slovensko kulturo - Martina Clerici vzljubila slovenščino in postala prevajalka

Tradicionalni jesenski dobrodelni večer si je Čotova družina v Lokandi Devetak na Vrhu Sv. Mihaela letos zamislila na nekoliko neobičajen način. Spomin na drago osebo, ki jo je bolezen iztrgala iz njene srede, je v ponedeljek povezala s kulturnim dogodkom. Gostje večera so namreč bili predsednik Knjižnice Dušana Černeta iz Trsta Ivo Jevnikar, novinarka Erika Jazbar in prevejalca Martina Clerici: skupno so predstavili Projekt Rebula,

t.j. izdajo treh del tržaškega pisatelja Alojza Rebule v italijanskem jeziku.

Trinajsto srečanje »Težka izguba naj lajša tegobe«, katerega izkupiček so namenili bolnišnici za rakasta obolenja CRO v Avianu, je uvedel otroški pevski zbor Vrh Sv. Mihaela pod vodstvom Karen Ulian. Tjaša Devetak je pozdravila prisotne v imenu družine, v imenu sovedenjske občinske uprave pa županja Alenka Florenin: pohvalila je pobudnike večera, ki so poskrbeli za kulturni dogodek, ki bogati vso skupnost, hkrati pa je opozorila, da je oktober tudi mesec preventive pred rakastimi obolenji. Štefan Tomsic, predsednik sekcije sovedenjskih krvodajalcev, ki pri pobudi sodelujejo od vsega začetka, je dodal, da so s ponosom zraven, saj so namenili prireditve zlahtni, časi pa za vse več ljudi res težki, saj je tudi okrog nas vedno več brezdomcev.

Jevnikar je orisal Projekt Rebula, ki je nastal s pomočjo posebnih deželnih sredstev za pospeševanje spoznavanja med Slovenci in Italijani. Prek kulture se lahko namreč zbližujemo, spoznavamo in gradimo boljši svet, je dejal. Za lepši svet si s svojim literarnim ustvarjanjem že dolgo prizadeva tudi tržaški pisatelj in mislec, »velikan zamejske in vseslovenske kulture«. Dodeljena sredstva so omogočila izdajo romana »Nokturno za Primorsko«, ki ga je v italijanščino prevedla Martina Clerici, teološka dela »Smer nova zemlja«, ki ga je prevedel p. Franc Husu, ter zbirke esejev in razmišljanj »Da Nicea a Trieste«, ki jih je avtor sam napisal v italijanščini. Knjižnica Dušana Černeta je želela, da bi omenjena dela izdala vsedrjavna založba, »kar ni bilo lahko«. Končno so le našli založbo San Paolo. Tri dela so že predstavili v Trstu, Gorici, Vidmu in Milanu, zraven pa tudi poskrbeli, da so o izdajah poročali zamejski mediji, krajevni dnevniki in škofjski tedniki. Posebno zadovoljni so bili nad recenzijo kardinala Gianfranca Ravasija v vatikanskem dnevniku L'Osservatore Romano, žal pa jim ne uspe priti do večjih državnih dnevnikov.

Erika Jazbar se je nato sproščeno pogovorila s prevajalko Martino Clerici. Ta, po rodu iz Cimolaisa v pordenonski pokrajini, je občinstvu razkrila, kako se je na začetku univerzitetnega študija na šoli za prevajalce in tolmače v Trstu srečala s slovenskim svetom, ga kmalu vzljubila in se posvetila prevajanju slovenskih literarnih

del, pa čeprav, je dejala, od prevajanja književnosti ni mogoče živeti. V slovenskih leposlovnih delih je odkrila veliko bogastvo, ki ga želi deliti z italijanskimi bralci, saj ljudje želijo vedeti, marsikaj pa lažje spoznajo prek romana kot prek strokovnih zgodovinskih del. Književnost lahko zbližuje, lahko je pomemben most med ljudmi. Spregovorila je tudi o prevajanju Borisa Pahorja in o razlikah z Rebulo. Marsikaj zanimivega je še povedala o tem, kako pre-

vaja, kaj je že prevedla, katera dela čakajo v njenih predalih na založnika, pa tudi o težavah z velikimi založbami, o pomanjkanju zgodovinskega znanja, o iskanju stikov in o tem, da manjkajo posredniki med italijansko in slovensko kulturo, ljudje, ki bi uvideli, katera leposlovna dela na slovenskih knjižnih policah bi lahko bila zanimiva za italijanski knjižni trg.

Kot je že tradicija, se je večer v Lokandi Devetak končal z družabnostjo.

ščine in nemščine; mimo tečajev, ki jih bo vodila, bo šolsko znanje učencev tudi drugače redno nadgrajevala in utrjevala skozi leto. Dragocena priložnost bo ponujena gojencem Dijaškega doma, ki obiskujejo četrti in peti razred osnovne šole, za katere bo organiziran specifičen tečaj angleščine.

Druga velika pridobitev v novem šolskem letu je sodelovanje z diplomantko iz psihologije, ki svoj študij posveča preučevanju specifičnih učnih težav. Tej aktualni problematiki je Dijaški dom lani namenil tudi predavanje za starše, zavedajoč se, da se na to temo premalo ve in predvsem premalo naredi. Otrok, ki »slabo berejo ali pišejo«, ki imajo težave s koncentracijo itd., pa je čedalje več. V Dijaškem domu je torej z letošnjim letom na razpolago strokovno pripravljena oseba, ki bo svoje tehnike uvajala tudi v redno vzgojiteljsko prakso.

Zdaleč najbolj dragocena pa je vloga Dijaškega doma na področju jezikovne vzgoje v slovenščini. Ta vloga za znamuje v največji možni meri ves vzgojno-izobraževalni program. Učenci slovenskih šol, ki prihajajo iz različnih jezikovnih družinskih okolij, se vedno bolj pogosto soočajo s slovenščino samo v šoli, in še to v vodeni obliki. Šola seveda ne more ponuditi učencem vseh raznovrstnih govornih situacij, ker ima druge cilje, predvsem izobraževalne, vendar za otroka, ki obiskuje manjšinsko (slovensko) šolo v prevladujočem (italijanskem) večinskem okolju, ravno te raznolike in raznovrstne govorne situacije odločilno vplivajo na usvajanje slovenščine kot praktično-sporazumevalni jezik in ne samo kot učni jezik. Na dlani je, da v našem okolju prevladuje v tem kontekstu - torej za praktično-sporazumevalne namene - v večini primerov »zamejšči-

Plastičnega roba ni več BUMBACA

GORICA

Nesmiselno kolesarsko pot nazadnje odpravili

Pritiski in večkratni posegi v občinskem svetu - zlasti svetnikov SSK-DEMOKRATSKE STRANKE Marilke Koršič in Walterja Bandlja - so nazadnje zalegli. To, kar naj bi bila kolesarska pot v Drevoredu 20. septembra, je bilo odstranjeno. Dolga je bila le kakih sto metrov in ne več, zaradi izstopajočega plastičnega roba pa je bila nevarna: po dežju je bila spolzka, ob mraku skoraj nevidna. Imela je tudi stranski učinek: za dragocena parkirna mesta je prikrajšala Kulturni center Lojze Bratuž, katerega predstavniki so ostali neuslišani, ko so od leta 2010 začeli zahtevati, naj se odstrani. Pred slabim mesecem je glas ponovno dvignil Bandelj, občinski tehnik so dobili županov ukaz, kolesarske potke danes ni več.

Množično obiskani vrhovski večer (desno), prevajalka Martina Clerici (zgoraj), ob njej sta sedela novinarka Erika Jazbar in Ivo Jevnikar (spodaj)

FOTO L.K., BUMBACA

TECHNOAREA

Za inovativna podjetja 90 tisoč evrov

Goriška Trgovinska zbornica je tudi letos razpisala natečaj, na podlagi katerega bodo v treh letih zagotovili prispevek 90.000 evrov šestim podjetjem, ki bodo pripravila najboljše projekte na področju industrijskega raziskovanja, eksperimentalnega razvoja in tehnoloških inovacij. Sredstva za natečaj, ki so ga predstavili včeraj ob prisotnosti župana Ettoreja Romolija, predsednika pokrajine Enrica Gherghette, predsednika Trgovinske zbornice Emilia Sgarlate in direktorja ustanove Area Science Park Enza Moia, bodo črpali iz Goriškega sklada, svoj projekt pa lahko predstavijo mala in srednja podjetja iz goriške pokrajine, ki so bila ustanovljena pred največ dvema letoma ali jih ravno ustanavljajo. Pogoji za sodelovanje na natečaju je tudi ta, da so se podjetja pripravljena vseliti v tehnološki pol TechnoAREA, ki ga inštitut Area Science Park upravlja na območju goriškega tovarnega postajališča. Projekte bo ocenila strokovna komisija, ki bo izbrala šest najboljših. Zmagovalci se bodo v tehnološkem parku pridružili sedmim podjetjem, ki tam že delujejo: to so Astra Yacht, Ermetris, Innovative Technological Systems, I-Sky Energy, Medigenia, Medishare in Sine Sole Cinema. »Pri sedmih podjetjih je skupno zaposlenih okrog 50 ljudi,« je povedal Moi, Romoli pa je izrazil potrebo po nadaljnji prekvalifikaciji območja postajališča. Sedež v tehnološkem parku bodo morala podjetja ohraniti vsaj tri leta. Zainteresirani morajo vložiti prošnjo v uradu Goriškega sklada Trgovinske zbornice vložiti do 30. novembra. Obrazci so na voljo na spletni strani www.go.camcom.it in www.area.trieste.it/technoarea. (Ale)

ŠTARANCAN - Nasledila je zadrugo Il Mosaico

Rezervat ob izlivu Soče izziv za zadrugo Rogos

V petek uradna predaja poslov - Ponujali bodo nove turistične pakete, vodene ogleda in sprehode s konji

Po desetih letih intenzivnega sodelovanja se občina Štarancan poslavlja od socialne zadruge Il Mosaico, ki ne bo več upravljala deželnega naravnega rezervata ob izlivu Soče. Upravljanje rezervata Isola della Cona je namreč s prvim oktobrom prevzela doberdobska zadruga Rogos, ki se je na natečaju štarancanske občine uvrstila na prvo mesto. Do svečane predaje poslov med zadrugama bo prišlo v petek, 12. oktobra, ob 11. uri, dogodka pa se bodo udeležili predstavniki oblasti in krajevni upravitelji iz Štarancana, Škocjana, Fiumicella in Gradeža.

Ob zadrugi Rogos sta se na natečaj prijavili tudi zadrugi Il mosaico in Mari e monti, doberdobska ponudba pa je bila očitno prepričljivejša. Zadrugi Rogos je občina zaupala upravljanje sprejemnega centra, prenočišč, okrepčevalnice in vzdrževanje zelenih površin. Ker je delo zahtevno, bo morala zadruga najti tudi nove sodelavce, z izkušnjo, ki jo ima za sabo, pa bo gotovo kos novemu izzivu.

Zadruga Rogos je bila ustanovljena oktobra leta 2006, od leta 2007 pa upravlja sprejemni center Gradina v Doberdobu. Od aprila 2008 do marca 2009 je upravljala tudi sprejemni center naravnega deželnega rezervata Dolina Glinščice, nato pa je postala tudi upraviteljica botaničnega vrta Carsiana pri Zgoniku.

»Zadrugi Rogos, ki bo v prihodnjih dneh predstavila svoj program, voščim dobro delo, hkrati pa se s težkim srcem poslavljam od zadruge Il Mosaico, predvsem od koordinatorja Paola Del Negra, s katerim smo dobro sodelovali v vseh teh letih in ki je veliko prispeval k razširitvi ponudbe naravnega rezervata,« je povedal občinski odbornik za okolje Matteo Negrari, ki se je zavalil tudi uslužbencem (šlo je v glavnem za mladino iz socialnega roba), ki so v teh letih imeli priložnost za zaposlitev in razvedrilo. »Prepričan sem, da bodo našli novo delovno mesto,« je povedal Negrari. Predstavniki zadruge Il Mosaico so pojasnili, da naravni rezervat niso mo-

gli več upravljati, saj jim letni prispevek (med 50 in 60.000 evri) ni zadostoval za kritje stroškov, vključno z osebjem.

Zadruga Rogos bo v rezervatu Isola della Cona, kjer je že začela izvajati nekaj vzdrževalnih del, med drugim ponujala nove turistične pakete, več sprehodov s konji tipa Camargue, zelene tedne za šole, vodene ogleda z naravoslovci in predstavitve značilnih proizvodov, skupaj z občino pa želi pripraviti spletno stran.

Sprejemni center v rezervatu ob izlivu Soče (desno), konji Camargue v tamkajšnji divjini

BONAVENTURA

PEVMA Divji prašiči vznemirjajo domačine

V včerajšnjem izdaji našega dnevnika smo poročali o škodi, ki so jo divji prašiči v minulih dneh povzročili na dvorišču družine, ki stanuje v Ulici Grappate v Podgori. Podobnih dogodkov ne manjka niti v Pevmi, kjer je domačinka v petek zvečer opazila cel trop ščetinarjev - samic, samcev in mladičev - ki so prečkali cesto v okraju Bella veduta. »Prišli so iz parka. Z rilcem so dvignili so mrežo, ki meji na pločnik, in prečkali cesto nedaleč od ovinka. Odpravili so se k zapuščeni kmečki hiši, kjer so vse razrili,« je povedala domačinka in pristavila, da so divji prašiči še pred tem uničili tudi travnato površino ob cesti, kjer so ravno tako iskali nevretenčarje, gomolje in čebulice. »Morda bi bilo primerno, da bi na tem območju namestili prometni znak, ki bi opozarjal voznike na nevarnost. Tu namreč mnogi preveč pritiskajo na plin,« je zaključila domačinka.

BRANIK - Brezplačni prenos spomenika na občino

Država bo dala grad Rihemberk, mestna občina pa naj plača dolg

Grad Rihemberk

FOTO K.M.

Novogoriška občina je s strani ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport minuli teden ponovno dobila v usklajevanje osnutek pogodbe o brezplačnem prenosu gradu Branik (Rihemberk). Ministrstvo je objekt pripravljen brezplačno prenesti v last občine, če bo ta nase prevzela finančno breme do nekdanjega najemnika.

Novogoriški mestni svet bo o tem, ali bo občina z ministrstvom podpisala pogodbo ali ne, odločal na novembrski seji. Še pred tem bo treba uskladiti nekatera odprta vprašanja. Ta se nanašajo na višino finančnega bremena do nekdanjega najemnika, ki je vlagal v obnovo gradu. Dosedanje ocene ministrstva in najemnika o višini njegovega vložka so se namreč nekoliko razlikovale. »Ministrstvo je dalo oceniti ta vložek: znašal naj bi 36.000 evrov. Če se najemnik s to oceno strinja ali ne, še ne vem, razgovor z njim moram še opraviti,« je včeraj pojasnil novogoriški župan Matej Arčon. Sicer pa, pravi, so pripombe, ki so jih v minulih mesecih posredovali ministrstvu, v novem osnutku pogodbe bolj ali manj upoštevane. »Preden bo o brezplačnem prenosu gradu Branik odločala vlada, mora biti pogodba usklajena s prevzemnico gradu. Zakon o varstvu kulturne dediščine določa, da se sme spomenik državnega pomena v lasti države, pokrajine ali občine izjemoma odtujiti le, če se s tem izboljšata njegova ohranitev in javna dostopnost ter zagotovi uporaba, skladna z družbenim pomenom kulturnega spomenika,« so včeraj povedali na ministrstvu.

Če bodo svetniki na novembrski seji potrdili podpis pogodbe, bo sledil prenos, za tem pa priprava dokumentacije za sanacijo gradu, ter ocena stroškov o višini investicije, ki bi bila potrebna, da se objekt lahko odpre za javnost. »Sredstva za to bi iskali na razpisih, bodisi državnih bodisi evropskih bodisi zasebne investitorje, zlasti za programski del,« dodaja župan.

Grad Rihemberk je edini kulturni spomenik državnega pomena v novogoriški mestni občini. Ta status je dobil leta 1999, a eden najlepših gradov na Primorskem že trinajst let propada v državnem lastništvu. Država ga je leta 2010 celo uvrstila na seznam nepremičnin za prodajo in ga ovrnednotila na 2,1 milijona evrov. Župan Arčon je lani imenoval skupino za pripravo programa za grad Rihemberk, ki program revitalizacije gradu predvideva v petih fazah. Popolnoma prenovljen grad naj bi postal širše prepoznaven kulturno-zgodovinski, izobraževalno-raziskovalni in gostinsko-turistični center, vpet pa naj bi bil tudi v povezovanje s sorodnimi projekti na italijanski strani meje.

Katja Munih

NOVA GORICA - Neskončna zgodba Varstveno delovnega centra

Občina ne bo prevzela investicije nase, župan se zavzema za gradnjo po fazah

Gradbišče VDC na Sedejevi ulici K.M.

Država, ki je pred kratkim objavila razpis za nadaljevanje izgradnje novogoriškega Varstveno-delovnega centra (VDC) v Novi Gorici, se je tik pred objavo razpisa za izbor izvajalca, ki bi nadaljeval prekinjena gradbena dela, umaknila. Gradbena jama v Novi Gorici še vedno sameva. Nesrečni zgodbi o izgradnji VDC-ja tako še ni videti srečnega konca.

Svojci, uporabniki in tudi stroka na izgradnjo nove enote VDC-ja v Novi Gorici čakajo že dve desetletji, v tem času pa se stiskajo v neprimernih razmerah. V sodobnih namensko grajenih prostorih bi morala ta enota združevati institucionalno varstvo v obliki bivalnih enot za 22 uporabnikov in vodenje, varstvo in za-

poslovanje pod posebnimi pogoji. Leta 2001 je bila gradnja že uvrščena v nacionalni program socialnega varstva do leta 2005, a je izpadla iz programa naložb. V letih 2007 in 2008 je bil denar zagotovljen, a vrnjen v proračun. Lani se je gradnja končno začela, potem pa je po kratkem času izvajalec del - Gradbeno podjetje Grosuplje - objavil stečaj. Da bi se gradnja 4-milijonske investicije vendarle začela, so novogoriški Socialni demokrati podali predlog, da se občina z ministrstvom skuša dogovoriti o tem, da gradnjo prevzame sama, država pa naj kasneje vrne svoj finančni delež investicije.

»Predlog SD-ja ni realen, je pa pozitiven predlog v smeri reševanja tega pro-

blema. Bolj realno se mi zdi, da gremo v gradnjo po fazah,« komentira župan Matej Arčon, ki naj bi v teh dneh izvedel za termin sestanka z ministrom, na katerem bi ta jasno povedal, ali investicijo načrtujejo v letu 2013 ali 2014. »Dogovoriti se moramo še o načinu razpisa in izvedbi investicije. Mi smo po pogodbi dolžni investicijo financirati v višini 40 odstotkov. Dogovoriti se moramo torej, ali lahko to fazno razdelimo, da bi iz te vsote mi vnaprej financirali objekt in ga pokrili do tretje gradbene faze, nato bi ga dokončala država. Investicija pa je dejansko v domeni ministrstva, nanje se tudi glasi gradbeno dovoljenje, kar je ključno,« poudarja župan. (km)

GORICA - Občina se vključuje v »rafal« razstav

De Finetti v izlozbi

Umetnikova dela, ki so razstavljena v Garibaldijevi ulici, pripadajo mestni upravi in so očem javnosti običajno prikrita

Tudi občina Gorica se pridružuje »rafalu« razstav, ki jih v različnih krajih Goriške istočasno posvečajo likovnemu umetniku Ginu De Finettiju. V ta namen so iz občinskih pisarn potegnili na dan štiri umetnikove slike (tri olja na platno, eno pa na les) ter jim dodali še plakat iz zasebne zbirke župana Ettoreja Romolija, ki je tudi sam med občudovalci De Finettijevega dela in med zbiratelji umetnikove zapuščine (v županski pisarni še najraje ima ravno De Finettija in pa Zorana Mušiča). Dela so položili na stojala in jih ponudili na ogled v izložbah občinske palače v Garibaldijevi ulici. Izložbe že nekaj časa uporabljajo kot ulično galerijo, dejavnost katere nameravajo ponovno zaginati. Galerija je kot nalašč za razstavljanje likovnih del, ki so last mestne uprave in ki krasijo stene pisarn in hodnikov, ker občinske palače niso muzeji ali razstavišča, pravi župan. Poleg tega bodo ulično galerijo še naprej dajali na razpolago krajevnih umetnikom, najraje mlajšim.

De Finettijeva dela v občinski lasti segajo v sredino tridesetih let minulega stoletja, na njih so umetniku priljubljeni motivi (konjički in prva svetovna vojna), eno izmed olj na konjsko temo pa je naslikano tako na prednji kot na zadnji strani.

De Finettiju priljubljeni konjski motiv

BUMBACA

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

AL PONTE, Ul. don Bosco 175, tel. 0481-32515.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V MOŠU

MORETTI, Ul. Olivers 70, tel. 0481-80270.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

S. NICOLO', Ul. I Maggio 92, tel. 0481-790338.

DEŽURNA LEKARNA V ŠTARANCANU
SAN PIETRO E PAOLO, Ul. Trieste 31, tel. 0481-481252.

Gledališče

ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu v organizaciji PD Štandrež: v nedeljo, 4. novembra, ob 17. uri »na slepo« (Gregar Čušin), nastopa Ta bolj Teatr KPD Josip Lavtižar iz Kranjske Gore; informacije po tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj). **GLEDALIŠKI FESTIVAL »GORIŠKI GRAD«** v Kulturnem domu v Gorici v soboto, 13. oktobra, ob 20.30 »Eh?... o le avventure di M. Ballon«, nastopa Yves Lebreton; rezervacije in predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italija 51 v Gorici.

V KULTURNEM DOMU V GORICI bo v sredo, 31. oktobra, ob 20.30 zadnja predstava letošnjega festivala komičnega gledališča »Komigo 2012«. Gre za svojevrstno »produkcijo Komigo« z naslov »Pravljice (za odrasle)«, na kateri bodo med drugimi nastopili goriški igralci Robert Cotič, Solange Degenhardt, Nadja Šuligoj. Poleg abonmentov Komigo bodo imel prost vstop tudi abonenti nove gledališke sezone SSG v Gorici, pri blagajni Kulturnega doma v Gorici (ul. Brass 20) pa bo potekala predprodaja vstopnic.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE IZ GORICE, Slovenska prosveta iz Trsta in Krščanska kulturna zveza iz Celovca v sodelovanju s Kulturnim centrom Lojze Bratuž v okviru Koroških kulturnih dnevov na Primorskem vabijo v torek, 30. oktobra, ob 9.30 in 10.45 v Kulturni Center Lojze Bratuž v Gorici na ogled Lutkovne predstave »Hruške gor, hruške dol«, polžkov abonma. Nastopa Lutkovna skupina KPD Šmihel.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 19.45 - 21.45 »L'era glaciale 4: continenti alla deriva«.

Dvorana 2: 17.40 - 20.00 - 22.00 »Ted«.

Dvorana 3: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Reality«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 19.45 - 21.45 »L'era glaciale 4: continenti alla deriva«.

Dvorana 2: 17.40 - 20.00 - 22.00 »Ted«.

Dvorana 3: 18.00 - 21.00 »L'era glaciale 4: continenti alla deriva« (digital 3D).

Dvorana 4: 17.30 - 20.10 - 22.10 »Un giorno speciale«.

Dvorana 5: 18.00 »Resident Evil: Retribution«; 20.00 - 22.15 »Reality«.

Razstave

V POKRAJINSKIH MUZEJIH v palači Attems-Petzenstein v Gorici bo v četrtek, 11. oktobra, ob 18. uri odprtje razstave z naslovom »120 x 120 Okno v svet Medana art«, ki ga je organiziralo kulturno združenje Ethos v sodelovanju z Alice Ginaldi. Razstavljena bodo dela iz zasebne zbirke Klinec. V okviru razstave bosta za otroke od 5. do 10. leta starosti ustvarjalni delavnici 14. in 28. oktobra ob 14.30 (prijava po tel. 349-3238503). V soboto, 20. oktobra, ob 17. uri se bo Alice Ginaldi pogovarjala z Vanjo Mervič in v nedeljo, 11. novembra, z Mariom Pallijem, sledila bosta vodena ogleda razstave; razstava bo na ogled do 11. novembra od torka do nedelje 10.00-17.00; informacije po tel. 0481-547541, musei@provincia.gorizia.it, www.provincia.gorizia.it.

V UMETNOSTNI GALERIJI ArtOpenSpace v Ul. Diaz 4 v Gorici bo danes, 10. oktobra, ob 18. uri odprtje razstave projektov za ovrednotenje ostalin na Brestovcu. Razstava, ki bo na ogled do 19. oktobra, bo predstavil arhitekt Diego Kuzmin.

Koncerti

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI bo danes, 10. oktobra, ob 20.15 koncert z naslovom »Pesmi Mediterana«. Pela bo Klarisa Jovanović, na klasično kitaro bo igral Luka Ropret; informacije po tel. 003865-3354013, www.kulturnidom-ng.si.

»**POMLADANSKA PARADA**« bo uprizorjena v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici v petek, 12. oktobra, ob 20.30. Opereto v dveh dejanjih avstrijskega skladatelja Roberta Stolza za soliste, igralce, baletke, otroški in mešani zbor, godbo ter orkester bo dirigiral Hilarij Lavrenčič, režiser je Jože Hrovat. Ponovitve bodo v soboto, 13. oktobra, ob 20.30, v četrtek, 18. oktobra, ob 20.30 in v nedeljo, 21. oktobra, ob 16.30. Predprodaja vstopnic pri blagajni Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici vsak dan med 8.30 in 12.30 ter med 17. in 19. uro (tel. 0481-531445, kcl.bratuz@libero.it).

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE IZ GORICE, Slovenska prosveta iz Trsta in Krščanska kulturna zveza iz Celovca v sodelovanju s Slovenskim centrom za glasbeno vzgojo Emil Komel iz Gorice v okviru Koroških kulturnih dnevov na Primorskem vabijo na Srečanje glasbenih šol v torek, 23. oktobra, ob 18. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE IZ GORICE, Slovenska prosveta iz Trsta in Krščanska kulturna zveza iz Celovca v sodelovanju s KD Sabotin iz Štmarja v okviru Koroških kulturnih dnevov na Primorskem vabijo na koncert z naslovom »Cerkvena glasba skozi stoletja« v petek, 26. oktobra, ob 20.30 v cerkvi Sv. Silvestra v Pevmi. Nastopajo MePZ PD Sele, Orkester GŠ Glasbena Promlad, Andrej Feinig - orgle.

Šolske vesti

DRUŠTVO UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE NOVA GORICA vabi k vpisu v krožke in delavnice izobraževalnega programa za študijsko leto 2012-13 v prostorih društva, Erjavčeva 4 v Novi Gorici danes, 10. oktobra, od 14. do 16. ure; več na www.unitring.si, unitring@volja.net.

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE GORICA sprejema vpise za akademsko leto 2012-2013 v večnamenskem sedežu v Ul. Baiaimonti 22 v Gorici ob ponedeljkih 9.30-11.30 in 16.00-18.00, ob sredah 16.00-18.00, ob torkih, četrtnih in petkih 9.30-11.30; po 19. oktobru se bodo vpisovanja nadaljevala na tajništvo. Otvoritvena slovesnost bo v petek, 19. oktobra, ob 17. uri v deželnem auditoriju v Ul. Roma v Gorici, lekcije bodo začele v ponedeljek, 22. oktobra.

Izleti

DRUŠTVO OLJKARJEV BRDA obvešča udeležence izleta v dolino Val di Non v petek, 12. oktobra, da bo avtobus odpeljal ob 4.20 izpred veletrgovine Eurospin v Novi Gorici (pri bencinskih črpalkah), peljal bo skozi Kojsko, Šmartno in bo na Dobrovem ob 4.50; na parkirišču sejmišča v Ul. Barca v Gorici bo ob 5.10 in nato pred cerkvijo v Štandrežu; organizatorji priporočajo točnost, informacije po tel. 0481-390688 (Saverij Rožič).

LETNIKI 1962 z goriške pokrajine prireajo 20. oktobra izlet na Brione; informacije in vpisovanje po tel. 333-6620170 (Bernarda), 320-4109538 (Rudi) in 339-7047196 (Boris).

DRUŽENJE OB KOSTANJU v organizaciji SPDG bo v nedeljo, 14. oktobra, pri Štekarjevih v Števerjanu od 12. ure do mraka, v jutranjih urah pa planinci prirejajo netekmovalno kolesarsko vožnjo (za gorske kolesarje) po Brdih in tudi družinski pohod. Prireditve bo ob vsakem vremenu. Zbirališče pri športni palači v Podgori ob 9.45, start ob 10. uri.

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA sporočajo postanke avtobusa za udeležence celodnevnega izleta z dne 20. oktobra v Brkine in Opattijo: ob 6.15 na avtobusni postaji v Gabrjah, ob 6.30 pri spomeniku v Jamljah, ob 6.40 pri spomeniku v Doberdobu, ob 6.45 pred picerijo Gambero v Selcah, ob 6.50 pred gostilno v Štivanu; informacije na tel. 380-4203829 (Miloš).

AŠKD KREMENJAK IN TURISTIČNO DRUŠTVO DREN prirejata 17. Kraški krožni pohod Sela na Krasu-Jamlje-Sela na Krasu, ki bo potekal v nedeljo, 21. oktobra. Vpisovanje se bo začelo ob 9. uri na prireditvenem prostoru v Selah na Krasu, start je predviden ob 10. uri. Ob 13. uri bo kosilo v Selah na Krasu, ob 14. uri pa se bodo začele družabne igre za prehodni pokal. Sledila bo zabava s plesom. Organizatorji opozarjajo, da je za udeležbo na pohodu obvezen veljavni osebni dokument, priporočajo pa tudi primerno obutev. V primeru slabega vremena pohod odpade.

Čestitke

V ponedeljek, 8. oktobra 2012, je Petra povila Mariu Korečiču malo LEILO. Z njimi se veselijo nona Daria, nono Martin ter sestra Michela.

Obvestila

DRUŠTVO TRŽIČ vabi od oktobra 2012 do marca 2013 v bralni krožek za odrasle člane, nečlane in simpatizerje: vsak četrtek bodo na sedežu društva prebirali in komentirali slovenske časopise in revije. Društvo bo poskrbelo tudi za dobro počutje članov: ponedeljek plavanje v bazenu, sredo telovadba, petek hoja; informacije po tel. 0481-474191.

KRUT obvešča, da bo od oktobra do decembra pisarna na Korzu Verdi, 54/int. v Gorici odprta ob četrtnih med 9. in 12. uro (tel. 0481-530927, krut-go@tiscali.it).

SPDG obvešča, da poteka redna tedenska vadba v okviru načrta rekreacijske telovadbe ob sredah med 19.30 in 20.30; informacije Aldo Bauzon.

VADBE V DOMU ANDREJA BUDALA V ŠTANDREŽU: pilates 1 (začetni): torek 19.00-20.00; pilates 2 (nadaljevalni): ponedeljek in četrtek 19.00-20.00; pilates senior (za starejše osebe) od 17. novembra: sredo 17.30-18.30; spinning: ponedeljek, sredo, petek 20.00-21.00, z 12. oktobrom ob petkih tudi 19.00-20.00; zumba: torek in četrtek 20.00-21.00, sredo 19.00-20.00; informacije in prijave: tel. 00386-70-820453 ali suzana.komel@gmail.com. Joga: sredo 20.30-22.00 (informacije in prijave: tel. 348-9260604 Alessandra). Vadba trebušnih plesov poteka ob torkih, 19.00-20.00 (informacije in prijave: tel. 340-3814478 Antonella).

AŠZ MLADOST vabi na občni zbor v petek, 12. oktobra, ob 17. uri v prvem in ob 18. uri v drugem sklicu v prostorih sedeža društva Jezero v Rimski ul. 26 v Doberdobu.

AŠKD KREMENJAK in mentorica Kristina Šinigoj vabita na plesne delavnice za starejše, tudi invalide, ter na sprostilne dejavnosti (ples, joga in razne druge vrste) za ženske srednjih let. Potekale bodo v večnamenskem centru v Jamljah; informacije in vpisovanje po tel. 338-6495722 (Martina) ali 338-5755060 (Bruna) popoldne ali zvečer do 20. oktobra.

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško prireja v soboto, 3. novembra, tradicionalno martinovanje in restavraciji Kapriol (Dol). Vpisujejo do zasedbe mest na avtobusu po tel. 0481-882183 (Dragica), 347-1042156 (Rozina F.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-884156 (Andrej F.).

Prireditve

ZSKD IN DRUŠTVO ALCI prirejata v soboto, 13. oktobra, delavnico družinskih postavitev s terapevtko Silvio Miclavce v KB Centru na Korzu Verdi 51 (3. nadstropje, Tumova dvorana) v Gorici od 15. ure do 18.30; prijave na gorica@zsk.org ali s SMS-jem na tel. 327-0340677.

PRAZNIK OBČINE MIREN-KOSTANJEVICA danes, 10. oktobra, ob 18. uri predavanje Marije Merljak »Hrana za dober spomin, za zdrave oči in dobro voljo« v Domu krajanov Negovan Nemec v Biljah; ob 20. uri gledališka predstava »Kobarid '38 - Kronika atentata« v izvedbi SSG Trst v Cerju (Pomnik braniteljem slovenske zemlje).

ČETRTRKOVA PREDAVANJA O VARNOSTI v prireditvi občine Sovodnje: 11. oktobra ob 20.30 »Kako preprečiti kraje, sleparije, rope, roparske prekrške«, 18. oktobra ob 20.30 »Kako se izogniti nezgodam na domu« in 25. oktobra ob 20. uri »Nasilje po spolu: psihološki vidiki in mogoči protiukrepi«. Srečanja bodo potekala v dvorani Zadržne banke v Sovodnju.

KC LOJZE BRATUŽ, DEKANIJA ŠTANDREŽ IN SKUPNOST DRUŽIN SONČNICA vabijo na predavanje msgr. Renata Podberšiča z naslovom »Verujem! Pravejši?« v Kulturnem centru Lojze Bratuž v četrtek, 11. oktobra, ob 20. uri.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVODAJALCEV IZ DOBERDOBA in goriško zdravstveno podjetje v sodelovanju z občino Doberdob prirejata

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Dušan Jelinčič

KOBARID '38

KRONIKA ATENTATA

režija: Jernej Kobal

v sredo, 10. oktobra ob 20.00

v dvorani spomenika

Braniteljem slovenske zemlje na Cerju

s sodelovanjem Društva TIGR Primorske in občine Miren-Kostanjevica

vstop prost

v četrtek, 11. oktobra, ob 20. uri v župnijski dvorani v Doberdobu predavanje zdravnikov goriškega zdravstvenega podjetja na temo »Preventiva rakastih obolenj na črevesju in dojkah«. Sodelovalci bodo anatom in patolog Antonio Colonna, kirurg Giuseppe Stacul ter odgovoren na oddelku za endoskopijo Alessandro Giurissa.

ŽENSKI ODBOR OO SDS AJDOVŠČINA IN MOHORJEVA ZALOŽBA CELOVEC vabita na pogovor z avtorjem in predstavitev knjige »Od Belce do Velikova ali Kako sem vzljudil bombo« Igorja Omerze v petek, 12. oktobra, ob 19. uri, v Domu krajanov Ajdovščina, Prešernova 26, Ajdovščina (vhod za trgovino Manufaktura).

JAMARSKI KLUB KRAŠKI KRTI prireja praznovanje ob 40-letnici ustanovitve v soboto, 13. oktobra, ob 11. ure dalje na sedežu kluba na Vrhu. Ob priložnosti bodo odprli razstavo o delovanju kluba; ob 13. uri bo kosilo in družabnost ob spremstvu dobre glasbe. Zaželjena je predhodna najava po tel. 338-6178688, 335-8291389, kraškikrti@googlegroups.com.

V KULTURNEM DOMU V GORICI bo v ponedeljek, 15. oktobra, ob 18. uri v sklopu niza »Srečanje z avtorji 2012« predstavitev knjige »La domenica delle scope e altre storie di confine« (Nedelja metel in druge zgodbe o meji). Gost večera bo avtor, Roberto Covaz.

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško vabi v petek, 19. oktobra, ob 17. uri v Kulturni dom v Gorici na slovesnost ob 30-letnici društvenega delovanja. V program sta vključena predstavitev razstave najvejših del društvenih likovnih umetnic in nastop pevskega zbora.

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško vabi člane in prijatelje na kulturno-pevsko prireditve »Starosta mali princ«, ki bo v nedeljo, 28. oktobra, ob 17. uri v Kulturnem domu v Novi Gorici (Bevkov trg 3) na pobudo Pokrajinske zveze DU (Nova Gorica) in Kruta v sodelovanju z upokojenskimi društvi. V dopoldanskem času je organiziran izlet z obiskom Goriških Brd. Ob 10. uri ob odhod z avtobusom izpred Rdeče hiše v Gorici. Ob 11. uri bo poklon žrtvam NOB pri spomeniku v Gonjačah, nato vodeni ogled vasi Šmartno. Po kosilu v gradu Dobrovo bo odhod v Novo Gorico na koncert. Na avtobusu je na razpolago 25 mest. Pohitite! Prijave za avtobus sprejemajo po tel. 0481-882183 (Dragica V.), 347-1042156 (Rozina F.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-884156 (Andrej F.).

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE IZ GORICE, Slovenska prosveta iz Trsta in Krščanska kulturna zveza iz Celovca v sodelovanju s krožkom Anton Gregorčič in Novim glasom v okviru Koroških kulturnih dnevov na Primorskem vabijo v ponedeljek, 29. oktobra, ob 19. uri v Kulturni center Lojze Bratuž v Gorici na okroglo mizo z naslovom »Različne ravni zastopanosti slovenske narodne manjšine v Avstriji in Italiji«. Sodelovali bodo predstavniki EL, SSK, NSKS, SSO, SJK in KZ.

Pogrebi

DANES V ŠTARANCANU: 11.00, Lucio Foschian (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi, sledila bo upepelitev.

MANGANELLI NAPOVEDAL NOVO NOGOMETNO AFERO

RIM - Šef policije Antonio Manganelli je napovedal, da na Apeninskem polotoku še ni konec nogometnih afer. »Na dan bodo kmalu prišli še drugi nečedni posli v zvezi s stavami in prirejanjem izidov,« je izjavil Manganelli, ki (še) ni razkril vpletenih.

Manganelli je marca letos že napovedal afero, ki je nato v javnost pricurrla maja. Sile javnega reda in tožilstvo raziskujejo na treh frontah: v Bariju, Neaplju in Cremoni.

riti prav vse za vrnitev v ligo NHL, a lastniki moštev se o tem z mano niso strinjali,« je dejal Hašek za češki dnevnik Sport.

KONČAL DOLGO KARIERO

PRAGA - Legendarni češki hokejski vratar Dominik Hašek, dvakratni zmagovalc Stanleyjevega pokala z Detroit Red Wings (2000, 2008) ter olimpijski prvak leta 1998 v Naganu, bo pri 47 letih končal kariero. Hašek je sprejel odločitev o koncu kariere po daljšem razmisleku, saj se je zadnje mesece pogajal še z dvema kluboma v ligi NHL, a se z nobenim ni mogel dogovoriti o nadaljevanju. »Pripravljen sem bil storiti prav vse za vrnitev v ligo NHL, a lastniki moštev se o tem z mano niso strinjali,« je dejal Hašek za češki dnevnik Sport.

RAGBI TUDI NA OLIMPIJSKEM STADIONU

jektov, na katerem je 17 stadionov, za tekmovanje pa jih bodo potrebovali med 10 in 12. Končni seznam bodo objavili naslednje leto.

LONDON - Med prizorišči naslednjega svetovnega prvenstva v ragbiju, ki ga bosta leta 2015 gostila Anglija in Wales, bo najverjetneje tudi olimpijski stadion v Londonu. Za zdaj so sicer objavili še širši seznam ob-

NAŠ POGOVOR - Tržaški Slovenec Massimo Raseni, agent poklicnih košarkarjev

Pozor, prihajajo Turki!

S sodniškim metom v športni dvorani moskovskega CSKA-ja se bo jutri začel najelitnejši evropski klubski pokal, evroliga. Lansko lovoriko bo branil grški Olympiacos.

Katere ekipe se bodo za evropsko klubsko lovoriko borile v majskem (10.-12. 5.) finalnem četverboju v Londonu?

»Pazimo se Turkov. V Turčiji se košarka razvija z naglimi koraki. Finančne krize ne poznajo in tam igrajo najboljši. Tudi španskih ekip ne smemo zanemariti ter moskovski CSKA, ki ga vodi Ettore Messina. Grških ne bi omenil, še posebej ker je Panathinaikos zapustil sloviti srbski trener Željko Obradović,« je napovedal tržaški Slovenec Massimo Raseni, ki služi kruh kot agent poklicnih košarkarjev.

Mednarodna klubska sezona se je začela s prijateljskimi dvoboji med evropskimi in moštvi ameriške NBA.

Videli smo dve povsem različni in-

Z lanskega evroligaškega dvoboja Siena - Union Olimpija

ANSA

bolj zanimiva tekma italijanske lige proti Cantuju kot evroligaški dvoboj z Olimpijo. Na prvi tekmi se zbere nad pet tisoč ljudi, proti Ljubljancem pa okrog dva tisoč. Zanimivo je, da se vse bolj polnijo športne dvorane v Nemčiji, kjer je košarka vse bolj priljubljen šport. Vsekakor petkove tekme niso dobra poteza. Bolje bi bilo, ko bi igrali sredi tedna. Košarkarska in nogometna publika sta dva čisto druga targeta ljudi.

Jan Grgič

1. KROG

SKUPINA A: jutri Fenerbahçe - Khimki, Cantù - Union Olimpija; v petek: Real Madrid - Panathinaikos

SKUPINA B: jutri Elan Chalon - Asseco Prokom, Malaga - Maccabi; v petek: Montepaschi Siena - Alba Berlin

SKUPINA C: jutri Žalgiris - Cedeviza Zagreb, Olympiacos - Caja Laboral; v petek: AJ Milano - Efes Istanbul

SKUPINA D: jutri CSKA Moskva - Lietovus Vilnius; v petek: Beşiktaş - Partizan, Barcelona - Bamberg

BARCOLANA 2012

Doslej 700 prijav, med njimi tudi olimpijci

Število prijavljenih jadrc ne iz dneva v dan veča. Do včeraj se je na Barcolano prijavilo že 700 jadrc, prijave pa bodo zbirali vse do sobote do 20. ure. Med udeleženci bo petič zapored tudi ekipa olimpij Stel-le olimpiche, ki je na svojo jadralniico letos privabila prvič tudi predstavnika moškega spola. To je Tržačana Luca Giustolisi, bronast vaterpolist v Atlanti. Na krovu bo ob pobudnicah Larissi Nevrierov in Giulii Pignolo še olimpijke, ki so nastopile v Londonu Giovanna Micol (jadralka, 5. na OI v Londonu v razredu 470), Noemi Batki (skoki v vodo) in Marta Zanetti (paraolimpijka, ki se ukvarja z jadranjem), pa še Chiara Calligaris, Myriam Cutolo, Elisabetta Marin, Ibolya Nagy, Gabriella Paruzzi, Alessandra Pietretti, Federica Salvà in smučarka Karen Putzer. Tudi letos bodo olimpijke podirle projekt organizacije Save the Children Every Onen, ki zbi-

ra sredstva za zmanjšanje smrtnosti otrok v manj razvitih državah.

Na Barcolani bo letos nastopila tudi pred tržaškim Velikim trgov 9. trofeja Fuorivento, na katerem bodo nastopale tudi osebe s posebnimi potrebami. Zmagovalc današnjih regat bo v nedeljo nastopil na Barcolani na 14-metrski jadrnici Wanderlust, na katerem bo tudi predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat in podpredsednik Igor Dolenc.

NOVOSTI Skoraj vse tekme ob petkih

Dvanajsta sezona evrolige pod okriljem Uleba je v marsičem prelomna. Ne samo za edinega slovenskega predstavnika, ki ima letos zadnjič zagotovljeno mesto med elito, nato si ga bo moral izboriti preko lige Aba, temveč tudi zaradi dejstva, da evroliga s prijateljskimi tekmami evropskih moštev s klubi iz lige NBA postaja globalno tekmovanje, ki je letos potegnilo hrabro potezo in večino terminov igranja tekem prestavilo na petek. Vodstvo evrolige se pač zaveda, da se košarka ne more meriti z gledanostjo evropskih nogometnih srečanj, ki so na sporedu od torika do četrta.

Union Olimpija bo vse domače tekme evrolige igrala ob petkih (tekme lige Aba ob ponedeljkih), tri od petih gostovanj pa v četrtek. Poleg Cantuja so v skupini A še Fenerbahçe Ülker, naslednji tekme Ljubljancem v Stožicah, Panathinaikos, Himki in Real Madrid. Predtekmovanje se bo končalo rekordno zgodaj, sredi decembra, v drugi del oziroma Top 16 pa se bodo uvrstile po štiri najboljše ekipe iz vsake skupine. Razigravanje bo potekalo na tri zmage, zaključni turnir najboljše četverice pa bo maja prihodnje leto v Londonu.

KOLESARSTVO Prva etapa Italijanu Vivianiju

PEKING - Italijan Elia Viviani je zmagovalc prve etape kolesarske dirke po Pekingu. V skupnem sprintu 117 kilometrov dolge etape po kitajski prestolnici je tekmovalc Liguigasa ugnal Britanca Andrewa Finna in Norvežana Edvalda Boassona Hagna ter prevzel tudi vodstvo v skupnem seštevku. Edini Slovenec na dirki, Grega Bole (Lampre ISD), je prišel v cilj z drugo skupino kolesarjev, ki je zaostala devet sekund na 98. mestu.

HOPMANOV POKAL - Prioriteti teniškega tekmovanja za Hopmanov pokal so končali prijave, prva nosilca turnirja, ki bo od 29. decembra do 5. januarja 2013 v Perthu, sta srbska igralca Novak Đoković in Ana Ivanović. Na 25. tekmovanju mešanih parov bo nastopilo več teniških zvezdnikov, med njimi tudi Američana Venus Williams in John Isner, ki sta druga nosilca. Srbija bo igrala v skupini s tretjo nosilko Italijo, peto nosilko Nemčijo in osmo nosilko Avstralijo, ameriška dvojica pa se bo najprej pomerila s četrto nosilko Španijo, šesto Južnoafriško republiko in sedmo Francijo, za katero bo igral tudi Jo-Wilfried Tsonga.

ZDA-EU - Košarkarji madridskega Reala nadaljujejo pripravljeno turnejo po ZDA. Po porazu proti Memphisu so tokrat gostovali v Kanadi pri Toronto Raptors in izgubili s 95:102. Košarkarji Montepaschi Siene so s 85:91 izgubili proti Cleveland Cavaliers.

DENARNA NAGRADA - Nemškimi nogometašem se v primeru uvrstitve na nogometno svetovno prvenstvo 2014 v Braziliji obeta premija do 200.000 evrov.

ATLETIKA - Primož Kozmus ima jasne cilje

Želi zlato

BRESTANICA - Primož Kozmus, slovenski rekorder v metu kladiva, je dejal, da bo na svetovno prvenstvo prihodnje leto v Moskvo odšel po zlato medaljo. To je zatrdil slovenski javnosti na Mokrinah, kjer je sklenil sezono, v kateri je v Londonu kot branilec naslova osvojil olimpijsko srebro. »V Moskvi bo 12. avgusta 2013 finale v metu kladiva. Moj cilj je vrh, zmaga. V prihodnji sezoni želim metati stalno prek 80 metrov in povezati vsaj pet tekem s takimi daljavami. Gledam pa že tudi naprej. Leta 2016 bodo v Rio de Janeiru olimpijske igre, kjer je cilj medalja in nova vrhunska uvrstitev,« je napovedal Kozmus. Povedal je, da je lažja poškodba, zaradi katere je predčasno zaključil lansko sezono, »zgodovina« in da se že intenzivno pripravlja za naslednjo.

Kozmus je imel v tej sezoni veliko težav s tehniko meta in je odpustil tudi trenerja Marjana Ogorevca. »Mislim, da bi mi lahko po tehnični plati pomagal le Vladimir Kevo, moj prvi trener. Sedaj sem sam svoj trener in tako bo tudi v pri-

hodnje. Moji ekipi, v kateri je tudi Primož Četrtič, se je pridružil nekdanji mnogobojec Rok Deržanič, ki se je vrnil s študija v ZDA. Moja ekipa je mlada, saj sem v njej kot atlet celo najstarejši. Zaupam jim. Deržanič je razvil tehniko aktivnega sproščanja, ki mi bo lahko pomagala, da bom metal kakšen meter ali dva več, kot bi sicer,« je pojasnil Kozmus.

Kozmus je odlični na SP že osvajal. Leto dni po pekinškem olimpijskem zlatu je leta 2009 v Berlinu premagal vso konkurenco, po 20-mesečni odsotnosti pa je lani v južnokorejskem Daeguju na SP osvojil bron. Po tem, ko se je iz Londona vrnil z odličjem, se je pred začetkom priprav povsem posvetil družini. To je osnoval med odmorom pred SP 2011, ko se je poročil z Majo in dobil hčerko Marijo Roso. Začel je stopati že tudi po poti, ki jo bo nadaljeval po koncu športne kariere. Ustanovil je svojo agencijo, v Brestanici ima svoj hostel, želi pa si, da bi v Senovem že prihodnje leto zrasel metalni atletski center z njegovim imenom. (STA)

MASSIMO RASENI

KROMA

terpretaciji tega športa. Skorajda dve različni športni panogi. V tem se popolnoma strinjam s Sergio Tavčarjem: v ligi NBA je vse osredotočeno na vlogo zvezdnika. Pomembno je le, da je tekma zgolj spektakel in temu so tudi prilagodili nekatera pravila. V glavnem igrajo ena proti ena. Obramb ni. Žal se tudi evropska košarka vse bolj amerikanizira, saj je vse bolj pomembna fizična forma. Tehnika je vse bolj zanemarjena. Žal dandanes lahko igra v A-ligi košarkar, ki je zgolj visok okrog dveh metrov in je dober atlet.

Italijani imajo letos v evroligi tri predstavnike: Cantù, Milano in Sieno. Katera ekipa ima največ možnosti, da se prebije vsaj v četrtfinale?

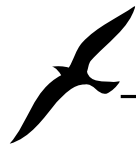
Mogoče nobena. Na papirju bi lahko Milano, ampak v moštvu nekaj šepa. Med košarkarji ni prave kemije. Cantù nima zasedbe, ki bi se lahko kosala z najboljšimi. Podobno tudi Siena, ki je razpolovila proračun in skoraj v celoti zamenjala igralski kader. Med lansko in letošnjo Sieno je velika razlika.

Kaj pa ljubljanska Olimpija?

V Ljubljani so naredili dobro potezo, ker so na klop poklicali trenerja Filipovskega. Največ kar lahko ciljajo, pa je uvrstitev v Top 16. Olimpija bi se morala vrniti k svojemu izvoru in postati katalinica slovenskih perspektivnih košarkarjev. Nekoč so ustvarjali igralce, ki so se nato izkazali tudi v ligi NBA. Zdaj žal tega ni več. Še dobro, da so angažirali mladega Prepeliča, ki je zelo obetaven igralec. Črna pika Olimpije so tudi finančni dolgovi, ki bremenijo klub.

Letošnja novost je, da bo evroliga na sporedu ob petkih. Organizator je to, da so ob sredah in četrtek tudi evropski nogometni pokali.

Šefi evrolige ciljajo, da bi ta pokal organizirali v stilu NBA-lige. V Evropi pa še ni mogoče, saj so posamezni klubi in predvsem navijači zelo navezani na domače prvenstvo. Za Milano je veliko

PADLA PRVA TRENERSKA GLAVA

Pri Zarji so se sporazumno odločili, da bodo zamenjali trenerja. Namesto Rajka Žežlja bo odslej vodil »rdeče« Mas-similiano Pocecco, ki je v zadnjih sezonah sedel na klopi Costalunge in San Giovannija. Za Žežlja so bili usodni slabi rezultati v uvodnih petih krogih (in sobotni poraz proti Bregu) v prvenstvu 2. amaterke lige, v katerem je Zarja z dvema točkama zadnja na lestvici. »Fantje se očitno niso oprijeli na Žežljev način igre. Z Rajkom smo se vse-kakor razšli sporazumno. Prepričan sem, da se bo Rajkov trud obrestoval v prihodnje, saj smo doslej dobro trenirali štirikrat tedensko,« je povedal športni vodja Zarje Robert Kalc. Zarja bo v nedeljo gostovala v Mossi. V taboru bazovskega društva pričakujejo ostro reakcijo fantov.

TUDI SOVODNJE

Poleg kriške Vesne, ki bo v soboto, v okviru promocijske lige, igrala v gosteh proti Terzu, bodo isti dan stopili na igrišče tudi nogometaši Sovodenj. Belo-modri bodo v 6. krogu 1. amaterske lige na domači zelenici gostili Gradese. Danes bodo na sporedu tekme osmine finala državnega amaterskega pokala, v katerem ni ekip naših društev. V ospredju bo goriško-tržaški dvoboj med gradiško ekipo ISM in tržaškim San Luigijem.

prej do novice**KOŠARKA** - Pogovor s trenerjem Kontovela Mariom Gerjevičem pred začetkom sezone

»Od play-offa ne bežimo«

Ta konec tedna se bo začelo tudi košarkarsko prvenstvo D-lige, v kateri igra Kontovel. Poletni meseci so v klubu prinesli kar nekaj novosti: novega trenerja Maria Gerjeviča, ki v projektu Jadran sodeluje že vrsto let, in nekaj pomembnih »odhodov«. Zaradi študijske izmenjave ne bo Petra Lisjaka, Pavel Križman bo igral pri Sokolu v promocijski ligi, Marko Švab in Emil Bukavec pa sta se odločila za vstop v trenerske vrste in se tako pridružila Jadranu oziroma Boru Radenski, s tem da bo Marko Švab, ki občasno trenira tudi z Jadranom, na razpolago trenerju Gerjeviču, ko bo prost.

V prvem krogu boste gostovali v Vidmu pri CBU-ju (ob 17.30). Ste na začetek prvenstva pripravljeni?

Mislím, da smo fizično dokaj dobro pripravljeni, tehnično-taktična priprava pa še ni najboljše. Kar nekaj težav smo imeli z uigravanjem ekipe in igranjem prijateljskih tekem, saj je bil kdo od nosilcev vedno odsoten. Nekateri zaradi študijskih razlogov, drugi zaradi treningov z Jadranom (nekateri trenirajo s člani Jadrana, op.a.), nekaj časa pa sem bil odsoten tudi jaz, ker sem vodil kemp v Postojni. Mislim pa, da bomo to nadoknadili med prvenstvom, tako da se bo naša igra stopnjevala iz kroga v krog.

Kako bi opisali ekipo?

Ekipo je izredno mlada in še neizkušena. Ostali smo brez Marka Švaba, Petra Lisjaka, Emila Bukavca in Pavla Križmana, Igor Vodopivec, ki bi rad še pomagal, pa si je poškodoval meniskus. Standardni nosilci so Zaccaria, Šušteršič in Paoletic, ostali pa rabijo še čas in izkušnje, da se dobro vključijo v ekipo.

Poleg tistih, ki so že lani sestavljali ekipo, koga ste še vpoklicali v D-ligo?

Med mladinci sta se nam pridružila Xavier Majovski in Erik Gregori, v potrebi pa pride še kdo po dogovoru s trenerji mlajših kategorij.

Bodo mladi dobili tudi priložnost igranja?

Če bodo trenirali, bodo gotovo tudi dobili priložnost. Nisem tak, ki bi izkoristil igralce samo za trening. Pri meni igrajo vsi. Če bodo uspešno opravljali zastavljene na-

Zgoraj: Trener Mario Gerjevič, ki bo letos treniral tudi mlade U13 in združeno ekipo Team 98; desno: Andrej Šušteršič

KROMA

loge, bodo igrali, sicer pa ne, dokler ne jih ne bodo znali opravljati.

Kakšno igro boste predvajali?

Agresivno, močno bomo pritiskali v obrambi, predvajali pa bomo čim več protinapadov.

Glede na to, da je ekipa zelo mlada ekipa, ste morda vpeljali strožji režim treningov?

Treniramo trikrat tedensko, dodali pa smo še trening z utežmi, ki ga imamo v mali dvorani na Kontovelu. To pa zato, ker drugih telovadnic nimamo na razpolago.

Omenili ste odsotnost nekaterih igralcev, ki so bili lani nosilci igre. Bo njihova odsotnost občutena?

Prvenstvo bo pokazalo, ali smo izgu-

bili veliko ali relativno malo. V vsakem primeru smo brez njih nekaj izgubili. Od nas pa bo odvisno, koliko bomo znali to pomanjkanje nadomestiti in odigrati še boljše kot prej. Vsak igralec bo moral sicer dati toliko več od sebe in upam, da se njihova odsotnost ne bo poznala.

Se bo po študijski izmenjavi Lisjak vrnil?

Da, se bo vrnil, vendar ne vem, ali bo pripravljen za nastopanje.

Ko ste prevzeli funkcijo, ste napovedali play-off. Ali po prvem mesecu priprav ostajajo cilji enaki?

Seveda. Cilj je play-off in čim boljše predstave. Od tega ne bežimo.

Veronika Sossa

KONTOVEL 2012/13

Roby Paoletic	1981	185	bek
Andrej Šušteršič	1987	191	kriilo
Tadjan Škerl	1993	179	play
Ilija Bufon	1989	180	play
Marko Gantar	1990	180	play
Erik Hrovatin	1991	189	bek/kriilo
Luca Starc	1990	187	bek
Gregor Regent	1991	192	kri/cen
Danijel Zaccaria	1989	196	kri/cen
Jan Zaccaria	1992	195	kriilo
Niko Daneu	1994	195	kriilo
Peter Lisjak	1989	192	kriilo
Marko Švab	1983	185	bek
Xavier Majovski	1994	190	kri/cen
Erik Gregori	1994	182	bek

Trener: Mario Gerjevič**Pomožni trener:** Danijel Šušteršič

22 let je srednja starost letošnje postave Kontovela, torej je leto mlajša od lanske ekipe. Srednja višina pa je ostala nespremenjena: 187 centimetrov.

Zmaga Teama 98

Team 98, združena ekipa Pallacanestro Trieste in Jadrana, je prejšnji konec tedna nastopila na prvem memorialu v spomin na Stefana Scarpellinija za košarkarje Under 15 in premočno premagala vse nasprotnike. V polfinalu je bila združena ekipa boljše od Ardit (72:32), v finalu pa je premagala CBU z 92:31. Nosilci ekipe so bili jadrancvi Samuel Zidarič, Simon Cettolo in Aleksander Daneu.

ODBOJKA - C-liga

Slogaši so se dobro upirali

Fincantieri - Sloga Tabor 3:1 (26:28, 25:13, 25:17, 25:15)

Sloga Tabor: Cettolo 4, Kante 6, Sosič 7, Taučer 6, Trento 3, Žerjal 7, Rauber (libero 1), Fiorelli (libero 2), Antonini 3, Guštin 2, Iozza 0, Milič 1, Trento 0. Trener: Ivan Peterlin.

V drugem krogu predtekmovalne skupine so se včeraj slogaši pomerili z ekipo, ki bo verjetno v prvenstvu precej boljše kot lani, saj se je Fincantieri letos okrepil z igralci, ki so lani nastopali pri drugih društvih. Med drugimi so to Ferfaglia (lani Val), slogaš Rožac ter Nigido in Fermo (lani Sloga Tabor). Slogaši so bili torej pred težko nalogo, za nameček so še nastopili brez Matjaža Romana, vendar so se kljub temu dobro odrezali, ponovili svojo dobro igro iz prvega kola, tako da je bil trener Peterlin z njihovim nastopom kar zadovoljen.

Še najboljše so se odrezali v prvem setu. Fincantieri je vodil z 18:11, ko so slogaši odločno reagirali, izenačili, nato pa bili v borbi za vsako točko na koncu boljši. V preostalih treh nizih je Fincantieri uveljavil svojo objektivno boljše tehnično pripravljenost, vendar slogaši, kljub veliki razliki v točkah, niso razočarali.

Danes zvečer v gosteh**Olympia in Soča Val ZBDS**

V 2. krogu skupine B bosta nocoj igrali Olympia in združena ekipa Soča Val ZBDS. Olympia bo ob 20.30 igrala v Casarsi, Soča Val pa ob enakem času v Buii. Jutri bo Val Soča Imsa ob 21.00 v Štandrežu gostil VBU.

Obvestila

AŠZ MLADOST vabi na občni zbor v petek, 12. oktobra, ob 17. uri v prvem in ob 18. uri v drugem sklicu v prostorih društva Jezero v Rimski ul. 26 v Doberdobu.

NAMIZNI TENIS - ŠK Kras v nižjih ligah

Vsi še niso v pravi formi

V B-ligi sta Sonja Doljak in Katarina Milič dvakrat zmagali in enkrat izgubili - Slabši izkupiček C-ligašev

Poleg A2-lige so se minuli konec tedna začele tudi ostale namiznoteniške lige in zaposlile za mizo kar precej pingpongašev ŠK Kras. B-ligašici Sonja Doljak in Katarina Milič sta svojo prvenstveno pot začele v Trevisu in se od tam vrnili z dvema zmagama, okusili pa sta tudi poraz. Slednjega sta doživeli proti glavnim favoritinjam skupine, to je proti ekipi iz Settima. Nasprotnicam sta odvzeli točko v igri dvojic. Boljše jima je šlo proti ekipama Mortise in Sarmeola, ko sta dvakrat zmagali z rezultatom 3:2. Sonja Doljak je vsakič prispevala s točkama, proti Sarmeoli pa je bila odločilna mlada Katarina Milič. Na 2:2 se je znašla v zahtevnem položaju, v katerem je rezultata njenega dvoboja odločal o zmagi oziroma porazu Krasa. Pozitivno je odreagirala in pripomogla k zmagi ekipe. Na splošno je ocena prikazane igre dobra, Katarina pa mora še nabrati potrebne izkušnje.

V moški C2-ligi je rezultat 5:0 za Udine 2000 prehud (le dva dobljena seta) in nerealen, res pa je tudi, da so krasovci še daleč od forme,

Katarina Milič

KROMA

manjkajo jim treningi za zanesljivejšo izvajanje udarcev in večjo samozavest. Nasprotniki iz Vidma pa so igrali zagrizeno, malo so grešili, tako da jim Bole, Giorgi in Rotella niso bili kos. Manjkal je sicer Tom Fabiani, ki se bo ekipi pridružil kasneje.

C-ligašice Monika Mosetti, Giada Sardo, Martina Bresciani in Johana Milič so v Guminu odigrale dve tekmi in obe izgubili z rezultatom 4:1. Obe točki je prispevala veteranka Mosettijeva, ki pa je s prikazano igro svojih mladih soigralcev zadovoljna. Nudile so dober odpor, z rednim treniranjem pa lahko dosežejo še boljše tehnično raven in posledično boljše rezultate.

V D1-ligi Kras razpolaga z dvema ekipama. Krasu A je tokrat priskočila na pomoč bivša A-ligašica Eva Carli in s tremi zmagami bistveno pripomogla h končni zmagi proti ekipi CUS Udine (5:4). Tudi Sandro Ridolfi in Ettore Malorgio sta prispevala vsak po eno točko, predvsem pa sta proti solidnim Videmčanom pokazala lepo igro. Zmago jeokusila tudi ekipa Krasa B, ki je s 5:2 povsem zasluženostrla odpor ekipe Udine 2000. Tom Fabiani je tokrat zaigral v tej ligi, prispeval je tri zmage, točki Roberta Miliča in Livia Tagliapietre pa sta bili bistveni pri vknjiženju končne zmage. (R)

NOGOMET - Mladinska prvenstva

Povprečni nastopi in negativen izkupiček

Trije porazi in točka. Izkupiček mladinskih ekip naših društev v pokrajinskih prvenstvih naraščajnikov in najmlajših je bil konec tedna negativen. Točko so si izborili le najmlajši Juventine. »V primerjavi s prvo tekmo smo pokazali lep napredek. Fantje so se potrudili,« jih je pohvalil trener Dorian Buccioli. Praznih rok so ostali nogometaši združene ekipe Krasa in Sovodenj. Varovanci trenerja Andreja Pahorja so izgubili proti Trieste Calcio, ki pa ni vključen v uradno lestvico, saj igra v pokrajinskem prvenstvu z ekipo B. A ekipa igra namreč v deželnem prvenstvu. Manj sreče so imeli igralci Sovodenj, ki so proti Fiumicellu zgrešili številne priložnosti za gol. »Ob odsotnosti poškodovanega Čavdka je dobro vodil organizacijo igre v fazi napada Janez Petejan. Nasploh smo si priigrali nekaj priložnosti, iz katerih je bilo težje zgrešiti, kot pa zadeti. V 31. minuti ključni trenutek tekme: Dimitri Petejan je stresel okvir gostujočih vrat, sledil je eden izmed dveh napadov gostov in gol,« je potek tekme orisal trener Luka Cijan. Precej slabo pa so igrali naraščajniki Juventine, ki so zasluženost izgubili proti Azzurri.

NARAŠČAJNIKI**Juventina - Azzurra Premariacco 2:4 (0:2)**

Strelca za Juventino: Forchiassin in Beltramini.

Juventina: Ferro, De Fornasari, Visintin, Barbiero, Clancis, Puljič (Cadeddu), Beltramini, Antonini, Tomadin, De Santis, Forchiassin; Barone, Falanga. Trener: Ledri.

NAJMLAJŠI**Kras Repen - Trieste Calcio 2:3**

Strelca za Kras: Miro, Feritoia.

Kras: Gregori, Segulin, Nabergoj, Ghersinich, Suppani, Caldarola, Miro, Milošević, Kocman, Feritoia, Lisjak, Toscan, Carlassara, Smotlak. Trener: Pahor.

Sovodnje - Fiumicello 2004 0:1 (0:1)

Sovodnje: Pahor, D. Pavletič, Frandolič, Piva, N. Pavletič, Vettorello (Faganel), D. Petejan (Soban), Trevisan (Bacicchi), Gergolet (Tomšič), J. Petejan, Lakovič. Trener: Cijan.

Pieris - Juventina 1:1 (1:0)

Strelec: Antonini iz 11-m

Juventina: Barone, Lutman (Mosetti), Falcone, Impastato, Tonani, Komjanc, Antonini, Marchesini, Malic, Di Michele, Liberti. Trener: Buccioli.

Utrinki s potepa po ameriških mestih

Bojan
Brezigar

Da, tudi to je hiša bogatih ali najmanj dobro stoječih ljudi. Le da je povsem drugačna od hiše, v kateri je živel Margaret Mitchell. Stoji namreč na drugem koncu Atlante, v »črnem« predelu mesta, tam, kjer je bilo življenje drugačno, kjer je bilo revnejše, predvsem pa brez pravic, ki so jih uživali državljani na drugem koncu.

Kako neverjetno zveni vse to. Če človek pomisli, da je državljanska vojna sredi 19. stoletja potekala prav za osvoboditev temnopoltega prebivalstva suženjstva, se lahko zamisli, ko ugotovi da je bilo sto let kasneje prebivalstvo še vedno razdeljeno na dva dela. Do točke, kot smo videli, da temnopolta filmska igralka ni smela v kinodvorano v »beli« del mesta, kjer so predvajali film, za katerega je prejela oskarja.

Tukaj je vse drugače. Ta del mesta je zaščiten, hiše so stare, lesene, nekatere prepelele, revščino dihaš v zraku, čeprav več, da gre za nekakšno relikvijo, da je to, kar vidiš, tako, ker je bilo odločeno, da mora tako tudi ostati. Zaradi spomina. Nanj.

Martin Luther King Jr. se je rodil v tej hiši. Pridigar, voditelj gibanja za osvoboditev temnopoltega prebivalstva Združenih držav Amerike, se je rodil v Atlanti, seveda v predelu, kjer so bili vsi prebivalci temnopolti in kjer je bila cerkev, v kateri je pridigal njegov oče, majhna, lesena, skromna po zunanosti in notranosti. Še danes stoji, ta cerkev, na območju, ki je nekakšen velik spominski park na Martina Luthra Kinga in na njegov boj za človekove pravice, zgodovinski boj, če pomislimo, koliko let je minilo, preden je ta boj privedel 31 temnopolte Američane do enakopravnosti, celo do Bele hiše.

Tudi tu je obisk voden, le da tu ni nobene gospodične srednjih let in nobene nadebudne mladenke, ki bi razlagala zgodovino, ampak starejši ranger, čuvaj narodnih parkov (kamor sodijo tudi zvezni muzeji), seveda temnopolt, ki s skrbnim očesom nadzoruje obiskovalce, jih vodi po hiši in razlaga vsako sobo posebej. Učiteljsko, skoraj osorno, vendar z vidnim občutkom spoštovanja. Pred leti je kot mladenič poslušal Martina Luthra Kinga, bil je eden izmed tisočev mladih, ki so mu idejno sledili, odhajali na zborovanja, na pohode, poslušali njegove govore. Nekaj otožnega je v njegovih besedah, na njegovem obrazu ni nasmeška, spominja me na paznika, ki nas je v Južni Afriki vodil na Robben Island, otok, na katerem je bil zaprt Nelson Mandela, le da je bil oni bolj samozavesten, ta pa je zelo spoštljiv, kot da bi bili mi, »beli« obiskovalci še vedno potomci tistih, ki so kratili pravice in do katerih je bila spoštljivost obvezna, če niso hoteli tvegati hudih posledic, morda življenja. Res, ko se v človeka zasidra strah, ga ne moreš več izkoreniniti.

In tako hodimo, v popolni tišini, iz sobe v sobo, kot bi bili v svetišču, ki bi ga glas lahko oskrnil. Pa saj bi ga, kajti to je verjetno res eden najsvetjših krajev te države.

V Atlanti je spomin na Martina Luthra Kinga osredotočen na ta mestni predel. Tukaj je njegova rojstna hiša, tukaj je pridigal njegov oče, ki je bil tudi pridigar, tukaj je mavzolej, v katerem je pokopan in tukaj je spominski park, muzej boja temnopoltih Američanov za enakopravnost.

Mavzolej je velik, zagotovo nekoliko kičast, sredi velikega vodnjaka z vodometi je be-

Zgodba o človeku, ki je sanjal, da bodo nekoč sinovi sužnjev in gospodarjev sedeli za isto mizo

Na slikah: Pod naslovom čuvaj in vodič rojstne hiše Martina Luthra Kinga. Spodaj od leve rojstna hiša, grobnica in maketa tramvaja, kjer so bili ločeni od temnopoltih

28. avgusta 1963 se je zgodil pohod na Washington. Nepregledna množica temnopoltih Američanov se je zbrala v prestolnici in njihovi voditelji so spregovorili. Postavili so vrsto zahtev: konec rasne segregacije v javnih šolah, ustrezna zakonodaja o državljskih pravicah s prepovedjo diskriminacije pri zaposlovanju, zaščita delavcev pred nasiljem policije, minimalna plača 2 dolarjev za uro dela, Zbralo se je 250.000 ljudi in tu je Martin Luther King spregovoril množici, besede, ki so šle v zgodovino: »I have a dream,« sanjam, da so vsi ljudje enaki, da bodo sinovi nekdanih sužnjev in nekdanih gospodarjev sedeli za isto mizo, da bi država Mississippi postala oaza svobode in pravičnosti, da bi nekega dne mojih štirih otrok ne bi sodili po njihovi barvi kože, ampak po tem, kar dejansko so. In še...

Kako zvenijo te besede! In kako so v njih še vedno številne sanje!

Govor, ki je naslednjega leta Martinu Luthru Kingu prinesel Nobelovo nagrado za mir. Nobelovi nagradenci so bili pogosto izziv. Izziv oblastem, izziv velikim. Ni res, +kot trdijo nekateri, da so bile te nagrade vedno enosmerne, vedno v prid razvitega sveta, proti diktaturam nerazvitih, proti totalitarizmu. Martin Luther King je bil najmlajši prejemnik Nobelove nagrade za mir in to je bil izziv najbolj razvitemu delu sveta, izziv Ameriki, ki je v tistih letih obvladovala svet, ki je z vietnamsko vojno uveljavljala svojo hegemonijo.

Da, kje sem ostal. Seveda pri mavzoleju. Onstran ceste je še spominski park, muzej boja proti rasni segregaciji. Tu je vrsta napisov, tu je rekonstrukcija celice, v kateri je bil zaprt Martin Luther King, tu je maketa tramvaja, na katerem so bili beli ločeni od temnopoltih, tu je zgodba nekega časa, ki naj bi bil zelo oddaljen, pa je vendar zelo blizu. Komaj pol stoletja nas loči od tistih dni.

Tu je tudi zgodba o Rosi Parks, ženski, ki so jo aretirali 1. decembra 1955, ker v Montgomeryju na avtobusu ni hotela odstopiti sedeža belemu moškemu, ki je to od nje zahteval. Tudi tu se je King oprijel nenasilne taktike. Temnopolti so bojkotirali avtobusno podjetje, pešali so tudi več ur v službo, ampak na avtobusih jih ni bilo več. Bojkot je trajal več kot celo leto, natanko 385 dni. Tu se je Kingova politična pot začela, zaradi tega bojkota je bil aretiran, pred njegovo hišo so postavili bombo. Ampak ne on niti nihče od njegovih ni reagiral z nasiljem.

Ena tolikih zgodb o boju temnopoltih Američanov za njihove pravice.

To in še veliko drugega je v Atlanti, v tem majhnem prostoru spomina na Martina Luthra Kinga. Tukaj ni svetovnih znamenitosti, ni velikih palač, ni kristalnih ogledal in ni zlatih štukatur. Je samo spomin na enega največjih borcev za svobodo, kar jih premore novejša zgodovina, Morda največjega poleg Gandhija. Tukaj dihaš voljo po svobodi.

V muzeju se razigrano podi otročad. Šola je to, majhni so, kakih 8 ali 7 let bi jim človek pripisal. Vsi so temnopolti. Naključje? Morda, morda pa tudi ne. Problemi še niso popolnoma odpisani.

V Atlanti sem bil samo dva dni. En dan sem preživel tukaj. S težavo sem se ločil od tega posvečenega kraja.

la grobnica, v kateri sta pokopana Martin Luther King in njegova žena Coretta. Lepo, impozantno, vendar preveč ameriško. Disneylandsko, bi rekel človek, če se ne bi bal, da bo s tem padel v nespoštljivost. Nobenega dvoma ni, da si Martin Luther King zasluži ugledno grobnico, vendar na tem dolgem dvorišču, ki ga obdaja belo stebrišče in sredi katerega je vodnjak in sredi vodnjaka grobnica, vse to izpade v tako močnem nasprotju s tisto hišo, ki stoji

samo streljaj daleč in ki je izraz velike skromnosti, vendar prav tako velikega dostojanstva.

In potem je tu kraj spomina, zbirka fotografij in osebnih dokumentov Martina Luthra Kinga, njegovega dela vse do njegovega umora v Memphisu 4. aprila 1968. Tu je kar nekaj portretov, ki ga primerjajo z Gandhijem, dejansko je primerjava na mestu, saj je bil Kingov boj zelo podoben Gandhijevemu: miroljuben, nenasilen, ampak odločen.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Risanka Pimpa – Zlomljena pipa
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina caffè **6.30** Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **12.00** Igra: La prova del cuoco (v. A. Clerici) **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Aktualno: Verdetto finale (v. V. Maya) **15.15** Aktualno: La vita in diretta (v. M. Venier, M. Liorini) **17.00** Dnevnik **18.50** Kviz: L'eredità (v. C. Conti) **20.00** Dnevnik **20.30** Igra: Affari tuoi (v. M. Giusti) **21.10** Nan.: Sposami **23.15** Dnevnik – Kratke vesti **23.20** Aktualno: Porta a porta (v. B. Vespa)

Rai Due

6.40 Odd. za otroke: Cartoon Flakes **8.15** Nan.: Il nostro amico Charly **9.00** 17.00 Nan.: Dance! - La forza della passione **9.40** Nan.: Sabrina, vita da strega **10.00** Aktualno: Tg2 Insieme **11.00** Variete: I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Aktualno: Parliamone in famiglia **16.15** Nan.: La signora del West **17.45** Dnevnik in športne vesti **18.45** Nan.: Senza traccia **19.35** Nan.: Squadra Speciale Cobra 11 **20.30** Dnevnik **21.05** Nan.: Once upon a time **22.40** Show: Pechino Esperesso **23.30** Dnevnik

23.45 Film: Ombre dal passato (horor, ZDA, '08)

Rai Tre

6.00 Rai News Morning News **7.00** Aktualno: Tgr Buongiorno Italia **7.30** Aktualno: Tgr Buongiorno Regione **8.00** Aktualno: Agorà **10.00** Rubrika: Spaziolibero **10.10** Rubrika: La storia siamo noi **11.00** Rubrika: Codice a barre **12.45** Rubrika: Le storie – Diario italiano **13.10** Nad.: La strada per la felicità **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.50** Aktualno: Tgr Leonardo, sledi Tgr Piazza Affari **15.10** Nan.: La casa nella prateria **16.00** Rubrika: Cose dell'altro Geo **17.40** Dok.: Geo & Geo **19.00** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.10** Comiche all'italiana **20.35** Nan.: Un posto al sole **21.05** Aktualno: Chi l'ha visto? (v. F. Sciarelli) **23.10** Aktualno: Volo in diretta (v. F. Volo)

Rete 4

6.50 Nan.: Magnum P.I. **7.45** Nan.: Pacific Blue **8.40** Nan.: Hunter **9.50** Nan.: Carabinieri 6 **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik **12.00** Nan.: Un detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.05** Dnevnik **14.45** Aktualno: Lo sportello di Forum **15.30** Nan.: Hamburg Distretto 21 **16.35** Film: Le ali della aquile (biogr., ZDA, '57, i. J. Wayne) **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nan.: Walker Texas Ranger **21.10** Film: Invictus – L'invincibile (biogr., ZDA, '09, r. C. Eastwood, i. M. Damon, M. Freeman)

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Prometne informacije, vremenska napoved, borza

in denar **8.00** Dnevnik **8.40** La telefonata di Belpietro **8.50** Aktualno: Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum (v. R. Dalla Chiesa) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nan.: CentoVetrine **14.45** Show: Uomini e donne **16.20** Aktualno: Pomeriggio Cinque **18.50** Kviz: Avanti un altro! (v. P. Bonolis) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'insolvenza (v. E. Greggio, M. Hunziker) **21.10** Nan.: RIS Roma 3 – Delitti imperfetti **23.40** Nan.: Cerchi nell'acqua

Italia 1

6.40 Risanke **8.45** Kviz: Transformat (v. E. Papi) **9.30** Nan.: E.R. Medici in prima linea

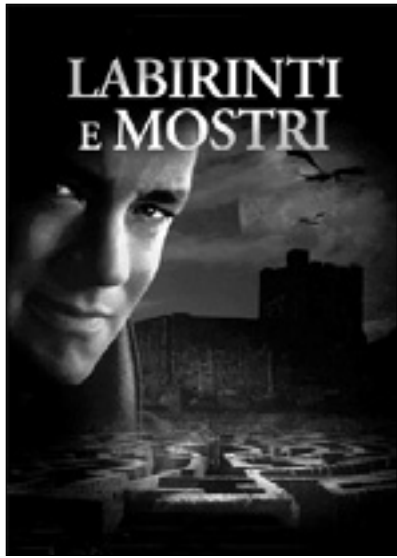
10.35 Nan.: Gray's Anatomy **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Risanke: Futurama **14.10** Risanke: Simpsonovi **14.35** Risanke: Dragon Ball GT **15.00** Nan.: Fringe **16.00** Nan.: Smallville **16.50** Nan.: Merlin **17.45** Resničnostni show: La scimmia **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.20** Nan.: CSI – Scena del crimine **21.10** Show: Colorado (v. B. Rodriguez, P. Ruffini) **23.45** Show: Zelig Off (v. K. Follesa, D. Paniate)

La 7

7.00 Aktualno: Omnibus **9.45** Aktualno: Coffee Break **11.00** Rubrika: L'aria che tira **12.20** Rubrika: Ti ci porto io... in cucina con Vissani **12.30** 18.20 Rubrika: I menù di Benedetta **13.30** Dnevnik **14.05** Aktualno: Cristina Parodi Live **15.55** Nan.: Il commissario Cordier **17.45** Aktualno: Cristina Parodi Cover **19.15** Show: G' Day **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: Otto e mezzo **21.10** Show: Se stasera sono qui **23.05** Resničnostni show: Non ditelo alla sposa! **0.05** Aktualno: Omnibus Notte

Tele 4

7.00 Deželni dnevnik **7.30** 11.00 Dok.: Luoghi magici **8.00** 15.30 Dok.: Piccola grande Italia **8.30** Deželni dnevnik **11.30** Film: Totò al giro d'Italia (kom., It., '48) **13.00** 20.25 Dnevnik Agenparl **13.05** Angoli rustici **13.20** Paesaggio di... vini **13.30** Dnevnik **14.00** Dok.: Borgo Italia **16.00** Rubrika: Epoca... che storia **16.33** Dnevnik **17.00** Risanke **19.00** Rubrika: In contatto... con la Trieste Trasporti **19.30** Dnevnik **19.55** Rotocalco Adnkronos **20.15** Aktualno: Italia Economia e Prometeo **20.30** Deželni dnevnik **20.55** Film: Sotto il sole di Roma (dram., It., '48) **22.30** Aktualno: Musa Tv **22.45** Aktualno: Salus Tv **23.02** Nočni deželni dnevnik

23.30 Film: Labirinti e mostri (fant., ZDA, '82, i. T. Hanks)

Slovenija 1

6.05 Kultura (pon.) **6.15** Odmevi (pon.) **7.00** Dobro jutro **10.10** Igr.-lutr. nan.: Bine (pon.) **10.35** Pravljica: Zlati prah (pon.) **10.40** Pravljice iz mavrice **10.55** Poučna odd.: Zlatko Zakladko **11.15** Kratki igr. film: Reem je sama **11.30** Nan.: Podstrešje **12.00** Poročila **12.05** Dok. film: Nacisti v Argentini (pon.) **13.00** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **13.30** Tedenik (pon.) **14.25** Globus (pon.) **15.00** Poročila **15.10** Mostovi – Hidak (pon.) **15.40** 18.35 Risanke **16.00** Kviz: Male sive celice (pon.) **17.00** Novice, športne vesti in vremenska napoved **17.20** Evrovizijski Tv laboratorij **17.20** Odd.: Bojna napoved **17.55** Odd.: Nogomet je umetnost **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.30** Slovenska kronika **19.45** Vremenska napoved in športne vesti **20.05** Film tedna: Lepa hvala, prosim še (kom., ZDA, '10) **22.00** Odmevi, šport in vremenska napoved **23.05** Prava ideja! **23.40** Koncert

Slovenija 2

7.00 Otroški program: OP! **8.05** Otroški infokanal **8.50** Zabavni infokanal **11.25** Dobro jutro (pon.) **14.05** Evrovizijski Tv laboratorij **14.10** Odd.: Dan v življenju (pon.) **14.40** Odd.: Res ali kaj (pon.) **14.15** Čez planke – Bosna in Hercegovina (pon.) **16.20** O živalih in ljudeh (pon.) **16.45** Na vrtu (pon.) **17.10** Črno-beli časi (pon.) **17.25** Mostovi – Hidak **18.00** Glasnik **18.25** Evropski magazin **18.40** Maribor 2012 **18.55** Dok. film: Polne vreče zgodb **19.50** Žrebanje lota **20.00** Športni izziv **20.30** Odd. o modi: Bleščica **21.00** Potegnem črto - Praznovanje 40. obletnice Avditorija Portorož **22.30** Festival slovenskega šansona 2011

Slovenija 3

6.00 9.00, 19.55, 21.55 Sporočamo **6.05** Tv Maribor **6.35** 0.05 Primorska kronika **7.35** 9.35, 20.00, 23.00 Aktualno **8.00** 8.30, 9.30, 12.00, 15.30, 17.25 Poročila **8.10** Žarišče **8.25** Beseda volilcev **8.55** 11.10, 17.50, 19.30, 21.45, 23.20 Kronika **9.40** 19.40 Slovenska kronika **10.40** Slovenija in Evropa **13.30** Prvi dnevnik **15.15** Utrip **16.35** Na tretjem... **19.00** Dnevnik **19.25** Beseda volilcev **21.30** Žarišče **23.25** Odmevi

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** Aktualno: Meridiani **15.30** Vas tedna **16.00** Biker Explorer **16.30** Glasb. odd.: Boben **17.25** Vsedanes - Vzgoja in izobraževanje **18.00** Na obisku **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.15, 0.15 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Risanke **20.00** Slovenski magazin **20.30** Dok. odd.: City Folk **21.00** Folkest 2010 **22.30** Potopisi **23.00** Artevisione - pripravila Laura Vianello **23.30** Effe's Inferno

Tv Primorka

8.00 Dnevnik, vremenska napoved in Kultura **8.35** Tv prodajno okno **8.45** Pravljica **9.00** Novice **9.05** 18.30 Naš čas **10.00-16.00** Novice in Videostrani **12.05** Vedeževanje z Magdaleno **17.00** Tv prodajno okno **17.30** Brez panike **18.00** Žogarija v Beogradu **19.30** Dnevnik, vremenska napoved in Kultura **20.00** Teden univerze v Novi Gorici **21.00** Modro **21.30** Dnevnik, vremenska napoved in Kultura **22.00** Glasbeni večer, sledi Tv prodajno okno in Videostrani

Pop TV

6.55 Risane in otr. Serije **8.00** 14.35 Nan.: Peklenske mačke **8.50** Misli zdravo **8.55** 10.05, 11.30 Tv prodaja **9.10** 16.35, 17.10 Nad.: Zakon brez ljubezni **10.35** 15.35 Nad.: Brezno ljubezni **12.00** 17.45 Nad.: Moč usode **13.00** 24UR ob enih **14.00** Nan.: Norišnica v Clevelandu **15.30** 18.50 Ljubezen skozi želoдец - Recepti **17.00** 24UR popoldne **18.55** 24UR - vreme **19.00** 24UR - novice **20.00** Resničnostni show: Gostilna išče šefa **21.00** Nan.: Čista desетка **22.00** 24UR zvečer **22.30** Nan.: Na terapiji **23.05** Nan.: Na kraju zločina – Miami

Kanal A

7.0 Risane serije **8.05** Svet **8.55** Nan.: Dobrodošli v resničnost **10.00** 18.55 Nan.: Na

kraju zločina – New York **10.55** Astro TV **12.25** Tv prodaja **12.55** Nan.: VIP **13.50** 16.35 Nan.: Skupaj s tabo **14.20** Nan.: Will in Grace **14.50** Film: Mary Higgins Clark – Rada pleše, rada ima glasbo (krim., ZDA, '01) **17.05** Nan.: Številke **18.00** 19.45 Svet, Novice

20.00 Film: Kobra (akc., ZDA, '86, i. S. Stallone) 21.30 Nan.: Borgijci **23.35** Film: Zakon maščevanja (dram., ZDA, '06)

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena: V studiu Boris Devetak in Marko Sancin; 10.00 Poročila; 10.10 V novi dan - V sinjo brezkončnost. Pripravlja Vili Princič; 11.00 Studio D; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Ahoj Terst! Pripravlja Borut Klabjan; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga: Daniel Glattauer: Proti severnemu vetru – 13. nad.; 18.00 Glasbeni magazin; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

5.00 Jutro na RK; 6.30 Poročila; 6.45 Kronika; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 7.30 Barkovljanka 2012; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 8.30, 9.30 Poročila; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Pregled prireditve; 10.00 Živalski blues; 11.30 Pesem in pol; 12.30 Olddnevnik; 13.30 Na rešetku; 14.00 Aktualno; 14.30 Poročila; 15.30 DIO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik in kronika; 20.00 Odprto za srečanja; 21.00 Koncertna prizorišča; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Indie ni Indija.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00-10.30 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.40, 12.15 Pesem tedna; 9.00 Felici con coach; 9.35 Appuntamenti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35 Anteprema classifica; 11.00, 18.00 Economia e dintorni; 11.35 Ora musica; 12.30 Dogodki dneva; 13.00, 20.30 Commento in studio; 13.33 Fegiz Files; 14.00, 23.00 Finestra sul Friuli Venezia Giulia; 14.35, 20.00 My radio; 15.00 La biblioteca di Babele; 15.30 Dogodki dneva; 16.00-18.00 Pomeriggio ore quattro; 19.30 Večerni dnevnik; 21.00 Sconfinando; 22.00 Classicamente alternato a liricamente; 22.30 Sonoramente classici; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.10 Rekreacija; 6.15 112, 113 - nočna kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled slovenskega tiska; 7.40 Primkova delavnica; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.00 Dnevni program; 9.10 Dobra glasba, dober dan; 9.30 Violinček; 10.10 Intervju; 11.15 Storž - odd. za starejše; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.40 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Gymnasium; 21.05 Film Romantika; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz sporedov; 22.30 Info odd. v angl. in nem.; 22.40 Minute za šanson; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 00.00 Poročila; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.30 Vreme; 7.00 Kronika; 7.50, 12.45, 16.15, 19.40 Dan 202; 8.15 Dobro jutro; 8.45 Kulturne prireditve; 8.55

Spored; 9.15, 17.45 Naval na šport; 9.35, 16.33 Popevki tedna; 10.00 Avtomobilsko prometne minute; 11.35 Obvestila; 12.00 Kje pa vas čevlji žuli; 13.00 Danes do 13-ih; 13.30 Napoved sporeda; 14.00 Kulturnice; 14.30 Obvestila; 14.45 Glasbena uganaka; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.45 Odbita do bita; 17.10 Evropa osebno; 17.35 Novice in obvestila; 18.00 Hip hop/R'n'b; 18.30 Knjižni namig; 18.50 Napoved večernih sporedov; 19.00 Dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Odprti termin; 21.00 V sredo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Na pedestal.

SLOVENIJA 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 00.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.20, 16.05 Napoved programa; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Literarna matineja; 11.45 Intermezzo; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Kratka radijska igra; 13.20 Danes smo izbrali; 14.05 Arsov forum; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Na ljudsko temo; 17.00 Glasbeni utrip; 18.00 Čas, prostor in glasba; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.30 Slovenski koncertino; 20.00 Arsov art atelje; 22.05 Zvočna iskanja; 23.00 Jazz session; 23.55 Lirični utrinek (pon.).

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-19.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sol in poper (105,5 MHz).

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo 215,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 21%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

VREMENSKA SLIKA C

Danes bodo nad našo deželo v višjih slojih atmosfere dotekali severozahodni tokovi, ki bodo mestoma vlažni in nestanovitni. Jutri bo ob prizemlju pihal vzhodni - severnovzhodni veter.

Nad osrednjo Evropo je območje dokaj enakomernega zračnega tlaka, v severnem Sredozemlju pa je plitev ciklon. Topla fronta je prešla Slovenijo. Nad naše kraje za njo priteka toplejši in razmeroma vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 7.15 in zatone ob 18.28
Dolžina dneva 11.13

BIOPROGNOZA

Vremenski vpliv na splošno počutje in razpoloženje bo v prvi polovici dneva obremenjen. Priporočamo večjo previdnost. Popoldne bo obremenitev oslabila in večina težav bo ponehala.

MORJE

Morje je skoraj mirno, temperatura morja 20,8 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	18	2000 m	9
1000 m	15	2500 m	7
1500 m	10	2864 m	6

UV INDEKS

UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 4 in v visokogorju 4,5.

PLIMOVANJE

Danes: ob 2.13 najnižje -44 cm, ob 8.37 najvišje 37 cm, ob 14.45 najnižje -23 cm, ob 20.29 najvišje 32 cm.
Jutri: ob 2.39 najnižje -50 cm, ob 8.58 najvišje 45 cm, ob 15.08 najnižje -33 cm, ob 20.59 najvišje 38 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Povsod bo spremenljivo, ponekod se bo pooblačilo in pojavile se bodo padavine. Pihal bo šibak veter.

Pretežno oblačno bo, v večjem delu Slovenije bo občasno rahlo deževalo. Najnižje jutranje temperature bodo od 6 do 12, najvišje dnevne pa od 10 do 14, na Primorskem do 19 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Jutri bo spremenljivo oblačno, ponekod bo deževalo.

Jutri in v petek bo večinoma suho vreme, v petek proti večeru bo od jugozahoda pričelo deževati.

BLINDIRANA VRATA

od 800 €

PROMOCIJA: Blindirana vrata s certifikacijo UNI-EN 1627, razred 3, cilindar, evropski profil, v promociji že od 800€ (davek IVA vključen), promocija velja za gladka notranja/zunanja vrata, standardne barve in mere, montaža izključena

LAMINATNA VRATA

od 190 €

PROMOCIJA: Laminatna vrata: bela (ključavnica iz satiranega kroma) ali svetli oreh in česnja (ključavnica iz bleščeče medenine) cena 312 € po ceniku, 190€ (davek IVA vključen) v promociji, ki velja za gladka in polna vrata, prevoz in montaža izključena

LESENI PODI

od 24,90 €

LAMINATNI PODI

od 8,90 €

PROMOCIJA: Gotovi leseni pod iz hrasta, 3 Strip Spezial, mm. 14x200x2250, pri obeh cenah je davek IVA vključen, prevoz izključen

20% popust na ključake

BARVE - DEKORACIJE - BELLE ARTI - PODI - VRATA - ZAKLEPI
Trst, Ulica Zanetti 6 (med Ulico Battisti in Ulico Coroneo)
Tel. 040 635066 - 040 364195 www.3pgroup.it - info@3pgroup.it

SLIKE SO ZGOLJ INFORMATIVNEGA ZNAČAJA. PONUDBA VELJA DO RAZPRODAJE ZALOG.

NOBELOVE NAGRADE - Priznanje za fiziko

Nagrajeno prelomno delo v kvantni optiki

Serge Haroche

ANSA

David Wineland

ANSA

STOCKHOLM - Nobelovo nagrado za fiziko bosta letos prejela Francoz Serge Haroche in Američan David Wineland za "prelomno" delo na področju kvantne optike, je včeraj v Stockholmu sporočila švedska kraljeva akademija.

Kot so pojasnili, bosta 68-letna Haroche in Wineland ugledno nagrado prejela za eksperimentalne metode, ki omogočajo manipulacijo kvantnih sistemov. Njune metode omogočajo opazovanje posameznih kvantnih delcev, ne da bi jih uničili. Tako je kvantne delce moč preučevati, nadzirati in šteti.

"Njune prelomne metode bi lahko omogočile izgradnjo nove vrste super hitrega računalnika, ki bi bil zasnovan na kvantni fiziki," je v utemeljitvi še zapisala švedska kraljeva akademija. Pojasnili so tudi, da so raziskave obeh nagrajencev omogočile tudi izdelavo "izredno natančnih ur, ki bi lahko predstavljale podlago za nov standard časa".

Haroche je skupaj s kolegom Jeanom-Michelom Raimondom leta 2008 prvič nadziral in izmeril fotone. Winelandu z ameriškega Institute of Standards and Technology pa je uspelo ujeti ione in jih nadzirati in meriti s pomočjo fotonov, je še utemeljil odbor.

Haroche, profesor na pariških College de France in Ecole Normale Supérieure je v prvem odzivu povedal, da ni pričakoval, da bo dobil ugledno nagrado in da je še veliko znanstvenikov, ki bi si jo zaslužili. Pojasnil je še, da ga je odbor za po-

delitev nagrade o tem obvestil, ko je bil na sprehodu z ženo. "Doma si bom privoščil šampanjec, nato pa bom šel v laboratorij," je odgovoril na vprašanje, kaj bo delal na dan, ko je prejel tako veselo novico.

Haroche in Wineland bosta ugledno nagrado prejela na slovesni podelitvi 10. decembra, na obletnico smrti švedskega industrialca in izumitelja dinamita Alfreda Nobela.

Letos je nagrada, ki si jo sicer lahko razdelijo do trije nagrajenci, vredna osem milijonov švedskih kron (940.000 evrov), medtem ko je bila od leta 2000 do lani vredna deset milijonov kron.

V zvezi s prejemnikom nagrade za fiziko so letos krožila številna ugibanja. Mnogi so menili, da bi lahko bil letošnji Nobelovec na tem področju povezan z zgodovinsko pomembnim odkritjem delca, ki ustreza opisu skrivnostnega Higgsovega bozona.

Lani so Nobelovo nagrado za fiziko prejeli Američana Saul Perlmutter in Adam Riess ter Avstralec Brian Schmidt za odkritje pospešene ekspanzije vesolja skozi opazovanje oddaljenih supernov.

Letošnja sezona Nobelovih nagrad se je začela v ponedeljek z razglasitvijo dobitnikov nagrad za medicino. Danes bodo objavili ime nagrajenca za kemijo, v četrtek pa bo znano ime Nobelovca za književnost, dobitnika najbolj prestižne, Nobelove nagrade za mir, pa bodo razglasili v petek. Dobitnik nagrade za ekonomijo bo po napovedih znan 15. oktobra. (STA)